Psalms en gezangen

Psalms en gezangen

in Drèents

Psalms en gezangen

in Drèents

Publikatie van:

Het Drents Genootschap
(Drentse Taol, project veur taol en cultuur)
Assen, 1991

Oetgave:

Stichting Het Drentse Boek

De Provinciale Raad van Kerken in Drenthe anbeun,
de 29sten november 1991

Dizze oetgave is financieel meuglijk maakt deur
het Provinciaal Bestuur van Drenthe

ISBN 90.6509.502.0
© 1991 Het Drents Genootschap
Tik- en zetwark: Giny Oeben, Assen
Vörmgeving en opmaak: Aad Hasenoot, Rijnsburg
Produktie Krips Repro Meppel

Bij 't anlangen

Nao zeuven jaor waarken en waachten geet veur de eerste maol een Dreints karkleedbook de wereld in. Een reden umme bliede te weden veur de maekers en veur al die meinsen die wies bint mit heur moerstael en daorin heur geleuf beleven en belieden wilt.

Zeuven jaor hef een köppeltien onder de kappe van Het Drents Genootschap estudeerd en nao-edaacht mit de bedoling een leedbookien klaor te kriegen veur karkdeensten waor as in een Dreints dialect epreekt wordt. Dat er verlet van is, en neet allennig bij de karken, blik al meer. Der wordde en wordt nogal ies evraogd um de vertaeling van een vars te levern.
De warkgroep hef het hum neet makkelijk emèuken: veraantwoord waark stund veurop in plaetse van zoe gauw meugelijk de 150 psalm- en 491 gezangnummers te haelen. Ze mussen de grondtekst aoverbrengen en het Dreints in een al vaaststaonde leedvorm zuver gebruken.
Wij bedaankt Janny Alberts-Hofman, Jans Jeuring, Jan Kuik, Gerrit Kuipers en Wim Wagter dat zij de kop derveur ehölden hebt en nou mit zo'n bundel veur de dag komen kunt. Daank ok an Harrie Slot, bureausecretaris, veur alle ondersteunende en uutvoerende waark.
Daormit is weer een stokkien laand dat braek lag, bouwriepe.

As Drentse Taol, project veur tael en cultuur, binne wij bliede daw de eerste drok uutbrengen mugt.
Nou het bundeltien der lig, geleuve wij dat het zien pad wel viendt: dat het veule gebruukt wordt en een stee krig in huus en harte.
Wij haopt, dat de meinsen der graeg uut zingt en ok dat het bijdrag an de meerstemmige koorzang in veultaelig Nederlaand.

Assen, haarfst 1991

Drentse Taol, project voor tael en cultuur
(onder-ebracht bij Het Drents Genootschap),

K. Eisses-Timmerman, veurzitter.
L.S. van Buiten, directeur.

Doe dan dat geluud klunk,
leup het volk te hoop en weur verbiesterd,
want elk heurde heur in zien iegen taol proten.

Handelingen van de Apostels,
heufdstuk 2, vars 6

Inhold

Bij 't anlangen *3*
Motto *5*
Inhold *6*
Veurof *7*
Anwiezings *10*
Psalms (1 - 150) *13*
Gezangen *91*
Biebellieden (1 - 115) *91*
Adventstied (116 - 130) *137*
Karsttied (131 - 155) *150*
Epifaniëntied (156 - 171) *169*
Tied veur de Paosen (172 - 195) *174*
Paostied (196 - 225) *181*
Hemelvaort (226 - 235) *190*
Pinkstern (236 - 252) *192*
Dreevuldigheidsdag (253 - 259) *198*
Keuninkriek van God (260 - 302) *201*
Kerk (303 - 330) *212*
Beliedenis, Deup en Aovondmaol (331 - 366) ... *221*
Trouwerij (367 - 369) *232*
Mörgen en aovond (370 - 395) *235*
Jaorwisseling (396 - 398) *243*
Aandere lieden (399 - 491) *245*
Apostolische geleufsbeliedenis *291*
Oeze Vaoder *292*
Woordverklaoring *293*
Register: nummers oet Liedboek voor de Kerken .. *295*
Register: Dreentse-tekstdichters met de nummers .. *297*

Veurof

De Bliede Bosschup in alle taolen...
Veur zo wied nao te gaon bint in Drenthe veur het eerst kerkdiensten in de streektaal holden in de jaoren vieftig van dizze ieuw. Niet vaak en niet geregeld. Der waren maor enkele predikanten die in zukke diensten veurgaon wolden en kunden.
Het was niet zo makkelijk, want behalve de preek, de biebellezing en de formulieren mus, as het goed wezen zul, het zingen ok in het Drèents wezen. Maor daor kwamp vaak niet van, umdat het vertaolen en herdichten van lieden veul tied, kunde en vèerdigheid vrag. Dat zodoende weurden miesttied Nederlandse psalm- en gezangboeken broekt. Lichtkaans is het holden van een Drèentse dienst der ok wal een maol um overgaon.
Ien van de domnees die nogal ies in een Drèentse dienst preekte, hef doe een oproep in de kraant daon um hulp bij dat vertaolen. Dat hef niet veur niks west. Eerst is der een tiedlang lös hölpen, en doe is een warkgroep kommen die daor met an de gang wol.
In die groep weurden opnummen twee theologen en dree Drèentse schrievers. Het Drents Genootschap leverde een vakbekwame secretaris en gaf ok aans zien metwarking. De warkgroep is daor daankbaor veur.
Het doel is worden: het **Liedboek voor de Kerken (1973) overzetten** in Drèentse streektaol.

Het vertaolen van psalms en gezangen is niet zo'n makkelijk karwei; der komp nogal wat veur kieken. Um

het goed te doen, mot der eigenlijk oet de grondtaol overzet worden. De psalms bint oorspronkelijk in het Hebreeuws schreven, de gezangen gedieltelijk in Grieks, Latien of in moderne taolen en veur een diel in het Nederlaands. De niet-hebraïsten in de groep hebt veur wat de psalms anbelangt, miest gebroek maakt van **Das Buch der Preisungen; verdeutscht von Martin Buber (versie 1958/1962).**

Virtig psalms en zo'n honderd en tien gezangen bint nou klaor.
Bij de samenstelling van het boek, dat veur je lig, is achtgeven op de verschillende rubrieken van het Nederlandse Liedboek. De bundel is veur het grootste diel in het Middendrèents schreven. Der bint oetzunderingen: as de vertaoler oet een hiel aandere hoek van de provincie kwamp. Het manuscript is nog bij de Drèentse spellingregels van 1988 anpast.
De warkgroep is as gehiel verantwoordelijk veur de inhold van dizze bundel. De namen van de vertaolers van elk lied ofzunderlijk staot achterin.

As der op dizze eersteling wat an te marken of wat in te verbetern valt, heur wij dat gèern.
Wij bedaankt de Interkerkelijke Stichting voor het Kerklied veur auteursrechtelijke, het Provinciaal Bestuur van Drenthe veur financiële en Het Drents Genootschap veur zettechnische metwarking. Elkenien die een bijdrage leverd hef an het klaormaken van dit boek: Bedaankt!

Wij hoopt dat dit Drèentse liedboek zien weg vinden zal hen kerken en koren, hen schoelen, tehoezen, gevangenissen, ziekenhoezen, verienings, gezinnen enzomèer. De Bosschup in elk zien iegen taol... zo ok het bidden, daanken en lofzingen.

De warkgroep kerklied in het Drèents,

J. Alberts-Hofman
Ds. J. Jeuring
J. Kuik, veurzitter
G. Kuipers
H. Slot, secretaris
Ds. W. Wagter

Assen, naojaor 1989.

Anwiezings

De nummering van de lieden in dizze bundel giet liekop met die van de psalms en gezangen in het Nederlaandstaolige Liedboek voor de Kerken van 1973. Een register gef overzicht van de keur oet dat repertoire.

Der is zoveul as 't kun volgens de oorspronkelijke woorden en bedoeling van een lied vertaold en naor de biebelse grondtekst as die derachter zat. Zodoende kan in dizze versie het strofenantal van dat in een Nederlaandse liedvertaoling ofwieken.

Boven de muzieknotatie van een gezang stiet iedermaol de Drèentstaolige begunregel van de eerste strofe. Under de leste strofe kuj de oorspronkelijke dichter vinden met in de regel zien geboorte- en meuglijk zien starfjaor.
De Drèentse vertaolers-dichters heur namen met bijbeheurende nummers bint in een register opnummen.

Het tieken * achter een dichter zien naam dödt derop dat hier en daor in het lied van de oorspronkelijke tekst ofgaon wordt.

Iederbod is rechts boven de muziek zet waor die vort komp: plaots of boek met jaortal, toondichter met jaortal of allén de componist zien naam. In het leste geval is de wieze rechtstreeks veur het Liedboek van 1973 schreven.

De taol is Middendrèents, behalve bij Kleine en Wagter (Zuudwestdrèents) en Naarding (Zuudoostdrèents). Kiek veur de betrökken liednummers in het register van tekstdichters.

Een stuk of wat woorden die niet overal goed bekend bint of in heur verbaand verklaord worden moet, staot achterin.

De schriefwieze volgt het boekien **Drentse spelling; een handleiding voor de schrijfwijze van de streektaal. Zuidwolde** 1988.

Psalm 1

Straatsburg 1539 / Genève 1551

1 Veul heil de man, die zuk niet raoden lat

deur zundaors en niet giet op 't kwaoie pad,

die niet zit bij een koppel iegenwiezen,

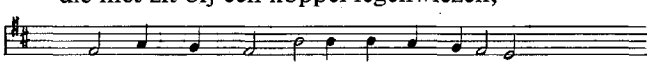

maor die God zien gebod èer wil bewiezen;

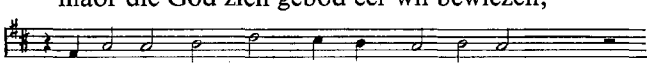

hij is vol bliedschup op Gods wet verdacht

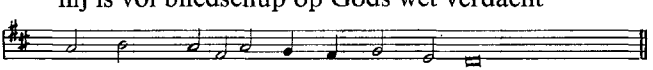

en dèenkt derover nao bij dag en nacht.

2 Hij is net as een jonge grune boom
die poot is bij een held're frisse stroom,
die op zien tied, as het zo wied is, vrucht gef,
die under dreugt' en zunneschien toch fris blif.
Zo ok de man, die 't kwaod wied van zuk stöt:
het giet hum goed bij alles wat e döt.

3 Zo niet de goddelozen, 't giet heur slecht:
as kaf, dat veur de wind stöf, vliegt ze weg.
Zundaors kunt zuk veur 't recht niet staonde holden,
veur heur gien plaos bij wel Gods wil doen wolden.
God kent rechtvèerdigen, wet van heur gaon;
maor 't pad van min volk zal niet mèer bestaon.

Psalm 6

Genève 1542

2 Wil, Heer, mij dan genezen,
mij toch genaodig wezen;
mien lichem is kapot,
mien ziel is teisterd, schunden,
'k bezwiek under mien zunden.
Hoelang nog, Do, mien God?

3 Kom wèer toch, Do, mien Here!
Maak lös mien ziel, ik rère;
bevrijd mij oet de nood.
Want wel zul Dij nog priezen,
an Dij nog daank bewiezen
in 't donker van de dood!

4 Mu bin ik, o geduchte,
van 't hiemen en van 't zuchten,
ik drief mien bedde oet:
mien peul is nat van traonen,
mien oog stief van het staoren
op wel mij kwaod andoet.

5 Vort, warkers van het kwaode!
De Heer hef in genaode
mien bange smeken heurd.
Hij hef in zien ontfarmen
toch lusterd naor mien karmen;
mien bidden wordt verheurd.

6 Waor bint ze die mij pleugen,
mij haost de dood injeugen?
Zij bint iniens verschrikt
en kwammen raar te laande,
beschaamd, ja, glad te schaande,
zo in een ogenblik.

Psalm 8

Genève 1542 / Genève 1551

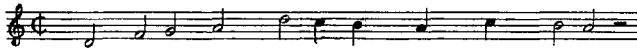

1 Heer, oeze Heer, wat is dien naam toch prachtig

op d'hiele èerdẽn in de hemel machtig.

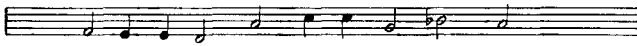

Porken en poppies, zij bezingt dien kracht,

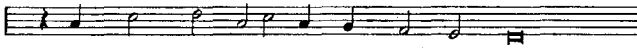

de wraok van tegenstanders hef gien macht.

2 Ja, a'k dien hemel zie, 't wark van dien vingers,
de maon, de stèrens, die daor hangt as slingers:
wat is de mèens dan, dat's Do an hum dèenks,
het kind van Aodam, dat's hum umzien schèenks?

3 Do wols het mèensenkind jao zölfs verèren,
haost much het godd'lijk over d'èerd' regeren.
De kroon van èer, de kraans van hèerlijkheid,
dat is het tieken van zien majesteit.

4 't Gezag over dien wark, dat mag hij hebben,
Do wils 't almaol under zien voeten leggen:
kleinvie en koen'n en wilde dieren saam,
van schaop tot pèerd, van vullegien tot laom.

5 De vogels, die daor vliegt in d'hoge hemel,
de vissen in het water, dat gewummel:
al het gediert' mot lustern naor de mèens,
zij moet zuk schikken naor zien wil en wèens.

6 Heer, oeze Heer, wat is dien naam toch prachtig
op d'hiele èerde en in de hemel machtig.
Heer, oeze Heer, dien naam en majesteit
bint groot en hèerlijk over d'èerd' verbreid.

Psalm 17

Loys Bourgeois 1551

1 Heur Heer, o God van recht en trouw,

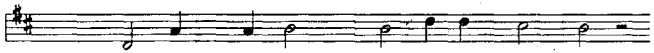

heur mien geschrieuw, dat èerlijk miend is;

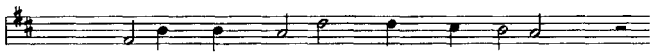

zeg Do maor, of mien recht verdiend is,

wat liek is, zöt dien oog toch gauw.

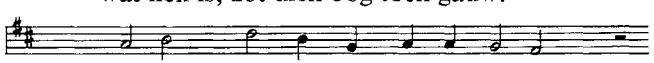

Deurzuuk mien hart in duustre nachten,

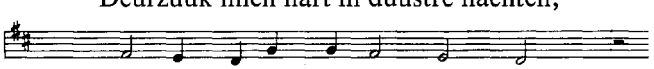

kiek maor gerust: Do vinds gien kwaod,

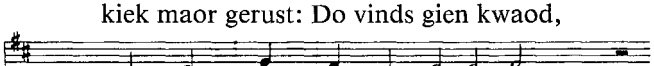

mien mond sprek van gien slechte daod

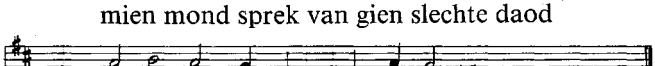

bij al wat mèensen doet en dachten.

2 Deur 't woord, dat van dien lippen kwam,
heb ik mij waard veur kwaoie wegen;
in dien spoor he'k wèer vastheid kregen,
zeker en recht is nou mien gang.
Ik roep naor Dij want Do gefs antwoord,
luster toch scharp naor wat ik zeg,
maak wonderbaorlijk toch dien weg;
dien guunst is in mien nood dien antwoord.

3 Do reds wel bangelk bij Dij schoelt;
dien rechterhaand wil heur bewaren,
die zwak en bange 't niet kunt klaoren,
teeg'n wel min volk as wolven hoelt.
Wil, Here God, mij toch bescharmen
zoas de appel van het oog;
verbarg mij in dien vleugelboog
veur mèensen met heur moordend' narmen.

4 Zij hebt jao hiel'ndal gien gevuul,
heur mond sprek iegenwieze woorden.
Zij wilt oes eigenlijk vermoorden
as 'n lieuw, die zuk verbörgen heul.
Stao op, o Heer, kom hum integen,
laot hum toch bugen deur dien kracht
en red mij van de kwaoie macht
deur dien zwèerd; 'k heb wèer ruumte kregen.

5 Red mij van kwaoie kèrels, Heer;
dien haand is hillig en verheven.
Heur diel is enkel in dit leven,
maor Do, Do gefs mij toch nog mèer.
Geef heur wat's Do veur heur bewaardes,
tot 't naogeslacht er zat van is.
Ik mag Dij zien, zoas Do bis
in d'overvloed, die's veur mij spaardes.

Psalm 19

Genève 1542 / 1543

1 De hemel sprek tot oes van God zien wonderwark,

dat ieuwig is en stark.

De dag en ok de nacht spreekt van de wond're macht

in God zien grote wark.

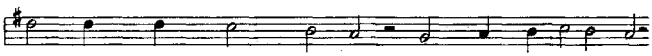

Zij spreekt gien woord, gien taol, waordeur wij allemaol

Gods warken kunt bemarken.

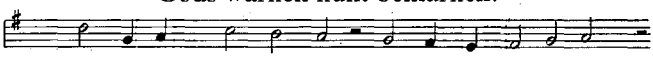

Maor over 't èerdriek zal liek as een waterval

heur macht 't hielal bewarken.

2 God meuk de zun een tent,
waorin de dag begunt
liek as een breugeman,
die in zien beste goed
zuk teunt met vaste voet,
dat elk 't anschouwen kan.
Zo, bliede as een held,
hoog op een voetstuk steld,
rop hij de neie mörgen;
hij mak een glaanzend pad,
zien locht op èerde lat
niks veur zien gloed verbörgen.

3 Gods wet die is volmaakt,
die oeze harten raakt
en oeze ziel bekeert.
't Is zeker en gewis,
dat zien getugenis
de slichten wiesheid lèert.
Het woord van God is waor,
't is duud'lijk en 't is klaor:
het hart wordt opgetogen.
Recht is het woord van God
en zuver zien gebod,
een locht veur oeze ogen.

4 God vrezen, dat is rein;
't kent gien begun, gien èend'.
't Is zuver en 't is wies.
Dit is oes lest behold,
begèerlijker as gold
van d'allerhoogste pries.
Do God, do wis dien knecht
en holds zien paden recht
en leids hum met dien zegen.
Maor zunder Dij, o Heer,
verdweelt hij aaltied wèer
op zölfgekeuzen wegen.

5 As Do dien knecht bescharms
en nims hum in dien narms,
zal hij niet undergaon.
Hol mij van grootsheid vrij,
de ontrouw wied van mij,
bestuur Do mien bestaon.
Laot al wat oet mien mond
en oet mien harte komp
Dij, God, ter ère wezen.
Do rots, daor ik op bouw,
verlösser, blief mij trouw,
wil mij van 't kwaod genezen.

Psalm 23

1543 / Genève 1551

1 God is mien scheper, en van Hum wi'k spreken.

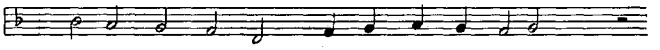

Under zien zörg zal 't mij an niks ontbreken.

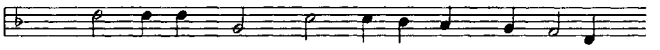

Gruun is het laand waor Hij mij rust wil geven,

fris is de bron, het water van het leven.

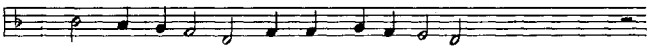

Hij hef de leide, gef mij grote zegen,

en um zien naam wis Hij mij rechte wegen.

2 Al gao ik deur een dal van duusternissen,
zölfs in de dood huuf ik dien zörg niet missen.
Do wils mij met dien stok en stut umgeven;
dit is de treust veur hiel mien zörgvol leven.
Do lats mij van dien volle taofel eten.
Zij zult het zien, de vijand zal het weten.

3 Do wils mien beker vol van vrede schinken,
mien heufd met eulie zalven en mij drenken
met trouw en goedheid. Do wils blieven dragen
met trouwe zörge aal mien levensdagen.
Ik mag in 't hoes gaon van mien God en Here;
zolang ik leef, zal ik bij Hum verkeren.

Psalm 24

Genève 1542 / 1543

2 Wel mag de Heer zien barg opgaon
en in zien hilligdom dan staon?
Wel rekend' op zo'n grote ère?
Die niet op waanwiesheden bouwt,
zien hart en handen zuver holdt,
zuk niet bezundigt an vals zwèren.

3 God zegent hum, mak alles hiel;
gerechtigheid wordt nou zien diel.
De God van 't heil zal hum bevrijden.
Dit is 't geslacht, dat naor Hum vrag,
dat het gezicht van d'Here zöch,
't is Jacob, 't volk, dat Hij wil leiden.

4 Ie poorten, heft je heufd umhoog,
oeraolde deuren, maakt een boog,
roem baan veur die verheven keuning.
Wel is die keuning, groot in èer,
die starke held? Het is de Heer,
die nou en stond zien macht zal teunen.

5 Ie poorten, heft je heufd umhoog,
oeraolde deuren, maakt een boog;
dat dan de Keuning krig zien ère.
Wel is die keuning, groot in kracht?
De Heer van hiel de hemelmacht,
die wis en waor zal triomferen.

Psalm 25

Loys Bourgeois 1551

2 Heer, doe mij dien wegen kennen
deur dien woord en deur dien giest.
Ik verlang zo Dij te volgen;
dat's mij 't rechte pad dan wis.
Maak mij met dien wil bekend,
laot mij op dien weg vertrouwen;
'k hoop op Dij, dag in, dag oet,
aaltied zal ik op Dij bouwen.

3 Dèenk toch, Heer, an dien genaode
daor ik jao niet zunder kan.
Dien erbarmen, al van d'oertied,
Heer, wij weet er wis wal van!
Dèenk niet an mien ontrouw, Heer,
zunden van mien jonge jaoren;
want dien goedheid is zo groot;
wil mij in genao bewaren.

4 God is goed; op Hum kuw bouwen;
Hij wis zundaors 't rechte pad.
Op Hum kun wij aaid vertrouwen,
al is 't leven nog zo zwart.
As wij oes naor Hum maor richt,
lèert Hij oes zien weg te volgen;
zien genao en trouw bint wis
veur wel zien verbond wilt holden.

5 Wel in zien verbond wilt leven,
holdt Hij in zien starke haand;
heur zal Hij genaode geven,
want zien trouw holdt ieuwig staand.
Um der wille van dien naam,
Here, wil mij toch vergeven
alles wat ik heb misdaon;
't is zoveul wa'k heb misdreven.

6 Wel wil God de Here èren
in zien grootheid en zien macht?
God zal zölf de weg hum lèren
die Hij van zien volk verwacht.
Zöch men bij de Here schut
in het leven en in 't starven:
zij zult met heur naogeslacht
't laand dat heur beloofd is, arven.

7 Wel God zuukt, zal Hij bescharmen,
en die holdt Hij aaltied vast.
Zien verbond zal heur umarmen
daor zij wonderlijk in past.
Aaltied kiek ik naor Hum op;
as mien voet in 't net verstrikt raakt,
en ik dan gien raod mèer weet,
is Hij 't die mij daoroet lösmak.

8 Wend Dij, Heer, ik heb Dij neudig,
want allien red ik het niet.
Wil dien guunst an mij beteunen,
aans dan bin ik alles kwiet.
De benauwdheid van 't gemoed
mak mij ienzaom en gebeugen;
Here, red mij daor toch oet!
Dien hulp zal mij ieuwig heugen.

9 Kiek naor mien ellendig leven:
ik verkeer in grote nood.
Wil mien zunden mij vergeven,
al bint zij ok nog zo groot.
Kiek naor alman, die mij haat;
Heer, wil toch mien ziel bewaren.
Ik bin bang veur al heur kwaod,
Heer verbarg mij, wil mij sparen.

10 Zuverheid en ienvold, Here,
daoran hold ik mij aaid vast.
'k Wacht tot's Do mij koms bevrijden
van wat mij zo zwaor belast.
Grote God, wil Isrels volk
bijstaon in zien tegenslagen
en in al wat heur benauwt;
Heer, bewaar heur, alle dagen.

Psalm 27

Loys Bourgeois 1551

1 De Heer, Hij is mien locht en mien bevrijding!

Wel zul ik vrezen, 'k bin toch niet benauwd.

Mien vaste börg is Hij, Hij hef de leide,

met zien bescharming bin ik goed vertrouwd.

Of onverlaoten tegen mij zuk keert

en mij bedreigt, mien vleis en bloed begèert:

zij strukelt al en komt anstond te val;

het is de Heer, die mij beholden zal.

2 Ien ding maor dus ik van de Heer te vraogen,
ien ding maor heb ik zöcht, dag in, dag oet:
't verkeren in zien zalen al mien dagen,
een plaos te hebben bij Hum in zien hoes.
Want op de dag, dat rampen wordt bekend,
verbargt Hij mij in 'n hoekien van zien tent,
tilt Hij mij op een klip. 'k Word deur Hum steund;
zien goedheid en zien trouw wordt mij beteund.

3 Dan heft mien heufd zuk over mien belagers
die um mij hen zuk reurt nog zunder èend'.
Het döt mij niks, ik kan het best verdragen
en zal Hum daankbaor offern in zien tent.
Ja, offeren met jubelend geschal,
zingen en speulen op barg en in dal,
zingen en speulen met harp en cimbaal
veur God de Heer in tempel en in zaal.

4 Heur toch mien stem en wil mij guunst beteunen.
Do hes doe spreuken: 'Zuuk dan mien gezicht'.
Dat zeg mien hart Dij nao, ik wil het zuken;
verbarg het niet Heer, geef mij troost en locht.
O, wees niet kwaod, wil toch niet van mij gaon,
verstoot mij niet, laot m'in dien vrijheid staon.
Zölfs as mien aolden mij een keer vergeet,
blifs Do mien helper, die's niet van mij gies.

5 Lèer mij dien weg, leid mij op rechte paden
en wil die paden slichten veur mien voet.
Wor ik benauwd, doe mij dan blieven hopen,
lèer mij de woorden, die ik zeggen moet.
Mien vijanden, 't is zeker en gewis,
die zit mij dwars met vals getugenis.
Mien God, zij snoeft en blaost haat en verdarf.
Zeg mij dan Heer, da'k nooit dien zegen darf.

6 Aaltied heb ik in stil en stark vertrouwen
zien goedheid kunnen zien in dit bestel.
Hoop dan op God, mien hart, wees stark, wil
bouwen
op Hum, dien heil, dien locht, dien metgezel.

Psalm 32

1543 / Genève 1551

1 Heil hum, wel God zien ontrouw hef vergeven

en hum niet döt naor wat hij hef misdreven.

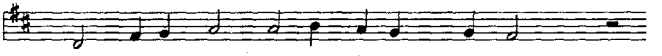

God rekent niet, wat hij verkeerd hef daon, -

heil hum, die recht veur God is kommen staon!

Zolang ik zweeg, verzoorden mij de botten;

ik weet wal wis, Do lats niet met Dij spotten,

want dag en nacht weug zwaor op mij dien haand,

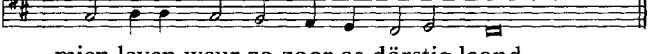

mien leven weur zo zoor as dörstig laand.

2 Nou heb ik, Heer, mien zunden Dij beleden;
ik weet, dat ik dien wet heb overtreden.
Ik was niet trouw, ik was van kwaod vervuld,
maor Do hes mij vergeven al mien schuld.
Laot daorum die Dij liefhebt, naor Dij toe gaon:
Do stöts niet of, lats oes niet veur de deur staon.
De zwaorste vloedgolf, zölfs die deert heur niet;
Do stels een grèens: niet wieder as zò wied.

3 Do bis mien schut, op Dij kan'k aaltied bouwen;
ik zal op dien beloften aaid vertrouwen.
Wat mij ok plag, Do stels Dij an mien zied,
bezings mien vrijheid met een jubellied.
Do zals mij aaltied met dien trouw bewaken,
Do zals mien leven vol van bliedschup maken.
Do maks de paden, waor ik hen gao, licht,
Do gies mij veur, waor ik mien voeten richt.

4 Zo sprek de Heer: 'Mien weg zal ik je wiezen;
'k hol je in 't oog, waor ie ok hen zult tiegen.
Wees niet een pèerd, dat koppig tegenstreeft,
allén an bit en toom zuk overgef.'
Wel zuk mishad, krig hiel wat te verdragen;
wel zuk tot God keert, die kan Hum behagen.
Weest dan verheugd, oprechten, zingt een lied:
wat God bewaren wil, verlös Hij niet!

Psalm 42

Loys Bourgeois 1551

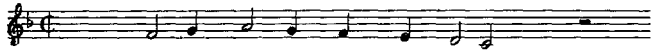

1 As het hichtend hart, dat dörstig

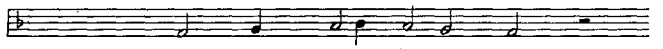

smacht naor 't water van de stroom,

roep ik, God, um Dij, dat's heurse

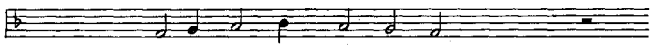

hoe ik longernd bij Dij kom.

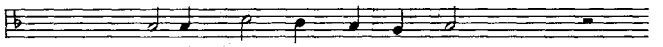

Ik rust niet veur God in 't lest

mij zien haand op 't heufd hef legd.

Wanneer zal mij dit gebeuren,

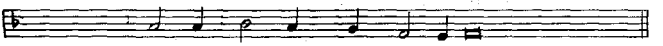

Hij zal mij toch vast wal heuren?

2 As mien haters mij duurt vraogen:
waor 's die God, die ie verwacht?
Traonen he'k dan, aal maor traonen
van het rèren in de nacht.
O, hoe heugt mij wa'k heb daon,
doe'k in reien op much gaon
um mien daank Hum op te dragen
in zien Hoes op hoogtijdagen.

3 O mien ziel, wat hej een zörgen
vleugellam bi'j hielendal.
Wacht op God, ie wordt wal börgen,
hoop op Hum, die troosten zal.
Ien keer komp er vast een tied,
dat ik nao dizz' bittre stried
daankbaor zingen mag tot ère
van mien redder, God de Here.

4 Bargen holdt mij hier gevangen,
waor dien hèerlijkheid niet troont.
'k Bin gevangen in verlangen,
wied van daor, waor dat's Do woons.
Overstroming brengt gevaor,
alle dieken raakt onklaor;
al dien stromen, al dien golven
hebt mij met geweld bedölven.

5 'k Roep um Dij in al mien lieden,
die's de Heer van 't leven bis.
O God, Do wils toch niet lieden
daw hier leeft in duusternis?
Vaste grond van mien bestaon,
waorum lats mij hier toch staon,
waorum, under harde slagen,
moet ik nou dit rouwklied dragen?

6 God, dit zal mien hart deurboren,
dit giet mij deur marg en bien.
Van mien haters moet ik heuren:
God is vort, ie staot allien.
Targend vraogt zij dag en nacht:
waor is God, die ie verwacht?
In verdrukking moet ik leven,
deur mien vijanden umgeven.

7 O, mien ziel, wat hej een zörgen,
vleugellam bi'j hielendal.
Wacht op God, ie wordt wal börgen,
hoop op Hum, die troosten zal.
Iens verschien ik veur de Heer,
vindt mien ziel het daanklied wèer.
En dan zinge wij tot ère
van oes helper, God de Here.

Psalm 43

1543 / Genève 1551

1 God, neem het recht in egen haanden,
laot mij ontkomen an bedrog.
Volk mit een vluuk tussen de taanden,
zöch alle dag mij an te raanden.
Mien levensredder, haost oe toch,
want aanders starf ik nog.

2 Ie bint mien God, waor ik kan schulen;
waorumme val Ie mij zoe hard?
De vijaand lat zien wurggreep vulen,
mien ogen mij het heufd uutpulen.
Waorumme gao ik in het zwart,
in strik nao strik verward?

3 Stuur, God, oen locht en waorheid beiden
en breng mij naor oen heilge barg.
Wil mit een vaste haand mij leiden,
mij in oen huus een stee bereiden.
Niet bij Oe wezen vien ik arg:
Ie bint mien bloed en marg.

4 Dan kan ik veur Gods altaar komen,
in Wie ik mien vertrouwen stel.
Dan bint er gien benauwde dromen
en is mien bliedschop niet te tomen.
Ik breng Oe daank mit citerspel,
ontkomen an de hel.

5 Wat bin ie neereknakt, mien ziele,
wat is het daj zoe beeft in mij?
Steun, mien gebiente, op de Stiele,
dat ik gien kraken mij verbielde.
Mien loflied klinkt dan splinternei:
mien redder dat is Hij.

Psalm 63

Loys Bourgeois 1551

1 Mienend bin Ie, mien God en Heer,

ik zuuk naor Oe in zore laanden.

Naor Oe döt wuunst mien ziele braanden,

mien lief dorst, viendt gien water meer.

Eertieding, in oen heil'ge hoven

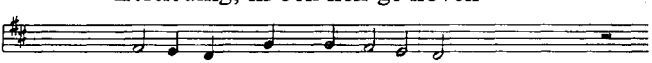

zag ik oen macht en majesteit:

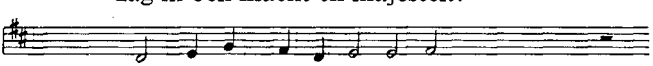

wat giet oen goedertierenheid

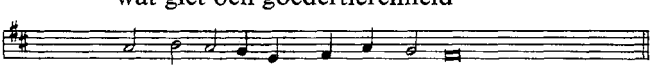

dit èerdse leven wied te baoven.

2 In oen naam za'k mien leven laank
mien haanden ophemeln naor Oe toe.
Mien beide lippen langt Oe lof toe,
zij zult oen naam bezing'n mit daank.
A'k an Oe dèenke in mien bedde,
in prakkezaosies bij Oe bin,
is 't krek of krie'k een volle wiem:
baoven mien zat lig oen hölp redde.

3 Mien hölp bin Ie aaid 'west, mien Heer.
Mien vijaand hol Ie strak in teugels,
en in de schare van oen vleugels
jubel ik: rust vien'k daor aaid weer.
Mien God, ik blief an Oe verbunden,
en nou oen rechterhaand mij leidt,
gao ik mien weg in veiligheid.
Bij Oe heb ik een bam evunden.

4 Kiek, hoe het graf hum al ontslöt
veur wie mien leven wil verdarven.
Hum rak het zweerd, en bij zien starven
komp hij het roofdier toe as prooi.
Mar in de Heer zult heur vernuvern
de keuning en die bij hum zweert.
Want, wie de waorheid ook trotseert,
God zal de mond vol leugen zuvern.

Psalm 65

1543

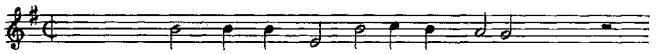

1 Het past oes Dij te priezen Here

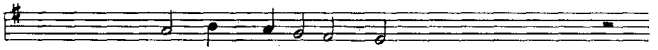

op dien verheven stee.

Wij wilt oes dan hen Sion keren;

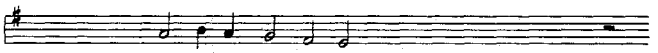

geloften lös wij in.

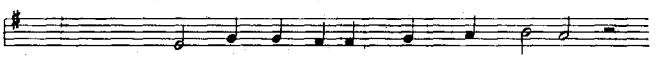

Daorhen mot ieder mèens zuk wenden,

die vast lop met zien schuld,

tot Dij, oes redder oet d'ellende,

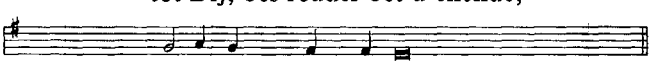

die al oes kwaod verhult.

2 Zalig, wel deur Dij oetverkeuzen,
ingaon mag in dien hof;
in hum komp deel dien guunst, dien wezen,
hij hef veul priezensstof.
Wij wordt deur Dij nog begenaodigd,
die's hillig bis en goed,
Dij, die's oes in dien hoes verzaodigs
met spiez' in overvloed.

3 Do antwoords met geduchte daoden
en stels in vrijheid oes.
God van oes heil, Do lats genaode
veur recht geld'n in oes hoes.
Op Dij is d'hoop richt van de laanden,
die paartie wied vort ligt.
Do holds het oordiel in dien haanden,
elk lig in dien gericht.

4 Do zets de bargen op de èerde
met vaste haand en macht.
Do, die's 't opstandig' volk beheerstes,
breks ok de zee zien kracht.
Het volk van overveer is bange
veur tiekens van dien macht.
Het hemellocht komp met gezangen,
het jubelt in de nacht.

5 Do kwams het zore laand begieten
met water oet dien stroom:
wij zult een rieke opbrengst meten,
rei vruchten an de boom.
Do streis het koren in de voren
en weks het later op.
Zo wordt het brood veur oes geboren,
het heil kan haost niet op.

6 Do kroons het jaor met reie gaoven
- an vruchten gien gebrek -
en legs op woeste grond een waode,
de heuvels hebt al schik.
Het gruunlaand is nou wit van schaope,
de del van koren blond.
Dit is het laand, dat's Do hes schaopen;
dien lof schalt in het rond.

Psalm 67

1543 / Genève 1551

1 Lat God genaode an oens richten,

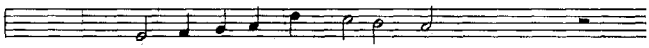

oens zegenen mit hemels locht.

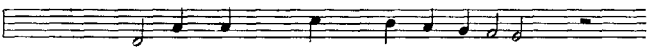

Lat bij oens schien'n zien angezichte

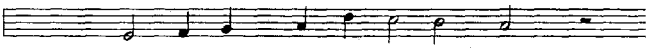

as straolend schienvat op oenz' tocht.

Heer, maak deur dizz' zegen

zo oen wil en wegen

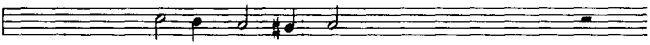

't heidenvolk bekend,

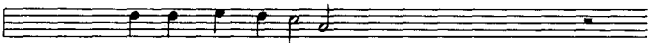

opdat heel de eerde

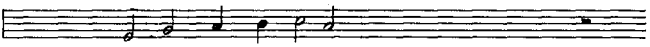

zo oen heil zal leren

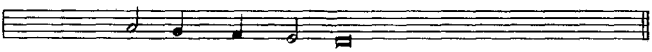

en hum naor Oe wendt.

2 Zij zult Oe allegare loven,
de volken zult Oe priezen gaon.
In elk laand komp de bliedschop baoven,
zij zult gaon jubeln all'maol saam.
't Heil komp heur in 't zichte,
want Ie zult heur richten
in gerechtigheid.
Ie baant heur de wegen
vol van heil en zegen,
God, die volken leidt.

3 Zij zult Oe allegare loven,
de volken zult Oe priezen gaon.
God gef de wosdom oens van baoven
tot roem van zien verheven naam.
God is oens genegen.
Um die rieke zegen,
die de Here gef,
zal Hij worden 'prezen.
Hum mut alles vrezen
wat op èerd' verblif.

Psalm 72

1543

1 Geef Heer, dien recht nou an de keuning

en dien gerechtigheid

zien zeun, die dan dien volk wil richten

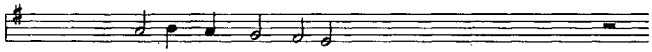

èerlijk en met beleid.

Dan aodemt alle bargen vrede,

heil op elk' heuveltop;

de underdrukker wordt verdreven,

de armen richt hij op.

2 Zolang de zun aldag blif riezen,
de maon schient in de nacht,
mot al het volk hum èer bewiezen,
hum vrezen elk geslacht.
Hij is aaltied, net as de regen,
het laand tot lafenis;
vrede zal bluien allerwegen
zolang de maon der is.

3 Zien vrede is van straand tot straanden,
van laand tot laand zien lof;
maor heersers heft veur hum de haanden,
zien vijand lig in 't stof.
Vörsten van Tarsis en d'eilanden
brengt van heur overvloed.
Ja, keuningen van alle laanden
valt dizze heer te voet.

4 Hij nemp de armen in bescharming,
gef ruumt' in heur bestaon;
Hij is met keuninklijk erbarmen
met ienzaomen begaon.
Hij helpt, met heur bestaon beweugen,
wel zörg en muite had;
heur bloed is kostbaar in zien ogen,
hij drag heur in zien hart.

5 Lang leev' de keuning in oes midden,
geef hum Arabisch gold.
Wij wilt geregeld veur hum bidden
nou hij de scepter holdt.
Het veld zal glaanzen van het koren
tot bij de heuvels op.
Men zal het deinen kunnen heuren
tot op de hoogste top.

6 Zien naam zal bluien alle tieden;
zolang de zunne schient
zal elkenien die naam verbreiden,
het giet van kind op kind.
Dat elk hum èren wil en priezen,
dat volken komt tezaam;
en wilt hum huld' en trouw bewiezen
um zien roemruchte naam.

7 Laot oes de grote naam bezingen
van Hum, die Isrel leidt,
want Hij allien döt grote dingen
tot in all' ieuwigheid.
Priest God de Heer, Hum, die oes teunde
zien wondern en zien èer.
Zien majesteit vervult de èerde,
ja, amen, priest de Heer.

Psalm 81

Genève 1562

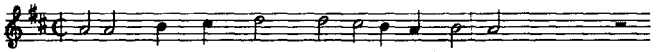

1 Jubelt veur de Heer, Hij is oeze starkte!

Zingt veur Jakobs Heer, zingt een lied veur Hum,

met de harp en trom die oes 't feest bewarkte.

2 't Feest met neie maon:
blaost dan op de horen;
ok is 't nog niet daon
as de maon vol schient
- zo hef God 't ok miend -
't feestuur is geboren.

3 Zo is 't Isrel zegd,
Jakobs God leut 't weten.
Jozef was 't tot wet
in Egyptelaand,
waor Gods stem en haand
machtig' dingen deden.

4 't Volk, dat was benard
deur de zwaore lasten,
dat weur plaogd en sard,
is deur Mij bevrijd
van de zwaorigheid,
van de zweep, die batste.

5 Volk, ie reupen Mij
oet al je ellende,
en doe hölp ik je,
maor bij Meriba
hej an Mij, je Vao,
vraogd o'k je nog kende.

6 Lustert, volk, naor Mij,
wilt toch naor Mij heuren,
gaot Mij niet veurbij
naor een vrömde god.
Dan word ik tot spot
en ie gaot verleuren.

7 Ik bin 'Hij die is',
God wi'k veur je wezen.
Oet de duusternis
van de slavernij
meuk ik je jao vrij:
wil Mij dan ok vrezen.

8 Doet je mond wied lös:
'k vul hum met mien zegen,
bij al wat ie doet.
Maor mien volk wol niet,
lustern wol het niet,
't gunk niet in mien wegen.

9 'k Heb heur laoten gaon;
ze moet 't zölf maor weten.
Wat hef 't volk toch daon.
Had 't maor naor Mij heurd,
was er niks gebeurd,
had 't Mij niet vergeten.

10 'k Gaf heur dan mien haand
teeg'n de tegenstaander.
'k Stun dan an heur kaant,
gaf heur eten rei
- hunnig kwam derbij -
met mien beide haanden.

Psalm 84

Genève 1562

1 Hoe lieflijk, hoe goed is mij, Heer,

het hoes, waor Do dien naam en èer

wils wonen laoten bij de mèensen.

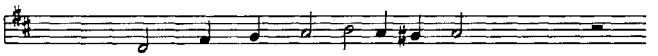

Hoe braan ik van verlangen um

te kommen in dien hilligdom.

Wat zul mien hart nog liever wèensen

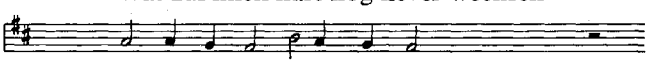

as dat het zingende Dij treft

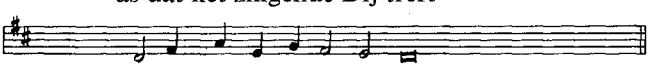

en zuk tot Dij allén verheft.

2 Het heil, dat um dien altaar zweeft,
bescharmt, beveiligt al wat leeft.
De musk, het zwalfien vindt een woning.
Heur jongen bint in veiligheid.
Der is een schoelplaos veur mij spreid
in het paleis van Dij, o Keuning.
Heil heur, die toeholdt in dien hof
en hielmaol opgaot in dien lof.

3 Zalig, die oet dien starkte leeft,
as pelgrim zuk op weg begeeft:
heur hart giet de gebaande wegen.
Zij trekt nou op van allerweeg',
en giet het deur een schraole leegt':
zij maakt daorvan anvall'ge streken.
Ja midden in het zore laand
mak regen gruizaom nou het zaand.

4 Van kracht naor kracht gaot zij verdan.
Aal zingend giet 't op Sion an,
tot z' in Jeruzalem kunt trekken,
waoj alle pelgrims hen ziet gaon
um ienmaol veur Gods troon te staon.
Wil, Heer, dan mien gebed opwekken.
Verheur dat, God van Israël,
die's alles leids naor dien bestel.

5 O Heer, oes schild, zo wied, zo hoog,
zie dele met een guunstig oog
op dien gezalfde in dien tempel.
Ien dag in dien hoes is mij mèer
as doezend aanderwoorns. 'k Verkeer
veul liever simpel an dien drumpel
as dat ik toehol, hiel geacht,
waor ze de Heer, mien God, veracht.

6 Want God, oez' Here, die oes mild
bestraolt as zun, bescharmt as schild,
zal in genaode oes verhogen.
Hij wèert niet, wel of het ok is,
die as oprecht Hum èer bewis
en èerlijk optrekt veur zien ogen.
Heer, die's het al in haanden holds,
welzalig, die op Dij vertrouwt.

Psalm 85

Genève 1562

1 Oet goederbest hölps Do dien volk, o Heer

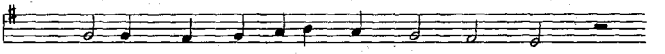

- Jakob kwam oet gevangenschup toch wèer -

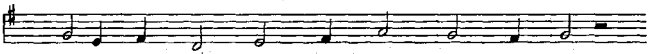

tildes de schuld van 't volk op, dreugs die weg,

over heur zunden hes een deksel legd.

Dien kwaodheid duurde niet aaltieding deur,

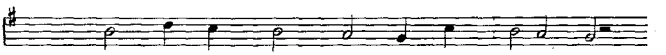

't vuur van dien toorn bleef niet tot 't èende reur.

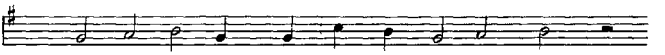

God van oes heil, geef oes wèer bij Dij plaos;

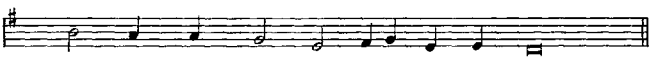

laot toch dien gramschup over oes niet baos.

2 Of blifs Do kwaod op oes en 't naogeslacht?
Maak toch, o Heer, daw leeft en looft en lacht:
laot oes toch zien dien goedertierenheid,
geef oes dien heil en dien goedguunstigheid.
Ik luster naor de Heer, die sprek met macht
veur hiel zien volk en elk, die op Hum wacht.
Hij waorschouwt veur 't maljannen van de zot,
zodat oes laand een oord van vrede wordt.

3 Goedheid en trouw, die komt mekaar in d' muut;
't is God, die recht en vree tezaamgaon leut.
Trouw gruit oet d'èerde, recht bluit van umhoog,
zij bint zo zeker as de regenboog.
God gef het goeie, 't laand gef zien gewin,
dommetties haal wij 't zaod met bliedschup in.
Gerechtigheid giet straolend veur Hum oet,
Hij mak het recht tot looppad veur zien voet.

Psalm 87

Genève 1562

1 De Heer hef lief zien stee op heil'ge bargen,

meer as al Jacobs wonings mag Hij lien

de poort van Sion. Hulde will' wij bien

an oe, o stad van God, um al oen luuster.

2 Uut eerns zal Rahab, Babel, veur mij bugen.
Kiek, Filistijn en Tyriër en Moor
die zult heur daor vernaobern mit menaar
as breurs in ien en 't zölfde huus geboren.

3 De Alderhoogste zölf zal heur bescharmen
en in zien boek, waor Hij de volken schrif,
z'inrijen bij het volk dat Hij al hef.
As eigen kiender nemp Hij z'in zien narmen.

4 De volken allegare zult Oe priezen,
daansen en rondumheer in Sion gaon.
Op cimbels zult zij onder fluitspul slaon
en zingen: 'In Oe bint al oenze wellen'.

Psalm 90

Loys Bourgeois 1551

1 Do bis aaid west, o Heer, en Do zals wezen

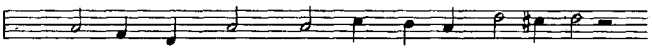

een toevluchtsoord veur elk, die Dij hef keuzen.

Nog veur de bargen oet de grond opstegen,

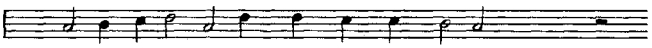

de èerde en de zee heur vörmen kregen,

was Do oez' God, aaltied gies Do verdan,

geslachten lang, van 't oerbegun of an.

2 O Here God, Do keers het mèensenleven
um het dan an het stof wèerum te geven.
Iens starft de mèens, dat wils oes niet verhelen,
want Do zös jao op doezend jaoren dele
as op ien dag, 't is lieke lang veur Dij,
die hiele tied veur Dij een haandumdrei.

3 Do overspuuls de starv'ling met dien stromen.
De jaoren zweeft an oes veurbij as dreumen.
Wij bint as gres, fris in het mörgendauwen,
maor 's aovonds zoor; stond giet men um oes rouwen.
Dien argernis o God döt oes vergaon:
wij kunt wis veur dien gramschup niet bestaon.

4 Heer, oeze warken en waw ok begunden,
het is veur Dij niks aans as schuld en zunde.
Al wat wij stiekem in oes hart bedachten:
het kwetst dien èer, – wij moet oeszölf verachten.
Dien argernis, o Heer, vertèert de tied,
zodat wij almaol as een zucht vergliedt.

5 En zuv'ntig, tachtig jaoren mèensenleven,
is dat atmet um hoog van op te geven?
't Is muite en verdriet, wij staot te beven.
Wij kent Dij niet, Do bis oes te verheven.
Lèer Do oes zo te leven dag an dag,
dat in oes hart de klaorheid kommen mag.

6 Keer Dij naor oes, verlaot oes niet, o Here,
hoelang nog zals Do dien gezicht ofkeren?
Geef oes het mörgenrood van dien genaode,
dan prieze wij verdan dien grote daoden.
En gun dien volk, nao lange tied van druk,
nou veule jaoren zörgeloos geluk.

7 Laot Heer, dien volk dien daoden zien en leven
en laot dien glaans dien kinder toch umgeven.
Dien lieflijkheid, wil die op oes doen dalen;
gedèenk dien volk, hoe vaak het ok mag falen.
Bevestig wat oez' haand al an hef vat,
het wark van oeze haand, bevestig dat.

Psalm 98

1543 / Genève 1551

1 Zingt een nei lied veur God de Here,
want Hij hef wondern bracht tot staand.
Wij ziet Hum machtig triomferen;
vrij baan gef Hum zien rechterhaand.
Zingt veur de Heer, Hij is rechtvèerdig,
zingt van zien heil en van zien recht.
Veur alle volken op de èerde
döt Hij, zoas Hij oes hef zegd.

2 Zien trouw is aaltied bij oes bleven.
Hij hef in zien goedguunstigheid
vanaolds oes de belofte geven
en 't hoes van Israël bevrijd.
Zien volk is veilig in zien haanden,
Hij wil het zien genaode bien.
Nou wordt tot in de wiedste laanden
zien heil deur alle volken zien.

3 Laot hiel de èerd' ien loflied wezen,
laot psalmen gaon van mond tot mond.
De naam van God de Heer word' prezen,
lofzangen gaot de wèreld rond.
Hosanna veur de grote Keuning,
laot klinken, hoorn, je stem van gold.
Trompetten, blaost tot understeuning
veur Hum, die bij oes intocht holdt.

4 Laot alle zeeën, alle laanden
Hum priezen met een bliede klaank.
Stromen moet klappen in de haanden,
de bargen jubeln oet heur daank.
Hij komp, Hij komp de èerde richten;
de volken kriegt een vast bescheid.
Ja, alle volken wil Hij richten
met recht en met gerechtigheid.

Psalm 100

Loys Bourgeois 1551

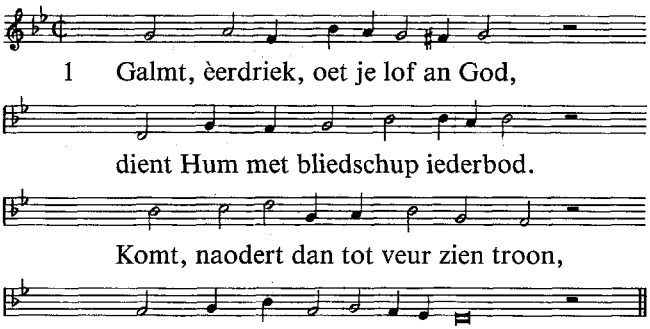

1 Galmt, èerdriek, oet je lof an God,
dient Hum met bliedschup iederbod.
Komt, naodert dan tot veur zien troon,
zingt Hum een lied op hoge toon.

2 Weet dan veur zeker: God is Hij.
Hij meuk oes en van Hum bin wij,
zien volk, de schaope die Hij weidt,
daor Hij van holdt en die Hij leidt.

3 Komt met een daanklied deur de poort,
zien hof in met een jubelwoord.
En heft veur Hum een loflied an:
zegent zien naam, nou en verdan.

4 Want God de Heer is groot en goed.
Zien guunst is aaid in overvloed.
Zien goedheid is as mörgendauw:
elk nei geslacht gef Hij zien trouw.

Psalm 103

Straatsburg 1539 / 1543

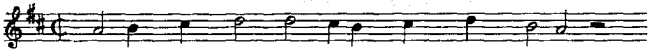

1 Zegen mien ziel, de grote naam van d'Here,

laot al wat binnen in mij is, Hum èren;

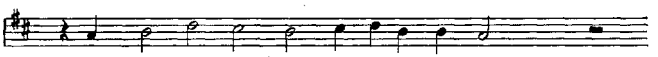

vergeet niet hoe zien liefde je hef leid.

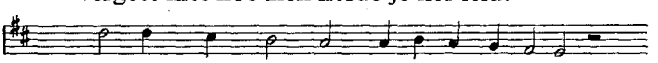

Gedèenk zien grootheid, die je wil vergeven,

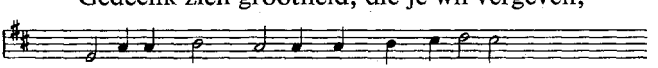

je beter mak, die oet het graf je leven

verlöst en kroont met goedertierenheid.

2 Pries Hum, die je met gaoven rei verzaodigt,
die je bestaon met glorie begenaodigt,
liek as een valke nei bevleugeld wordt.
Het volk in druk hef van Hum recht verkregen,
Hij hef an Mozes laoten zien zien wegen,
an Israël zien daoden onverkört.

3 Hij is een God van liefde en genaode.
Barmhartigheid en goedheid bint de daoden
van Hum, die niet veur aaltied met oes wèert;
die oes niet döt naor alles wat wij deden,
oes niet vergeldt oez' ongerechtigheden,
maor die zölf oeze schuld hef ummekeerd.

4 Zo hoog en wied de hemel is verrezen,
zo hoog is ok veur elk wel Hum zal vrezen
zien liefde en zien goedertierenheid.
Zo wied het westen of lig van het oosten,
zo wied döt Hij van heur, die Hij wil troosten,
de zunden weg, ja, Hij hef oes bevrijd.

5 Zoas een vaoder liefdevol zien narmen
slat um zien kind, zo wil God in erbarmen
oes volk anzien in zien gedachtenis.
Hij, die oes zölf leut wossen oet de èerde,
gedèenkt, dat Hij oes oet het stof formeerde
en dat oes leven zwak en liedzem is.

6 De meèns wordt an het starven overgeven;
zoas het gres, zo gauw èendigt zien leven
en as een bloem, die naor de zun zuk keert,
maor die ten prooi valt an de oostenwinden
en knakt en starft, is gil niet mèer te vinden.
Ja ok heur iegen stee kent heur niet mèer.

7 Maor d'Heer zal elk die Hum hef lèren kennen,
veur aaltied an zien liefdedienst gewennen,
an zien gerechtigheid de ieuwen deur.
Zien heil umvaomt de kommende geslachten;
zo volgt dan zij, die zien verbond betrachtten
van zien barmhartigheid het lochtend speur.

8 Hij hef de hemel tot zien troon verheven,
bestuurt as Keuning overal het leven.
Priest, engelen, zien hoge majesteit,
krachtige helden, die an alle oorden
as boden meldt zien goddelijke woorden:
an Hum je dienst, an Hum je lied dan wijd.

9 Laot hiel het machtig keuninkriek van d'Here
zien grote naam, zien grote daoden èren.
Komt almaol tot de lof van d'Here saam.
Lof veur de Heer in hemel en op èerde,
zien liefde hef veur oes onschatb're wèerde
en zegen ie, mien ziel, zien grote naam.

Psalm 111

Genève 1542 / 1543

1 Halleluja, ik pries de Heer,

mit heel mien hart breng ik Hum eer.

Ik loof Hum middelmaank d'oprechten.

Groot bint de daoden die Hij dee;

veur onderviending ligt ze ree

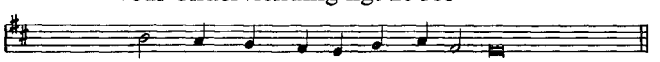

veur wie hum daorin wil vernuvern.

2 Zien doen is klaore majesteit.
Zien luuster, zien gerechtigheid
holdt eeuwig staand en hebt gien ende.
De wonders, deur zien haand verricht,
bint oens as tiekens opericht:
Wij mut mit Hum knap reken holden.

3 Goed en barmhartig is de Heer
veur wie Hum vreest, altieding weer.
Zien spieziging höld heur in 't lèven.
Hij dacht veur aaid an zien verbond,
mit daodkracht wol Hij al de grond
van heidens an zien Isrel geven.

4 Zien haandwark is waorachtig recht;
't gebod, dat Hij oens an hef 'zegd,
is waor, onwrikbaar veur altieding,
volbracht in trouw, gerechtigheid.
Verlössing is zien volk bereid:
veur aaid hef Hij 't verbond verordend.

5 Geducht en heilig is zien naam.
't Begun van alle wiesheid saam
is, dat wij God de Heer mut vrezen.
Dit gef oens inzicht en verstaand.
Deur 't kwaod wow niet meer aovermaand,
en God wordt veur altieding prezen.

Psalm 113

Loys Bourgeois 1551

1 Knechten van God, halleluja,

looft zien naam tot in eeuwigheid.

Zegent de name van de Here.

In 't oosten, waor de zunne straalt,

in 't westen, waor zij deledaalt,

mut iederien zien name eren.

2 De Here hef een hoge faam,
meer as de eerd' en hemel saam.
Wie kan der tegen Hum opdroesten?
Want oenze God, die hoge troont,
zet ook mit liefde, waor wij woont:
Hij bög hum deel hen oenze diepte.

3 De Heer beurt armen uut het stof,
gef heur een ereplaats an 't hof,
waor hoge lu en prinsen toeholdt.
Ook mak Hij deur zien grote trouw
de zore, kienderloze vrouw
tot bliede moe mit 't huus vol kiender.

Psalm 116

Genève 1562

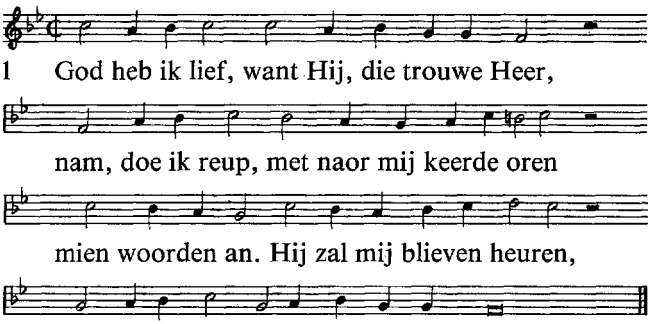

1 God heb ik lief, want Hij, die trouwe Heer,
nam, doe ik reup, met naor mij keerde oren
mien woorden an. Hij zal mij blieven heuren,
mien leven lang bin ik niet ienzaom mèer.

2 Benauwdheid völ doe dreigend op mij deel,
vrees veur het doodsriek hef mij doe bekreupen.
Maor 'k heb de naam van d'Heer met kracht anroepen
en rèrend smeekt: mien God, bewaar mien ziel.

3 Hij is goedguunstig in gerechtigheid,
Hij wil zuk aaltied over oes ontfarmen.
Zien kracht wol mij, as simpel mèens, bescharmen.
Rust nou mien ziel, de Heer hef je bevrijd.

4 O grote God, die van de dood mij redt,
mien traonen ofveegt. Veur het oog van d'Here
mag ik wèer vrij in 't levenslaand verkeren;
ik stoot mij niet waor ik mien voeten zet.

5 Ik heb geleufd, ik wus het wal, dat's Do
nog met mij was in 't diepst van mien benauwen,
doe'k in mien vrees gien mèens mèer dus vertrouwen
en leugen weur wat ik as troost beschouwd'.

6 Wat geef ik Hum wèerum op dizze dag,
hoe daank ik veur de redding van mien leven?
Ik drink zien heil, ik heb zien kelk opheven
en pries zien naam, dat elk het weten mag.

7 De dood van ien, die Hum opdragen weur,
is veur Hum duur. O Vaoder van mien leven,
ik bin dien knecht, Do zals mij nooit begeven.
Dien iegen bin ik, wat mij ok bereur'!

8 Veur 't oog van hiel zien volk zal ik nou Hum
offers van daank naor mien geloften brengen
en met de citer mien gejubel mengen
in God zien veurhof, in Jeruzalem.

Psalm 118

1543 / Genève 1551

1 Laot alle volk Gods goedheid priezen;

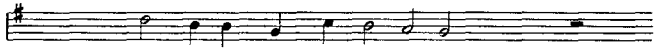

zien liefde duurt in eeuwigheid.

Zingt Israël, op alle wiezen:

zien liefde duurt in eeuwigheid.

Die van Aäron, laot zij zeggen:

zien liefde duurt in eeuwigheid.

Laot godsvrucht op oen tonge leggen;

zien liefde duurt in eeuwigheid.

2 Ik musse uut benauwdheid roepen.
De Here spreuk in klaore taol,
da'k niet meer hoefde vurt te kroepen.
Gien meinse stelt mij park en paol.
Mit God as hölpe zal ik 't duren,
op bliende haters neer te zien.
't Is beter binnen starke muren
van God, al mag gien meins oe lien.

3 't Is beter bij de Heer te schulen
as dat ie op een starv'ling bouwt.
't Is beter bij de Heer te schulen
in stee daj deftigheid vertrouwt.
De volken kwamen mij umringen,
in Gods naam he'k heur dale 'pleerd.
Zij zolden mij as prooi bespringen,
de Heer hef heur zien les eleerd.

4 Zij zwarmden um mij toe as bijen,
as barmbraand bint ze uutedoofd.
Ik heb heur 'dwungen op de kneien,
in 's Heren naam heur trots ontroofd.
Wat zeer oen stoten ook bewarkte,
de Here hef mij opericht.
De Here is mien psalm en starkte,
zien wark pries ik in mien gedicht.

5 Heurt! Uutgelaoten feestlijk zingen
in 't kaamp van de gerechtigheid:
De Heer zien kracht döt grote dingen,
groots hef zien rechterhaand oons 'leid.
In stee van starven zal ik leven
en zeggen an die 't heuren wilt:
die mij in starvensnood deud beven,
hef mij weer uut de groeve 'tild.

6 Ontsluut mij de gerechte poorten
en laot mij priezend binnengaon.
De Heer zal bij Hum binnenlaoten,
die eigen roem hef ofedaon.
Oe pries ik, die naor mij wilt umzien:
Ie brachten mij het leven weer.
Een ofgekeurde flint wördd' hoekstien.
Dit is het wark van oonze Heer.

7 Dit is de dag, dat wij wilt zingen;
de Heer hef die tot feest emaakt.
Laot ze van klaore bliedschop springen,
die deur Gods locht bint aneraakt.
Och Here, blief het onheil tomen
en brengen 't heil daor wij um bidt.
Hij drag de zegen, die wil komen,
de naam des Heren drag hij mit.

8 God deud veur oons de dagen lengen.
De nacht zien macht is vurt, veurgoed.
Wij wilt de Heer een offer brengen
van zunbeschenen levensgloed.
Ie bint mien God, Oe zal ik priezen;
Ie bint veur mij het hoogst gezag.
Priest Hum dan veur zien guunstbewiezen,
die eeuwig oons op haanden drag.

Psalm 121

Loys Bourgeois 1551

2 Hij holdt je, as ie strukelt, vast.
As wij gien oetweg ziet: oez' wachter slap toch niet!
Zien oog wordt deur gien slaop verrast,
Hij zal in alle tieden Isrel bescharming bieden.

3 De Heer bewaart je in zien haand;
bij dag en ok bij nacht holdt Hij veur je de wacht
as schad' over je rechterhaand;
daags kuj de zun verdragen, 's naachts zal de maon
niet plaogen.

4 De Heer zal d'ogen op je slaon,
Hij mak wat kwaod is goed, Hij, die je ziele hödt.
Hij zal, aj oet of in wilt gaon,
wat ie ok mugt ervaren, aaltieding je bewaren.

Psalm 122

Loys Bourgeois 1551

1 Ik was van bliedschup half vertoesd

doe men mij zee: 'Wij wilt je raon

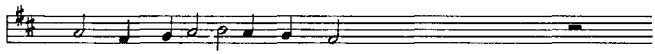

um hen Jeruzalem te gaon;

kwan volk, wij gaot hen d'Heer zien hoes!'

Jeruzalem, verheven stad,

die mij je poorten intreen laot,

Jo godsstad, mug wij kennen lèren.

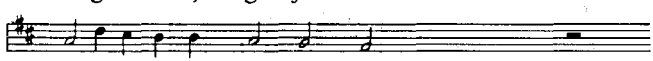

Jeruzalem zit, goed beschouwd

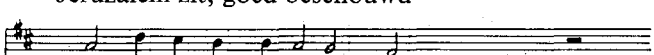

hecht in mekaar, is stevig bouwd,

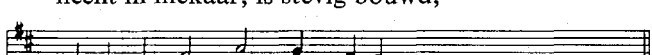

verheven stad van mien begèren.

2 Hier trökken Isrels stammen op,
hier gungen oes de pelgrims veur;
hier vreugen zij an God geheur
op dizze hill'ge heuveltop:
Jeruzalem, verheven stad,
die mij je poorten intreen laot
naor 't woord van God, – zien naam wiw daanken.
Zo is het Israël anzegd:
hier bint de zetels van het recht,
hier heure wij de zuuv're klaanken.

3 Bidt heil toe an dit vredeoord:
dat die je mint, de vrede vindt;
dat rust en vrijheid in je bint,
dat zegend wordt je muur en poort.
Jeruzalem, verheven stad,
die mij je poorten intreen laot
um daor in vrede je te treffen:
um alle kunde in je poort,
um d'Heer zien tempel in dit oord,
wil wij dizz' stad in èer verheffen.

Psalm 130

Straatsburg 1539 / Genève 1551

1 Oet diepe ofgrond roep ik,

roep ik Dij an, o Heer.

Mien Heer, wil naor mij lustern

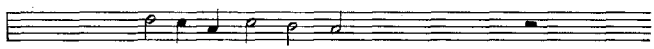

as ik verdrietig rèer.

Laot toch dien godd'lijk' oren

hiel dudelijk en klaor

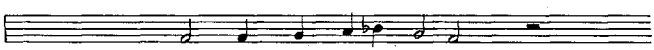

't luud van mien bede heuren;

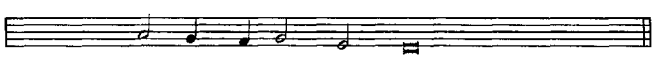

o Heer, ik heb 't zo zwaor.

2 Al de verkeerde daoden,
al wat een mèens misdee,
zals Do, Heer, die bewaren:
wel stun der dan nog ree?
Maor bij Dij is vergeving,
bij Dij is nog genao,
zodat wij Dij vol èerbied
verèert as oeze Vao.

3 Ik wacht de Heer, 'k verwacht Hum,
'k zie naor zien kommen oet;
ik longer naor zien woorden:
die geeft mij neie moed.
As wachters op de mörgen
- die komt jao aaltied wèer -
as wachters op de mörgen,
zo wacht ik op de Heer.

4 Wacht, Isrel, op de Here:
Hij is zo groot en goed,
want zien woord van genaode
is hiel wis en komp oet!
Bij Hum is veul verlössing
en veul barmhartigheid;
van al heur grote zunden
wordt 't volk deur Hum bevrijd.

Psalm 131

Loys Bourgeois 1551

1 O Heer, mien hart zit niet te hoog.

'k Bin ok niet iegenwies van oog.

Ik zuuk niet naor wat mij te groots,

te wonderlijk is en te noods.

2 Heb ik mien ziel niet naor dien wil
deelhölden vredig, rustig, stil
zoas een poppien, een klein kind,
in moe heur schoot bescharming vindt?

3 Zoas een poppien troost zöch bij
zien moe allien, zo ik bij Dij.
Hoop, Israël, op God de Heer
van nou an en veur aaltied wèer.

Psalm 133

Loys Bourgeois 1551

1 Hoe goed is 't toch, dat breurs kunt akkederen

en met mekaar in vrede kunt verkeren,

de ien de aander wal mag lien.

't Is as een euliestroom in golden schien

die Arons haor en baord en kleer deurdrenkt

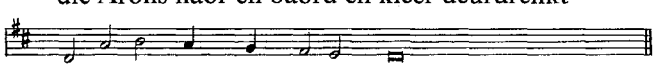

en zo an hum Gods zegen brengt.

2 't Is as de dauw op Hermon en op Sion;
daor gef de Heer zien rieke zegen veur non
en 't ieuwig leven veur aaltied.

Psalm 137

Straatsburg 1539 / Genève 1551

1 In Babel zaten wij an briede stromen,

wij rèerden en de traonen bleven kommen,

as wij vol hartzèer dachten an Si - on;

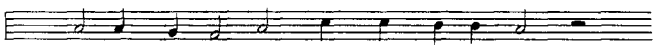

gienien, die oes dan bliedschup geven kun.

De harpen heb wij an de bommen hangen:

wij hadden toch gien wil an spel en zangen.

2 Die oes bewaakten, wolden liedties heuren:
'Komt, zingt van Sion, waorum zuj nog treuren?
Zingt van je God, daor in Jeruzalem;
Hij lustert lichtkaans nog wal naor je stem.'
Hoe kuw nou in dit vrömde laand nog zingen,
zingen van God en van zien zegeningen?

3 Eer ik toch je, Jeruzalem, vergete,
zu'k van mien rechterhaand haost niet mèer weten.
A'k niet mèer an je dacht op ieder stond,
dan mag mien tong verstarren in mien mond;
as ik Jeruzalem niet hoog zul priezen,
de stad van bliedschup ère zul bewiezen.

4 Verballer toch, o Heer, de Edomieten,
dat kwaoie volk, die lillijke bandieten:
zie reupen: 'Maak Jeruzalem kapot'.
Dochter van Babel, die oez' stad verropt,
heil hum, wel je vergeldt je daoden, trotse,
en wel je kinder doodslat op de rotsen.

Psalm 138

1543 / Genève 1551

2 Doe'k um Dij reup, hes Do mij heurd,
hes deur dien woord mij kracht wèer geven.
All' èerde-keunings maakt Dij groot,
as zij hebt heurd dien woord van leven.
Over dien wegen zingt zij, Heer;
groot is dien èer, aaltied te priezen.
De grootheid van dien hèerlijkheid
is deur een mèens niet an te wiezen.

3 Ja, hoog verheven is de Heer,
toch gef Hij acht op slichte mèensen.
Maor Hij kent ok al van wied hèer
wel groots bint in heur trotse wèensen.
Dien haand gef leven in mien nood,
dien rechterhaand holdt mij in 't èende;
mien God mak 't aaltied veur mij klaor.
God, laot niet lös 't wark van dien haanden.

Psalm 139

Loys Bourgeois 1551

1 Op en daal' gao Ie, Heer, mit mij,

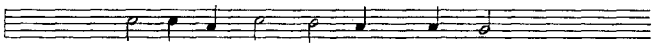

Ie bint zo diep vertrouwd mit mij.

Ie weet het as ik zitten gao,

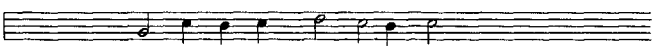

't is Oe bekend ook as ik stao.

Lös lig mien oogmark en mien opgaon:

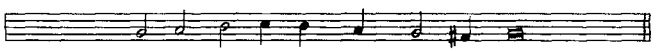

beiden kun Ie van wied vurt verstaon.

2 Hoe laank mien kuierpadtien is,
hoe laank ik lig, dat weet Ie wis.
Eigen bin Ie mit heel mien weg.
Het woord dat op mien tonge lig,
ken Ie. Van veuren en van achter
umvaamt oen haand mij as een wachter.

3 Wat Ie kent, is mij wonderlijk,
te hoog, berekken kan ik 't niet.
Hen welke stee kan ik dan gaon,
vurtlopen bij oen Geest vandaon?
As ik mij naor de hemel richtte,
zul ik daor zien oen angezichte.

4 As ik mij daal'leut in het graf,
as 't morgenrood mij wieken gaf,
as ik vleug hen een vrumde stee,
een plaats an d'alderwiedste zee,
zul oen haand mij ook daor nog holden,
oen rechterhaand hum um mij volden.

5 Smangs heb ik 'longerd naor de nacht,
van 't duuster heb ik schuul verwacht.
Zölfs dan bleef daor oen oog, dat zag:
mien zölfgekeuzen nacht bleek dag.
O God, hoe locht is zölfs het duuster,
nacht is Oe dag, die blinkt van luuster.

6 Ik waar' nog in de schoot van moe,
verbörgen veur elkien, as Ie
hebt 'schaopen heel mien innerlijk.
Een wonder bin ik. Wonderlijk
bin ik deur Oe in 't leven 'schaopen.
Mien ziele zet mit èerns oen daoden.

7 Ie zagen mij a'k in 't verbarg
mien biender kreeg en as een arg
mooi kleed, deur Oe 'weefd, weur borduurd.
Oen ogen hebt in d'èerde 'tuurd,
waoruut ik, eerst nog vormloos, 'maakt bin.
Ik pries Oe veur mien wond're schöpping.

8 Oldtieds bint in oen boek noteerd
mien dagen, die Ie hebt formeerd
as nog gienien daorvan bestund.
Veur mij is 't muilijk Heer, hoe kunt
toch 'teld worden al oen gedachten.
Ik heb er wark an, al mien nachten.

9 As 't zaand bint oen gedachten, Heer,
ik bin der al betoezeld deur
dat ik ze niet opriegeln kan.
Mar as ik wakker worre, dan
bin Ie een bam aaid veur mij 'bleven.
Ik duur niet zonder Oe te leven.

10 Heer, hölp de kwaoien uut de tied.
Wiekt van mij, volk van haat en nied,
mit bloed an d'haanden. Roege praot
en lastertaal vol leeg verraod
verheft ze tegen Oe, o Here.
Umsuuns bint zij an 't tegenweren.

11 Ik haat hum gloepens, die Oe haat.
Oen vijaand is ook mien'd. Mar lat
oen oog deurzuken ook mien hart.
Ken mien gedachten. Bint zij zwart?
Bin ik seins op Godloze wegen?
Leid Ie mij dan op weg naor 't leven.

Psalm 145

Genève 1562

Alef

1 As Keuning za'k Dij priezen in mien lied,

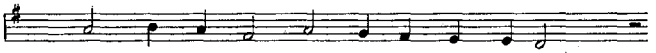

dien naam, o God, veur nou en veur aaltied.

Beth

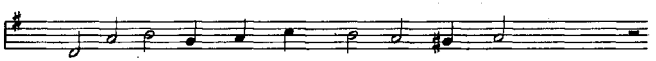

Bij el-ke nei-e dag breng ik mien èer,

be-zing dien naam van nou an en aaid wèer.

Gimel

Groot is de Heer; men mot Hum aaltied priezen, -

zien grootheid kan gien ie-ne ooit be-wiezen.

Daleth

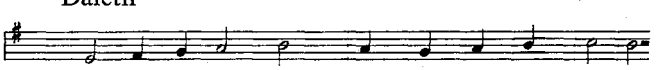

Deur elk geslacht wordt, wat's Do daon hes, prezen,

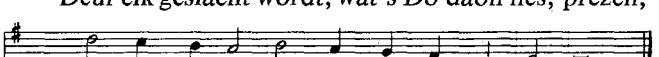

dien gro-te starkte deur elk èer be-we-zen.

2 He
Hoogheid en hèerlijkheid en majesteit:
ik proot ervan met ieder, die 't beneit.

Wau
Wel dien groot wark zöt, die vertelt ervan,
dien kracht, waor 'n minnig mèens niks tegen kan.

Zain
Zij, die zuk heugt de goedheid van dien daoden,
zij ziet waorachtigheid op al dien paden.

Cheth
Genaodig en barmhartig is de Here,
lankmoedig en aaltieding goedertieren.

3 Teth
Teeg'n elkenien is oeze Heer jao goed,
zien zörg giet naor zien iegen warken oet.

Jod
Ja Heer, dien warken priest Dij aaltied wèer,
dien guunstgenoten geeft Dij aaltied èer.

Kaf
Keuninklijk' èer zal ieder mèens Dij geven,
want in dien kracht en starkte lig het leven.

Lamed
Laot het dan weten an all' mèensen samen:
de grootheid van zien keuninklijke namen.

4 Mem
Machtig en stark blifs Do as Keuning, Heer,
veur elk geslacht van nou en van aleer.

Samek
Steun gef de Heer an elkenien, die valt;
zij wordt deur Hum wèer oet d'ellende haald.

Ayin
All' oog richt zuk op Dij vol van vertrouwen,
dat men op Dij veur al 't gerak kan bouwen.

Pe
En as Do dan met reie haand gies geven,
verzaodigs Do in dien behagen 't leven.

5 Tsade
't Zal in Gods weg en wark recht en goed gaon.

Kof
Klag ien bij hum: Hij lat hum vast niet staon.

Resch
Reddend helpt Hij wel bangelk zien hulp vrag;

Schin
schoel gef de Heer an elk, die Hum gèern mag,
maor goddelozen wordt deur Hum kapotmaakt.

Tau
't Lied is veur Hum, die mij met zörge anraakt.
Zien hill'ge naam wordt deur elkien beleden
van ieuw tot ieuw en in all' ieuwigheden.

Psalm 147

Genève 1562

1 Laow veur de Heer de citer speulen,

dat is zo goed, nooit doew 't te veule.

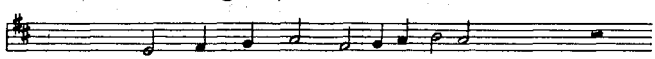

't Is goed en recht op alle tieden

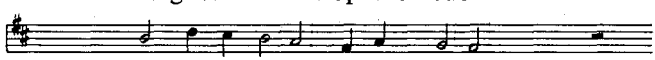

zien èer te zingen, zuver, bliede.

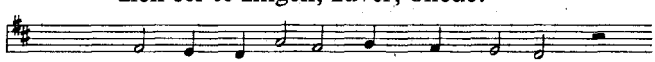

De Heer wil oes in guunst anschouwen,

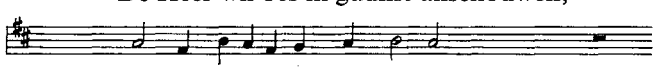

Hij wil Jeruzalem herbouwen.

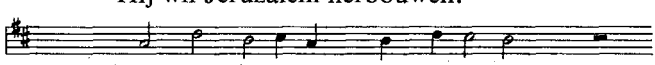

Het volk, in ballingschap verleuren,

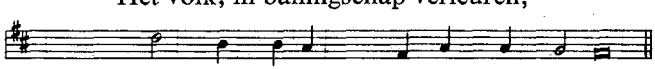

brengt Hij wèerum, 't mag bij Hum heuren.

2 't Getal van alle stèrens samen
hef Hij bepaold, Hij gaf ze namen.
Groot is de Heer, ja, groot in krachten,
der is gien grèens an zien gedachten.
Wel Hum ootmoedig zuk wil geven
krig van Hum overvloed van leven.
Maor Hij vernedert hartelozen,
die stug heur iegen weg verkeuzen.

3 Zingt, zingt um beurt um God te daanken,
haalt oet de lier de mooiste klaanken
veur oeze God, die duust're wolken
oetspreidt veur 't oog van alle volken.
Hij wetert d'èerde met zien regen,
döt wossen 't gres dan allerwege.
Hij voort het vie met reie gaven,
ja, zörgt zölfs veur de jonge raven.

4 Veur Hum is alle kracht van pèerde,
van starke kèrels, zunder wèerde.
God hef 't niet staon op vechtsaldaoten,
die lichemskracht wilt gelden laoten.
Zien welbehagen rust veurzeker
niet op de al te drieste spreker,
maor op elk, wel in stil vertrouwen,
duurt zunder mèer op Hum vertrouwen.

5 Priest Sion, priest de Heer met psalmen,
laot allerweeg' zien lof wèergalmen.
Hij giet je stadspoorten verstarken
en wil alzo je heil bewarken.
Hij zegent in je hoes je zeunen,
in welvaort mugt ze bij je wonen.
Het daag'lijks brood gef Hij je heden,
schept in je laanden duurzaam vrede.

6 De èerde heurt Gods hillig spreken;
zien woord vlög over alle streken.
Hij spreidt de snei as wollen vachten,
streit riep in kaolde winternachten.
De stromen wordt tot ies bevreuren
as Hij zien machtig woord lat heuren.
Zien Giest döt smölten 't ies tot water
en lat 't wèer van de bargen klatern.

7 De Heer hef Jacob oetverkeuren
um naor zien hill'ge wet te heuren;
an Israël gaf Hij zien wetten
en rechten um daorop te letten.
Gien aander volk hef dit ervaren,
gien vrömde kan dit paand bewaren.
Zingt halleluja, zingt de Here;
priest Hum, die ieuwig zal regeren.

Psalm 149

Genève 1562

1 Halleluja, zingt veur de Here

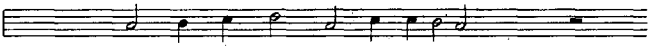

een nei lied um Hum te verèren;

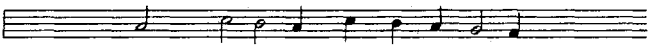

laot 't vrome volk een loflied zingen

veur al zien zegeningen.

Israël, Sion, volk van God,

priest je Schepper toch iederbod.

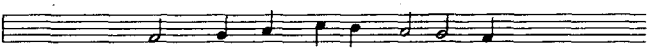

Speult veur de Keuning op de fluit

as daank veur zörg en muit'.

2 Ja, God hef an zien volk genugen,
Hij gef zien hulp wel zuk mus bugen.
De vromen jubelt tot zien ère
en zingt veur God heur Here.
Met heur stem wordt de Heer verèerd,
maor in de haand hebt ze een zwèerd,
dat an twee kaanten scharp is maakt
en dat de volken raakt.

3 Gods wraok giet over d'hiele èerde
veur elk, die zuk niet tot Hum keerde.
De heidenkeunings wordt vastbunden,
berecht veur al heur zunden.
Grote lu komt nou in 't gevang
en 't gerecht giet zien vaste gang,
maor vromen gef God zien genao,
zingt dan: halleluja!

Psalm 150

Genève 1562

1 Looft God in zien hilligdom,

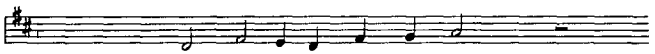

priest op èerde Hum rondom

in zien grote firmament,

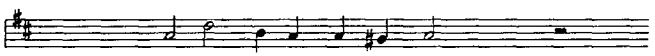

in zien wèreld zunder èend.

Priest zien naam en ieuwig wezen,

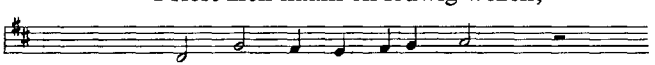

looft zien wonderbaore macht,

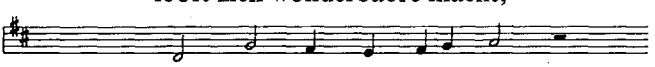

looft Hum veur zien grote kracht.

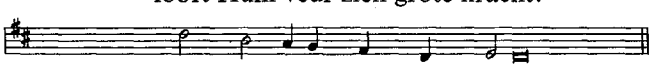

Wilt Hum èren, wilt Hum priezen!

2 Blaos hoorn, met je stem van gold,
laot hum klinken doezendvold.
Priest de Heer met snarenklaank,
brengt Hum met muziek je daank,
zingt veur Hum je halleluja.
Priest de Heer met hart en mond,
bliede klink' je stem in 't rond,
looft de Here, halleluja!

GEZANGEN

BIEBELLIEDEN

1 God hef het eerste woord

Gerard Kremer

1 God hef het eerste woord.

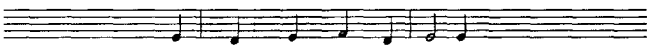

Zien locht hef oes beschenen,

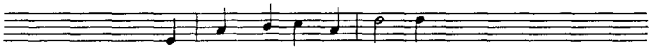

het duuster is verdwenen.

Hij sprek nog aaltied deur.

2 God hef het eerste woord.
Veurdaw op èerde kwamen
reup Hij oes al bij name.
Hij rop nog aaltied deur.

3 God hef het leste woord.
Wat Hij eertieding zegd hef
en dat tot 't èende staon blif
wordt in hiel 't Godsriek heurd.

4 God stiet bij het begun,
tot 't èende is Hij gaonde.
Zien woord is van 't bestaonde
aaltieding doel en zin.

(Jan Wit 1914-1980)

3 Oet Oer is hij hèerkommen
(bij Genesis 12:1-9)

Melchior Teschner 1615

1 Oet Oer is hij hèerkommen,

aartsvaoder Aobraham,

um naotied an te kommen

in 't laand van Kanaän.

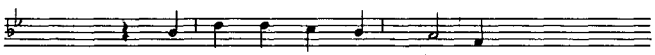

En daor in dat laand woonde

hij doe een hiele tied.

't Was God, die hum beloonde

met o zo'n groot gebied.

2 Oet Oer is hij hèerkommen
as antwoord op een stem,
die reup van hiel wied vort hum
op naor Jeruzalem.
Die doe gungen geleuven,
bint Aobrahams geslacht,
geboren van daorboven,
oetteugen oet de nacht.

3 Oet Aobraham geboren,
die zo lang umdweeld hef,
is, wel um God te heuren
wal störven is maor leeft:
het volk van de profeten,
de stam van het verbond,
het volk dat hier op èerde
de stem van God verstun.

4 Het is niet mèer te tellen,
het volk, dat nao hum kwam;
een vao van veul geslachten
is vaoder Aobraham.
Van Jacob, dapper leider,
zien naam weur Israël,
van Mozes, de bevrijder,
die kreeg een hoog bevel,

5 van Jozua, de vechter,
die plaots en ruumte meuk,
van Simson, dapper richter,
die doezend man versleug.
Van Daovid, keuning Daovid,
van Salomo, zien zeun,
Elia met zien maantel,
Hizkia met zien dreum.

6 En wel bint gaon geleuven,
bint Aobrahams geslacht,
geboren van daorboven,
oetteugen oet de nacht.
De stad, daor zij naor oetziet,
die stiet in wit en gold
an 't èende van de tieden:
veur elkien is zij bouwd.

(W. Barnard 1920-)

7 God gef oes heden zien gebod
(naor Deuteronomium 30:11-16,19)

Loys Bourgeois 1551

1 God gef oes heden zien gebod.
't Is niet te hoog, 't is niet wied vort;
wij huuft 't niet oet de hemel halen.
Hij hef het niet verstopt veur oes:
't lig hiel dichtbij in iegen hoes;
Hij lat 't in oeze harten dalen.

2 Het lig niet an de overkaant.
Hij leg het in oes iegen haand
um het te doen, en 't zal gebeuren.
Het woord van vrede en van recht
hef Hij in oeze monden legd.
Hij lat 't in zien geboden heuren.

3 Hij gef an oes de vrije daod
te kiezen tussen goed en kwaod
en lat an oes de dood of 't leven.
As wij getrouw blieft an de Heer,
zul wij het laand bewonen; wèer
zal God ok daor zien zegen geven.

(Jan Wit 1914-1980)

9 'k Bin blied' in God mien Heer
(Lofzang van Hanna, naor 1 Samuel 2:1-10)

Aulcuns pseaulmes et cantiques mys en chant,
Straatsburg 1539 / Datheens Psalmen Davids 1566

2 Waorveur dat groots geproot!
De Heer allien is groot,
Hij weg al oeze daoden.
De boog van starken brek.
Maor hij die stroekelt, blik
met Gods kracht overladen.

3 Wel zat hef, mot an 't wark;
wel honger lee, wordt stark;
wel zoor was, krig nou kinder.
Maor wel veul zeunen haar
die wordt nou dor en star;
wel mèerder was, wordt minder.

4 De Heer mak leev'nt en dood;
wel minnig was, wordt groot,
oet stof wordt d'armen opbeurd:
zie zit bij rieke lu
en maakt zuk niet mèer mu;
zie arft nou èer op heur beurt.

5 God hef de wèreld bouwd.
En wel op Hum vertrouwt,
die zal Hij ok bewaren;
maor wel Hum niet vertrouwt,
op iegen krachten bouwt,
komp um in de gevaoren.

6 Wel met Hum twèert en vecht,
vergiet het wal hiel slecht:
God toornt vanoet de hemel.
Hij teunt zien rechtersmacht
en gef zien Keuning kracht
over al 't volksgewummel.

(Jan Wit 1914-1980)

14 De Heer is mien scheper
(naor Psalm 23)

Johannes Gijsbertus Bastiaans 1868

2 De Heer is mien scheper!
Hij waakt veur mien ziel
en brengt mij op wegen
van waorheid en zegen.
An Hum geef'k mij over,
zien trouw is mien diel.

3 De Heer is mien scheper!
Al dreigt ok de dood:
Gien kwaod zal ik vrezen,
Do wils bij mij wezen;
ik laot mij vertroosten,
dien steun is mij groot.

4 De Heer is mien scheper!
Dien taofel rechts an
maank barre gevaoren;
Do wils mij bewaren
en zalfs mij met eulie,
dien kelk reks mij an.

5 De Heer is mien scheper
veur nou en aaltied.
'k Zal ieuwig verkeren
in 't hoes van de Here
en zal daor anschouwen
zien heil wied en zied.

(Jan Jacob Lodewijk ten Kate 1819-1889)*

26 Daor is een locht deur donk're wolken
(naor Jesaja 9)

Johannes Gijsbertus Bastiaans 1868

1 Daor is een locht deur donk're wolken

over de duust're wèreld gaon.

Komt naor dat schiensel, al - le volken,

en blieft toch niet of - zie-dig staon!

Dat locht zal schaduwen verdrieven,

de zwarte schaduw van de dood.

De zundenacht, die zal verdwienen;

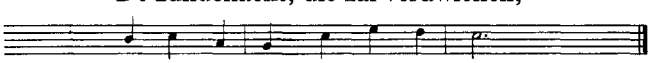

ge-nao-de komp as mörgen-rood.

2 Do wils met vrede bij oes kommen,
met vrede, vrijheid, bliedschup, èer.
Het juk is van oez' scholders nummen,
God daank! Wij bint gien slaven mèer!
De stok hes Do veur oes verbreuken,
waormet men oes deur 't leven dreef;
het oorlogstuug de braand in steuken,
waor niks as as van overbleef.

3 Weest blied'! Der is een Kind geboren,
een zeun veur oes; wel had dat dacht!
De hèerschuppij zal hum beheuren;
zien last is licht, zien juk is zaacht.
Zien naam is 'Wonderlijk', zien daoden
bint groot en wies; hij wil oes raon.
En hij zal oes van schuld verschonen,
as wij de weg naor Hum wilt gaon.

4 O Vredevörst, Do kaans bewarken
de vreed' op èerd' en in oes hart!
Dat alle volk bij Dij zal kommen,
al bint heur zundèn nóg zo zwart.
Dien hèerschuppij zal vrede geven,
Do koms met dien gerechtigheid;
die zuw in daankbaorheid beleven.
Wij looft Dij tot in ieuwigheid.

(Nicolaas Beets 1814-1903)

44 Breng' wij oez' daank an God
(naor Jezus Sirach 50:22-24, apocrief)

Johann Crüger 1648

2 Die ieuwig rieke God
mag oes al in dit leven
een levenslustig hart
en vreugd' en vrede geven.
Die oet genaode oes
wil holden in zien haand,
die oes, waor wij ok gaot,
wil leiden naor zien laand.

3 Looft, èert en priest dan God
die troont in 't locht daorboven.
Hum, Vaoder, Zeun en Giest,
mot hiel de schepping loven.
Van Hum, de iene Heer,
gaf het verleden bliek;
het heden zingt zien èer,
de toekomst is zien riek.

(Martin Rinckart 1586-1649)

47 Doe Jezus ies bij 't mèer langs leup
(bij Mattheüs 4:18-22, Marcus 1:16-20, Lucas 19:1-10, Mattheüs 19:21, Jesaja 42:2, Psalm 95:7, Johannes 6:68)

Frits Mehrtens

2 En ien keer reup hij zunder schroom
een kleine toll'naar oet de boom:
'Ik kom bij je te gasten,
vandaag is het gien vasten.'
Misschien komp hij ok hier veurbij
en rop dan oes; vrag je en mij
um alles op te geven
en trouw Hum nao te leven.

3 Christus die deur de wèreld trekt,
die rop niet hard, maor wal direct,
um alles te verlaoten,
met Hum gaon deur de straoten.
En trekt ok nòg zoveul an oes,
wij geeft geheur, verlaot oes hoes.
Hij hef en wil oes geven
alles: het ieuwig leven.

(Ad den Besten 1923-)

48 O, oeze Vaoder, trouwe God
(bij Mattheüs 6:9-13)

Geistliche lieder auffs new gebessert und gemehrt, Leipzig 1539

2 Dien naam word' hilligd, trouwe Heer!
Bewaar oes, geef geleuf oes mèer.
En maak oes doen en laoten echt;
dat wij dien wil doet, rei en recht.
Breng dan wèerum, o, as het kun,
het arme volk, dat 't pad niet vun.

3 Dien keuninklijke hèerschappij:
dat die niet giet an oes veurbij.
En leid oes hen het wasschupsfeest
deur alle gaoven van de Giest.
Houw het geweld van saotan deel
en wèer oet oeze kerk verscheel.

4 As in de hemel hoog en klaor
weez' ok op èerd' oprecht en waor
dien wil, die hillig is en goed.
Nim in bezit oes vleis en bloed.
En maak in lief en leed oes, Heer,
gezeglijk an dien wil aal mèer.

5 Wij vraogt Dij Heer – veur 't wieder gaon -
wat neudig is veur oes bestaon.
Geef oes vandaag oes daaglijks brood,
spaar oes veur ziekt' en hongersnood.
Geef ieder dan zien diel, o Heer,
dat hij het nemp, dien naam tot èer.

6 Vergeef, o Vaoder, oeze schuld,
zodat wèer bliedschup 't hart oes vult;
zoas ok wij van schuld ontslaot
die nog bij oes in 't boekien staot.
Maak zo dien vrede wonderbaor;
as wij Dij dient, dien wij mekaar.

7 Breng oes niet in verleiding, Heer,
want dan verlies wij 't aaltied wèer.
Met dien bescharming red wij 't wal,
wat oes ok overkommen zal.
Al raost de saotan aldernoodst:
dien hulp is oeze rieke troost.

8 Verlös oes oet de kwaoie macht
die op oes onheil is verdacht.
Bewaar oes veur de ieuw'ge dood
en stao oes bij in rouw en nood.
Nim oeze levens in dien haand,
bind oes an Dij met vaste baand.

9 Dij is en worde nog mèer bracht,
het riek, de hèerlijkheid, de kracht.
An Dij, o Vaoder op de troon,
die oes hes stuurd dien iegen Zeun,
die oes ok deur dien Giest nog leids,
an Dij de lof in ieuwigheid!

(Martin Luther 1483-1546)

54 Een zeier gunk hen en hij zeide
(bij Lucas 8:4-15)

Juul Ouwehand

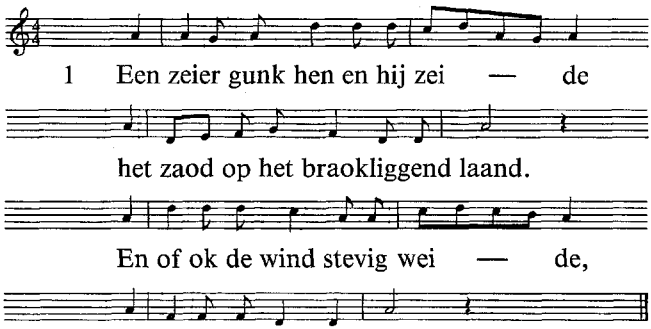

2 Een diel van het zaod gunk verleuren,
het aandere diel dat dreug vrucht.
Een mèens wet jao niet van te veuren
de weg van het zaod in-zien vlucht.

3 Het völ op het pad naost de akker,
het völ op een schraol hoekien laand;
de dauwnettels wèert zuk wakker,
de vogels die pikt het-oet 't zaand.

4 O ja, allerhaande gevaoren
bedreigt aaid het kiemende zaod;
maor smangs kan het openbaren
de kracht van het hilli-ge woord.

5 O zeier, gao deur met het zeien,
al is ok de vrucht ongeliek;
een diel zal aaltied wegweien,
maor het aandere diel mak-oes riek.

(W. Barnard 1920-)

62 Wel oren um te heuren hef

(bij Deuteronomium 6:4-10; Mattheüs 25:34-40)

Souter Liedekens, Antwerpen 1540

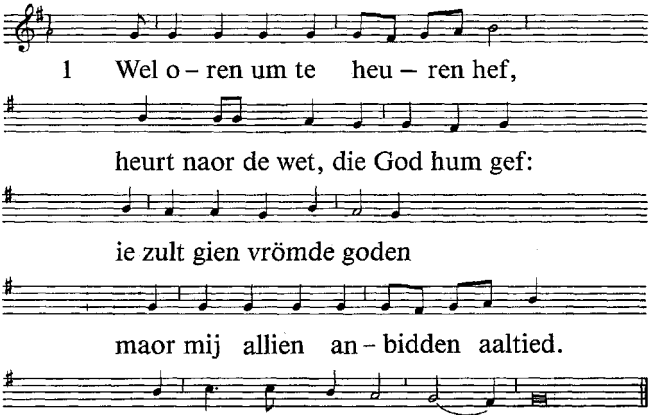

2 Hebt lief je Heer, nou en aaltied,
dient Hum aaltieding, wied en zied,
anbidt Hum in je daoden.
Dit is het eerste-en grote-gebod
de wil van God, de Vaoder.

3 Zörgt veur je naost' as veur jezölf,
geef hum te eten, les zien dörst,
een woonstee moej hum geven.
Het tweede-gebod is-het eerste g'liek,
doet dit en ie zult leven.

4 De liefdemacht, die is zo groot,
gien water blust heur vuren oet,
die daordeur bint ontsteuken.
Nou wilt ontbraanden-an 't liefdewoord;
God hef het tot oes spreuken.

(Huub Oosterhuis 1933-)

63 De Heer, Hij komp um middernacht
(bij Mattheüs 25:1-13)

Johann Crüger 1653

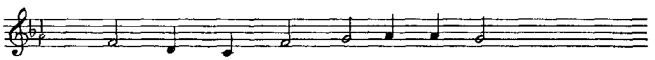

1 De Heer, Hij komp um middernacht!

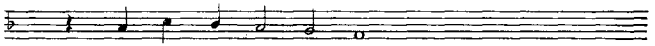

Nou is nog al - les stil,

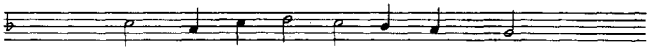

maor za - lig hij, die op Hum wacht

en Hum ontvangen wil.

2 Want ok as ze niet naor Hum vraogt,
niet in zien dag geleuft,
zien komst wordt deur gien macht vertraogd:
Hij hef het zölf beloofd.

3 Waakt dan zoas een trouwe knecht,
die van zien baos veul holdt
en die, as d'heer komp in de nacht,
ok klaor is en hum volgt.

4 Bint oeze laampen nou wal klaor
en braandt ze nog wal goed?
Want 't is al zo: as Christus komp,
daw Hum ontvangen moet.

5 De Heer, Hij komp um middernacht!
Nou is nog alles stil...
Zalig, wel aalgedurig waakt,
Hum in de muut gaon wil.

(Johan Christoph Rube 1665-1746)

64 Do streides de mèensen op èerde
(bij Mattheüs 13:24-30)

Frits Mehrtens

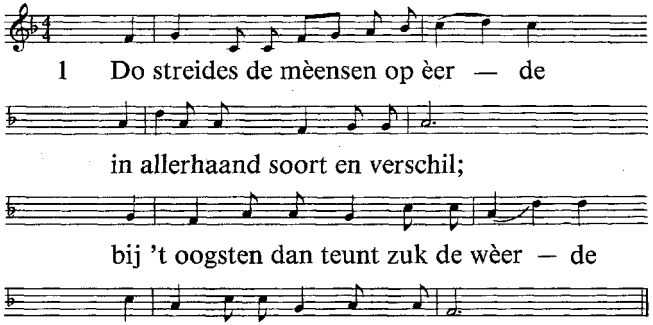

2 Want in de oerdriftige meitied
van 'n wèreld van goed en van slecht,
daor wost alles op naor de zeitied.
En wel scheidt dan onecht van echt?

3 En wel zal het zaod dan taxeren
op soorten en op kwaliteit?
Do lats het geliek derop wèren,
dien zunne mak gien underscheid.

4 Heer, wij bint het zaod van dien akker,
Do dös oes ontkiemen tot graon.
Wij sleupen en Do reups oes wakker,
Do dös oes oet èerde ontstaon.

5 Wij wosten de èerde te boven,
wij riepten in wèer en in wind,
totdat's Do, verzameld in garven,
de mèensen tegare binds.

6 En as Do oes brengs in dien schuren,
as 't tied is veur d'ieuwigheid,
laot oes dan het dörsen verduren,
waorbij's Do het koorn underscheids.

(W. Barnard 1920-)

66 Mien ziel mak groot de Heer

(Lofzang van Maria, naor Lucas 1:46-55)

Aulcuns pseaulmes et cantiques mys en chant,
Straatsburg 1539 / Datheens Psalmen Davids 1566

2 Um God zien trouwverbond
zal elkien mij anstond
van harten zalig spreken.
Groot is 't geheimenis
dat an mij schunken is;
zien almacht is mij bleken.

3 Hoe hillig is zien naam!
Laot elk geslacht tesaam
barmhartigheid verwachten,
nou Hij de zaligheid
in zien goedguunstigheid
gef an oez' naogeslachten.

4 Hij is zo stark, ja noods,
en underwarpt wel groots,
hoòg bint in iegen ogen.
Heur tronen bint niet mèer
maor guunstig wil de Heer
de ned'rige verhogen.

5 De Heer, Hij vult met goed
oet hemels' overvloed
oez' hongerige monden.
Hij telt de rieken niet,
maor hef heur, zo wij ziet,
vortstuurd met lege haanden.

6 Hij zag naor Isrel um;
vertrouw nou ok op Hum,
wil Aobrams troost verwachten.
Groot en in ieuwigheid
is Gods barmhartigheid
veur al oez' naogeslachten!

(Naor Johannes Eusebius Voet 1706-1778;
bewarking W. Barnard 1920-)

67 Looft dan de Heer, looft hum met kracht
(Lofzang van Zacharias, naor Lucas 1:67-79)

Teutsch Kirchenamt, Straatsburg 1525

2 In vijaandschap zaten wij vast
maor God kwam oes verlössen,
want iens, bij Aobraham te gast
doe gaf hij zien belofte.
Dat wij dan in ienvoldigheid
oes hiele leven an God wijdt
zolang wij woont op èerde.
Zo zul wij veur de Heer oetgaon
en maken vrij veur Hum een baan,
zoas Hij zölf 't oes lèerde.

3 Do bis de stem van de profeet,
die sprek van mededogen,
want ieder oog dat zal Hum zien,
die deelkwam oet de hoge.
De mörgenstond die meldt oes al
het locht dat dolkies schienen zal
veur wel nog kwient in 't heden.
Hij zal het scheemsel van de dood
beschamen met zien mörgenrood.
Umdeel komp nou de vrede.

(W. Barnard 1920-)

68 Zo lats Do Heer dien knecht
(Lofzang van Simeon, naor Lucas 2:29-32)

Loys Bourgeois 1551

1 Zo lats Do, Heer, dien knecht,

naor dat hum an was zegd,

nou rus-tig gaon in vre-de.

Hij hef de zaligheid

veur volken toebered,

anschouwd zölf op zien bede.

2 Een locht met grote pracht
dat weur van Dij oes bracht
en straolt elk volk in d'ogen.
Hij lat de heidens zien
de vrede veur elkien,
die Isrel zal verhogen.

(Genootschap 'Laus Deo, Salus Populo'
ca. midden 18e ieuw)

70 De lesten wordt de eersten
(bij Lucas 14:1-11)

Frits Mehrtens

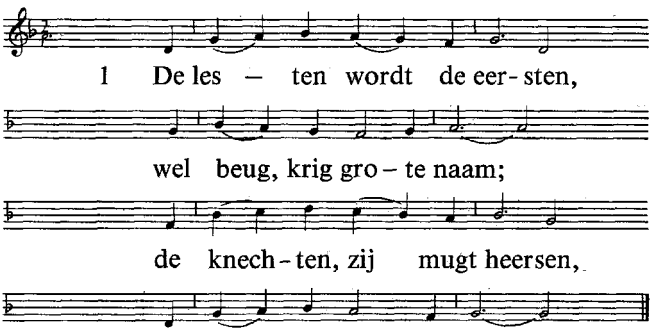

2 O Heer, o eerstgeboren
van almaol oet de dood,
Do zöchs wat is verleuren
en maks zo alles goed.

3 Do zals as leste kommen
wèerum op èerde hier.
't Verscheel zal dan verstommen,
Do wis oes oeze stee.

4 Die zölf zuk wil verheffen,
die treft God met zien stem;
de bargen wordt wèer effen,
de zee, die zwig veur Hum.

5 Maor die zuk wal hef beugen
veur zien gezag en beeft,
wil Hij zien guunst betugen
zo waor Hij ieuwig leeft.

6 De lesten wordt de eersten,
wel beug, die krig een troon;
de slaaf, die mag nou heersen,
de vrömde wordt een zeun.

(W. Barnard 1920-)

72 De weg vanoet Jeruzalem
(bij Lucas 24:13-35)

veurmiddelieuws / Datheens Psalmen
des Propheten Davids 1640

1 De weg vanoet Je - ru - za - lem

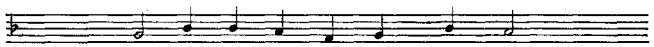

gies Do oes nao, wij heurt dien stem,

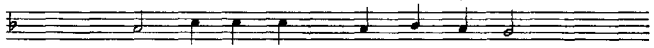

die 't aolde woord wèer döt verstaon.

Een nei - e mörgen brek zuk baon.

2 Do wils toch aaltied naost oes staon;
de dood is deur dien macht vergaon.
Do breks het brood met oes en wij
weet Dij in iegen hoes dichtbij.

3 In oes gebed kom wij tot Dij;
blief Do maank oes, blief hiel dichtbij,
steek Do oes zore hart in braand,
wij bint zo traog deur onverstaand.

4 Wanneer oes dan de aovond wenkt,
de schaduw van oes leven lengt,
blief Do bij oes in alle nood,
wees oeze leste reisgenoot.

(W. Barnard 1920-)

78 Laot m' in Dij blieven, gruien, bluien
(bij Johannes 15:1-8)

Georg Neumark 1657

1 Laot m' in Dij blieven, gruien, bluien,

o Heiland, die de wienstok bis!

Dien kracht mot star-ker in mij gruien,

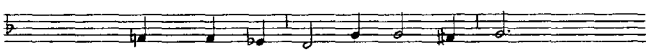

aans bin'k van het verdarf wal wis.

Deurstroom, beziel en ze - gen mij,

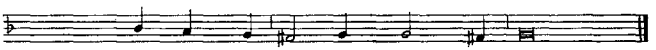

dan krig mien le - ven vrucht deur Dij.

2 Ik kan mijzölf gien wosdom geven:
niks kan ik zunder Dij, o Heer!
Het kleine zaodtien kiemt tot leven
in dien gemienschup mèer en mèer.
Dat dien Giest in mij oetstört wordt:
de loot die Dij ontvalt, verdort.

3 Nee, Heer, ik wil van Dij niet scheiden,
ik blief van Dij, blief Do van mij!
Aaltied mot mij dien liefde leiden,
mien leven heurt gehiel an Dij.
Dien locht mot schienen in mien hoes,
bij kruus naor kracht en kracht naor kruus.

4 Dan blif mien ziele veur Dij wunnen,
dan wint mien ziel deur Dij in kracht!
Het wark, dat schamel mus begunnen,
wordt dan in hèerlijkheid volbracht.
Wat in 't verbörgen sleup, ontbot
en komp in 't locht en riept veur God.

(Jan Jacob Lodewijk ten Kate 1819-1889)*

87 Wij mugt oet God zien goedheid leven
(naor Romeinen 6:1-6)

La forme des prieres et chantz ecclesiastiques,
Genève 1542

1 Wij mugt oet God zien goedheid le - ven

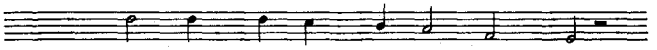

en maakt zien naam met bliedschup groot,

want wij bint veur de zun - de dood.

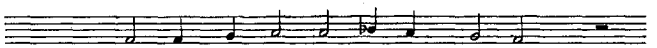

En wat God ienmaol of hef schreven,

zal niet wèer le - ven.

2 Zul wij dan in de zunde blieven?
Ien bin wij met Hum deur de deup,
de weg die Hij tot 't èende leup.
Met Hum biw dood, met Hum begraven;
Hij wol het dragen.

3 Want mèensen in heurzölf verleuren
deden Hum starven an het kruus.
Hij heul heur oet het slavenhoes
en zett' heur in een nei gebeuren
dee lös de deuren.

4 Al oeze kwaodheid en ellende
gung rusten met de Heer in 't graf.
Hij heul een streep deur oeze straf.
Hij langt de haand, wil met oes wezen.
Wij bint genezen.

5 Het was de Vaoder die zo machtig
de zeun oet 't graf wèer op dee staon,
met Hum oes wekte um te gaon
in 't locht, veur aaltied, zunder beven,
um nei te leven.

(Jan Wit 1914-1980)

102 De Heer hef tot oes spreuken
(naor Hebreeën 1:1-4)

Adriaan Cornelis Schuurman

1 De Heer hef tot oes spreuken

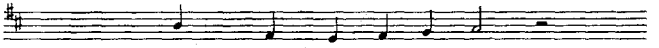

deur 't woord van de profeet.

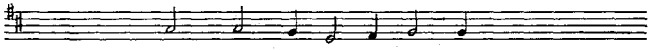

Hij sprak niet underbreuken,

opdat wij 't niet vergeet.

En elk van de pro - fe - ten,

die sprek zien ie - gen taol;

maor van de Heer get - u - gen,

dat doet zie al – le-maol.

2 An 't èende van de dagen
hef God de tied vervuld.
De Zeun hef veur oes dragen
de zèerte en de schuld.
Wat de profeten zeden,
dat mak Hij veur oes waor.
't Geheim van d'aolde tieden
is dudelik en klaor.

3 In Hum is alle wezen,
dat is oet niks ontstaon.
Hij is begun en èende;
zo zal het aaltied gaon.
Hijzölf, het straolend tieken
van God zien majesteit,
wil heden tot oes spreken:
God is barmhartigheid.

4 Wat mis giet in dit leven,
dat zet Hij an de kaant.
De zunden bint vergeven,
Hij nemp oes bij de haand.
Hij troont nou in de hemel
rechts van de Vao zien troon,
en Hij holdt deur zien veurspraok
ok oeze harten schoon.

(Jan Wit 1914-1980)

104 Elk die het woord kan heuren
(naor Jacobus 1:22-25)

Frits Mehrtens

1 Elk die het woord kan heuren

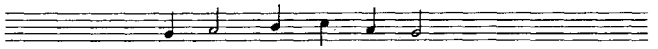

en die daor niet naor döt,

is as een man die zöt

wat vlochtig en ver - leu - ren

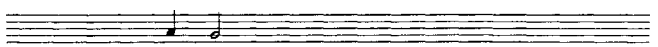

gezicht

de spie - gel hum bericht.

2 Maor hef hij het al weten
dit beeld van zien bestaon
- en is doe wieder gaon -
al gauw is hij 't vergeten;
ie ziet:
hij kent zukzölf nog niet.

3 Oes beeld, oes waore wezen,
het volk van God bin wij;
zien woord mak oes jao vrij.
Wij kunt in Gods wet lezen:
wij moet
zien wark doen; dan is 't goed.

(W. Barnard 1920-)

106 Het èende van de wèreld komp oes nao
(naor 1 Petrus 4:7-11)

Willem Vogel

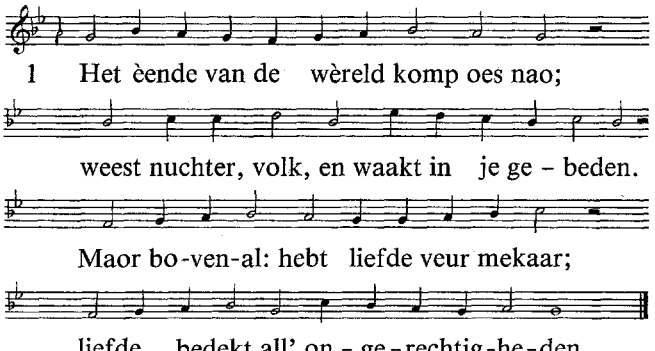

2 Laow dienen en begriepen, keer op keer,
ieder naor wij de gaove daorveur kregen.
Dielt dan maor oet de liefde van de Heer;
wis rust dan op oes wark Gods grote zegen.

3 As ien wat zeg, dan sprek e oet Gods kracht
de woorden, zoas men in 't Boek kan lezen.
As iene dient, dan wordt van hum verwacht
dat zien bestaon veur God de Heer zal wezen.

4 Laow waakzaom wezen, volk. An God de èer
deur Jezus Christus, veur oes almaol samen.
Hum komp de hèerlijkheid toe en de kracht
in alle ieuwigheid; dan zeg wij: Amen.

(W. Barnard 1920-)

107 Wel zukzölf op de börst slaot
(naor 1 Petrus 5:5-11)

16e ieuw / Scheidt's Tabulatur-Buch 1650

1 Wel zukzölf op de börst slaot,

die kriegt met God te doen,

maor wel in deemoed hengaot,

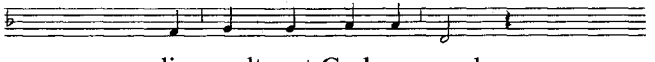

die wordt met God verzoend.

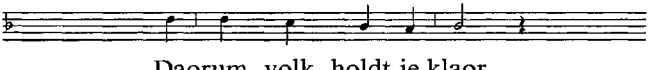

Daorum, volk, holdt je klaor,

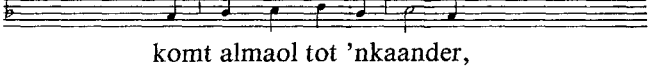

komt almaol tot 'nkaander,

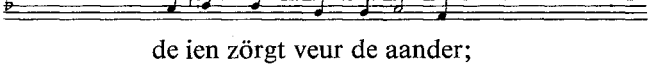

de ien zörgt veur de aander;

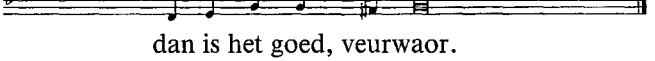

dan is het goed, veurwaor.

2 Zo wilt je veur God bugen
en geven Hum de èer;
wilt Hum je lof getugen.
En Hij, oez' lieve Heer,
schèenkt oes dan zien genao,
wanneer de dag zal dagen
dat alles is voldragen;
wij weet nou waor aw staot.

3 De duvel zal je plaogen
zoas een leeuw maank 't wild;
maor wil hij je verslinden,
veurt dan 't geleuf as schild.
Weest nuchter dan en waakt
en draagt je diel van 't lieden,
dat tot in alle tieden
je breurs en zusters raakt.

4 God, die in Jezus Christus
je tot zuk roepen hef,
die zal ok je volmaken;
het fundement dat blif.
Liedt nog een kleine zet:
God zal je nooit begeven,
Hij starkt je hiel je leven,
giet aaltied met je met.

(W. Barnard 1920-)

109 Heur een hillig koor van zangers
(bij Openbaring 7:9-17)

Oude en nieuwe Hollantse Boeren lietjes en contredansen c.1700

2 Patriarchen en profeten,
van dien Giest de ofgezant,
keuning, hillige, apostel,
martelaar en predikant,
wichter, moeders, manlu, vrouwlu,
overal kwamen zie hèer,
vol vertrouwen tot Dij biddend,
zunder vrees en zunder zèer.

3 Zij verkeerden in verdrukking,
maor nou bint heur klèren wit,
die deur 't bloed van 't Laom bint zuverd,
daor gien spier van voel mèer zit.
En nou staot zie veur dien troon, Heer,
vol verwachting, 't heufd umhoog;
in dien schaduw bint zie börgen,
alman richt op Dij het oog.

4 Honger zal heur niet mèer plaogen,
deur het voedsel van dien Giest;
ok de dörst zal heur niet deren
as zij op dien glorie wiest;
en de hiete zunnestraolen
braandt heur niet mèer op de hoed.
't Laom zal heur de weg wal wiezen:
veur dien troon, daor is het goed.

5 't Laom zal heur een leidsman wezen,
geven wat zij neudig bint,
zal heur leiden naor de bronnen
daor zie 't levend water vindt.
Deur de velden trekt zie, zingend
van de glorie van heur God.
Vree en liefde zult zie vinden;
God wast al heur traonen vort.

(Christopher Wordsworth 1807-1885)

112 Verschenen as de Keuning
(naor Openbaring 19:6-10)

Willem Retze Talsma

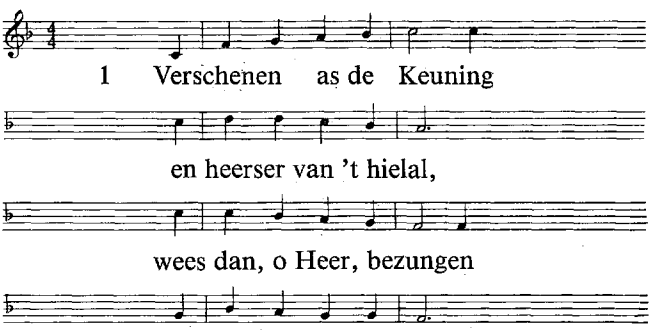

2 De lochten bint ontsteuken,
de liefde die wordt vierd,
het leven is ontleuken,
de broed hef zuk versierd.

3 Zij is beklied met linnen,
zo blinkend en zo fien;
zij zal de breug'man minnen,
zij mag zuk laoten zien.

4 Elkiene op dit wasschup
die dielt in zaligheid,
zal an de taofel zitten
daor 't brood heur is bered.

5 Dat bint de waore woorden,
zoas God spreuken hef,
die in zien grote goedheid
elk dizze bosschup gef.

6 Kniel wij veur God zien engel
en buug wij oes in 't stof;
dan wil hij dat niet toestaon
en holdt oes daorvan of.

7 Hij is jao oeze glieke,
zoas hij oes hef zegd:
as alle wasschupsgasten
is d'engel zölf ok knecht.

8 Laot wij dan God anbidden,
want ien ding weet wij wis:
de profetie van Jezus
is zien getugenis.

(W. Barnard 1920-)

114 Ik zag een neie hemel zuk verteunen
(naor Openbaring 21:1-4)

Adriaan Cornelis Schuurman 1938

2 Jeruzalem is as een broed bewonderd
veur God in wit en gold,
een broed, waor as de breugeman naor longert,
die zo veul van heur holdt.
Doe reup een stem vanoet de hoge hemel:
De keuning komp eran!
De keuning stelt zuk maank het volksgewummel,
daor kan men grif op an.

3 God zölf zal anstond bij de mèensen kommen,
God zölf zal naost heur staon
en 't volk de traonen oet de ogen vegen:
het lieden is dan daon.
Der zal gien dood, rouw en verdriet mèer wezen,
gien zörg en ok gien zèert'.
Al wat er eerst was, huuw niet mèer te vrezen,
gien mèens die nou nog rèert.

(W. Barnard 1920-)

ADVENTSTIED

117 Hoe zals Do bij mij kommen

Johann Crüger 1653

1 Hoe zals Do bij mij kommen,

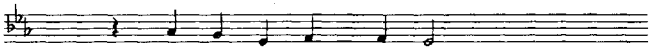

hoe wils Do da'k Dij groet,

van oes het hoogst verlangen,

oes al - ler - heiligst goed?

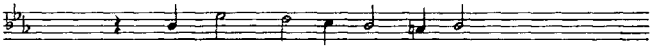

Wil zölf dien fakkel dragen

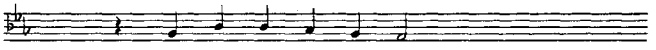

in oe - ze duusternis;

al wat Dij kan be - ha - gen,

wordt oes dan klaor en wis.

2 Dien Sion streit Dij bloemen
en bladen veur de voet,
en ik breng Dij in psalmen
mien vreugdevolle groet.
Mien hart zal in mij springen
as pas ontbottend gruun.
Dien naam wil ik lofzingen
zoveul mien lied kan doen.

3 Wied van dien hoge trone
en 's hemels zunneschien
wils under mèensen wonen
um heur as breurs te zien.
Met God wils oes verzoenen,
tot God tils oes umhoog,
en under millioenen
holds Do ok mij in 't oog.

4 'k Lag machteloos an baanden,
Do koms en maks mij vrij.
'k Was zwaor belast met schaande,
Do koms en zuvers mij.
Het leven was mij starven
tot Do mij op dees staon;
Do dös mij schatten arven
die nooit mèer zult vergaon.

5 Do waars zo diep beweugen:
umdeel kwams Do bij oes;
vanoet dien medelieden
kwams Do bij oes in hoes.
Do, die's de last van volken,
heur plaogen en heur zörg
- gien starv'ling kan 't vertolken -
in liefde bij Dij börgs.

6 Ie, zwaor bepruufde volken,
ten prooi an diepe smart,
geeft dizze bliede bosschup
een steegien in je hart:
al drukt het kruus je scholder,
al is je last niet licht,
je trooster en beholder
stiet veur je angezicht.

7 Nog ienmaol zal Hij kommen
as richter van 't hielal,
die 't heufd van al zien kinder
veur ieuwig kronen zal.
Nog is die dag verbörgen.
Geleuft wat Hij oes gaf.
Wij ziet de grote mörgen
as scheemsel boven 't graf.

(Paul Gerhardt 1607-1676)

118 Op Dij, mien Heiland, blief ik hopen

Johann Wolfgang Franck 1681

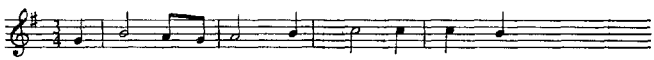

1 Op Dij, mien Heiland, blief ik hopen.

Verlös mij van mien zèert' en smart!

Dij wil ik aaldeur blieven dienen

met hiel mien ziel, met hiel mien hart.

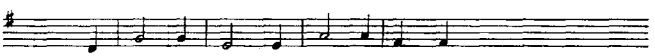

Veur Dij zal èerd' en hemel zingen.

Vernei mij met dien hil-lig vuur,

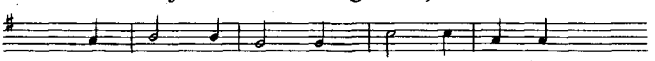

kom stao'g mij met dien glaans deurdringen,

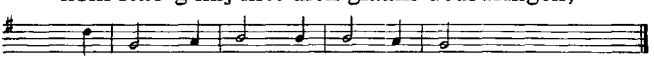

beschien mien hart van uur tot uur.

2 Vervul, o Heiland, het verlangen
waormet mien hart dien komst verwacht!
Ik wil deemoedig Dij ontvangen;
'k zal Dij verwachten, dag en nacht.
Blief in dien liefde an mij dèenken,
waor um mij hen de wèreld braandt;
wil aal maor wèer dien troost mij schèenken,
hol Do mij aaltied an de haand.

(Naor Carl Wilhelm Osterwald 1820-1887)

119 Richt op dien macht, Heer van de legerscharen

Loys Bourgeois 1551

1 Richt op dien macht, Heer van de legerscharen,

en laot dien hulp deelkommen oet dien haand.

Wil nou en veur aaltied dien volk bewaren

en doe het duuster wieken oet het laand.

2 Recht an dien heil veur oes onhillig leven,
stuur dien gerechtigheid as mörgendauw;
dan zal het laand de beste vruchten geven:
de viegeboom en wiendroef van de trouw.

3 Richt op dien woning, roep oes almaol samen,
bouw um oes toe dien groot en machtig woord.
Wees oes een tempel en nuum oes bij name,
zodat wij 't oetzingt: God hef oes verheurd.

4 Recht an een feest'lijk maol veur alle dagen,
lang oes de beker van dien trouwverbond.
Wij wilt veur ieuwig van dien heil getugen
in brood en wien; wij zingt met hart en mond.

5 Richt over d'èerde en zien briede stromen;
de volken en de stèerns, de zun, de maon;
ienmaol zal elkien veur dien anschien kommen
en zingen dat dien woord niet zal vergaon.

(Tom Naastepad 1921-)

120 Licht op die klinken, baanders lös

Freylinghausen's Geistreiches Gesang-Buch 1704

1 Licht op die klinken, baanders lös!

Wel is het die zien weg hier kös?

Het is de Heer, die kwam met macht

en die barmhar - tigheid oes bracht.

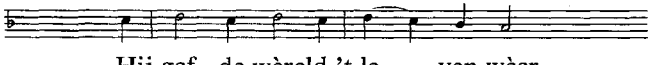

Hij gef de wèreld 't le - ven wèer.

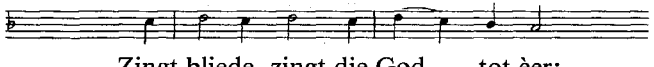

Zingt bliede, zingt die God tot èer;

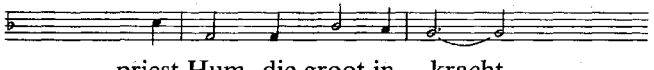

priest Hum, die groot in kracht,

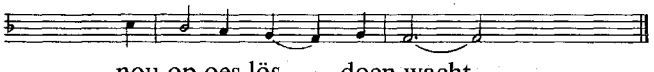

nou op oes lös - doen wacht.

2 Rechtvèerdigheid, dat is zien daod,
zaachtmoedigheid zien kameraod.
Hij drag een kroon van heiligheid,
een tieken van barmhartigheid.
Hij mak oes vrij, weest maor niet bang,
zingt, want de Heiland zuumt niet lang;
deur Hum döt God oes recht
en wordt oes pleit beslecht.

3 Gelukkig is het laand, de stad,
waor dizze Keuning toegang had;
gelukkig 't hart dat tiedig zag
dat dizze Keuning toegang vrag.
De zunne van gerechtigheid
verblindde niet deur majesteit,
maor wat in 't duuster sleup,
weur wakker doe Hij reup.

4 Licht op die klinken, baanders lös!
Wel is het die zien weg hier kös?
Streit palmen van je èerbied op
de weg die Hij as keuning lop.
Hij komp bij je met liefd' en vree
en hef veur elkenien een stee.
Wilt priezen dan de Heer,
Hij gef je 't leven wèer.

(Naor Georg Weissel 1590-1635)

124 Nou daagt het in het oosten

Melchior Vulpius 1609

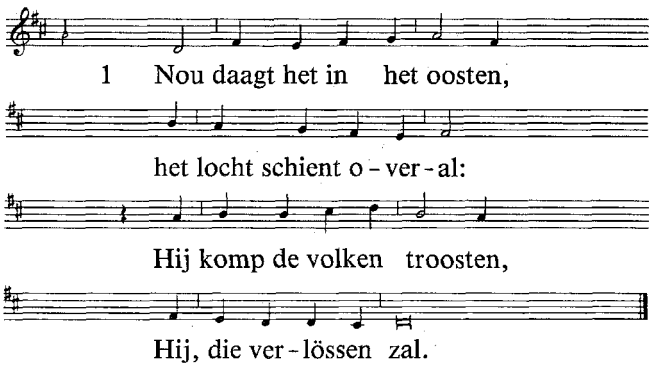

2 Verzwinden giet het duuster
van d'ieuwenlange nacht.
Een neie dag met luuster
verschient in volle pracht.

3 Zij die an banden zaten
in 't scheemsel van de dood,
van God en mèens verlaoten,
verwelkomt 't mörgenrood.

4 De zun, die met heur straolen
de nacht jag op de vlocht,
die nei mak al het aolde,
is Christus, 't ieuwig locht.

5 Het daagt al in het oosten,
het locht schient overal:
Hij komp de volken troosten,
die oes verlössen zal.

(Johannes Riemens Sr. 1843-1908)*

126 Stond zal de Here kommen

16e ieuw / Scheidt's Tabulatur-Buch 1650

1 Stond zal de He-re kommen;

o mèensen, maakt je klaor!

Men nemp in dizze wèreld

het hemels locht al waor.

De Keuning komp er an

die God zien volk zul geven:

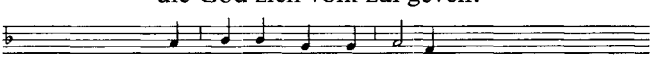

de Redder van oes leven

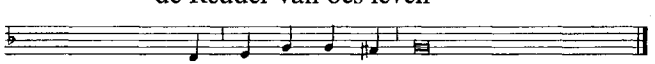

klopt dolkies bij oes an.

2 Zörgt dat de wegen vrij bint
waor Hij zien voeten zet.
As wij de paden vrij maakt,
dan kun wij met Hum met.
Hij komp; bekeert je nou!
Wij moet de gaten dichten,
de heugten moet wij slichten
tussen je Heer en jo.

3 Een hart dat wacht bescheiden,
dat döt deugd an de Heer.
Maor op een hart vol grootsheid
zöt Hij grammietig neer.
Wel vrag naor zien gebod
en bidden blif en waken,
in Hum wil woonstee maken
het heil, de Zeun van God.

(Valentin Thilo 1607-1662)

127 Komt volk, blieft toch niet zitten

16e ieuw / lezing E.K.G.

2 Griept moed, bedroefde harten:
daor komp de Keuning al.
Vergeet je bange smarten,
nou Hij je helpen zal.
Der is wèer neie hoop:
Hij nuumt je zien beminden;
in 't woord lat Hij zuk vinden,
in aovondmaol en deup.

3 Heurt toe, ie die veul plaogd bint:
je Keuning is niet wied!
Aj in het duuster bang bint:
zien stèern schient wied en zied.
De Heer gef in de nood
zien wonderlijke bijstand;
Hij slat de leste vijand,
Hij overwint de dood.

4 Weest onbezörgd, ie armen,
an kinder haost geliek:
in keuninklijk erbarmen
mak God je groot en riek.
Die 't veld een klied andöt,
de vogels gef te eten,
wil ok zien kind doen weten,
dat Hij zien noden zöt.

5 Joechtert, al hej ok zörgen:
de Keuning komp met macht;
oes, in zien hart opbörgen,
hef Hij zo rei bedacht.
Nou zuw in bangt' en zèert'
toch nooit de moed verliezen.
God wil genao bewiezen,
daw Hum as Vaoder èert.

6 Gaot volk, ja gaot nou bliede
je Keuning in de muut;
daor komp Hij al anrieden,
die oes wèer zingen luut.
Komt nou van overal
je Heer en Heiland èren,
die al 't verdriet zal keren,
oes leed verzachten zal.

7 Do gefs met volle haanden,
al hes zölf armoe mangs.
Do maks Dijzölf te schaande,
blifs aal met zundaors gangs.
Wij almaol, klein en groot,
wij wilt hosanna zingen
veur alle goeie dingen,
veur redding oet de dood.

(Johann Rist 1607-1667)

KARSTTIED

132 Der is een roos gaon gruien

16e ieuw / Michael Praetorius 1609

1 Der is een roos gaon gruien

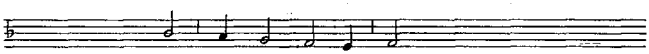

oet kaolde wintergrond,

zo - as ienmaol was spreuken

deur de profetenmond.

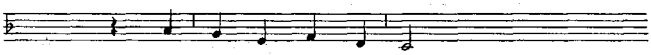

En Davids aold geslacht

is wèer opnei gaon bluien

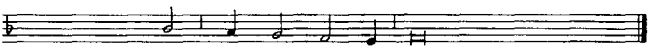

in 't midden van de nacht.

2 Die roos van oes verlangen,
dat oetgekeurde zaod,
is deur een maagd ontvangen
oet Gods verbörgen raod.
Maria zee van ja,
toen Gabriël heur anzee
de bosschup van genao.

3 Die bloem van Gods behagen
hef, naor Jesaja zee,
het winterwèer verdragen
van d'allerkaoldste stee.
O roos, as bloed zo rood,
God komp zien volk bezuken
in 't midden van de dood.

(Jan Wit 1914-1980,
vrij naor Es ist ein Ros entsprungen)

134 Eer an God in oeze dagen

Fraans volkslied

2 Eer an God, die oeze Vaoder
en die oeze Keuning is.
Eert die God; Hij komp oes naoder,
vrede die op èerde is.
Gloria in Excelsis Deo,
Gloria in Excelsis Deo.

3 't Laom van God hef veur oes dragen
alle schuld tot in de dood.
Geef in oeze levensdagen
oes de vree, red oes in nood.
Gloria in Excelsis Deo,
Gloria in Excelsis Deo.

(W. Barnard 1920-)

135 Heur de engeln zingt de èer

Naor Felix Mendelssohn Bartholdy 1809-1847

1 Heur, de engeln zingt de èer

van de nei- gebo- ren Heer!

Vree op èerde, 't is vervuld:

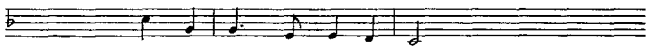

God verzoent oes oeze schuld.

Sluut je, mèensen, an bij 't koor,

dan klinkt dat de hemel deur.

Zingt met joechterende stem

veur het kind van Bethlehem!

Heur, de engeln zingt de èer

van de neigeboren Heer!

2 Hij, die zit op d'hemeltroon,
Here Christus, Vaoders Zeun,
wordt geboren oet een wicht
op de tied die God beschikt;
zun van de gerechtigheid,
woord dat mèens weur, net as wij,
tussen alle mèensen in
in het mèenselijk gezin.
Heur, de engeln zingt de èer
van de neigeboren Heer!

3 Pries wij Dij, die's ieuwig blifs
en op èerde vrede gefs.
Do, die's weurs an oes geliek,
taal en tieken in de tied,
glorieloos bis deledaald;
Do hes oes tot 't graf oethaald
as een neigeboren kind,
daoj gien schulden mèer in vindt.
Heur, de engeln zingt de èer
van de neigeboren Heer!

(Naor Charles Wesley 1707-1788)

138 Komt aal' bij eenkaander

Hèerkomst niet bekend

1 Komt aal' bij eenkaander,

jubelend van bliedschup.

Komt nou, volk, komt nou naor Bethlehem!

Kiekt naor de Keuning, die hier is ge - bo - ren.

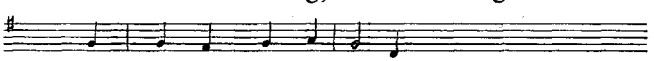

Komt, laot wij Hum anbidden,

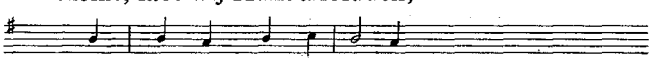

komt, laot wij Hum anbidden,

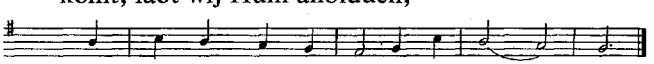

komt, laot wij Hum anbidden, oez' Keu – ning.

2 De hemelse engeln
reupen alle schepers
vort van de koppel naor d'arme stal.
Laot wij ok hengaon en oes veur Hum bugen!
Komt, laot wij Hum anbidden,
komt, laot wij Hum anbidden,
komt, laot wij Hum anbidden, oez' Keuning.

3 Het locht van de Vaoder,
locht, dat in 't begun was,
zie wij verscheul'n in een mèensenkind.
Goddelijk kind, dat deellegd weur in doeken!
Komt, laot wij Hum anbidden,
komt, laot wij Hum anbidden,
komt, laot wij Hum anbidden, oez' Keuning.

4 O kind, oes geboren,
kindtien in de krubbe,
nim oeze liefd'-in genaode an!
Dij, die's oes lief hes, Dij beheurt oes harte!
Komt, laot wij Hum anbidden,
komt, laot wij Hum anbidden,
komt, laot wij Hum anbidden, oez' Keuning.

(Ned.vert. C.B. Burger 1897-1983, vars 1, 2 en 4)

139 Komt, verwondert je hier, mèensen

De Coussemakers Chants populaires
des Flamands de France 1856

2 Ziet, hoe as men met Hum handelt,
hoe men Hum in doeken bindt,
Hum, die met zien godheid wandelt
op de vleugels van de wind.
Ziet, hoe lig Hij hier in lieden
zunder tieken van verstaand,
die de hemel möt verblieden,
die de kroon van wiesheid spant.
Ziet, hoe tèer is oeze Here
die het al drag in zien haand.

3 O, Heer Jesu, God en mèense,
die's anvaard hes dizze staot,
geef mij wat ik deur Dij wèense,
geef mij deur dien kindschup raod.
Stark mij deur dien zachte haanden,
maak mij deur dien kleinheid groot,
maak mij vrij dan deur dien baanden,
maak mij riek dan deur dien nood,
maak mij bliede deur dien lieden,
maak mij leev'ndig deur dien dood!

(Aold Nederlaands lied)

141 Ik buug mij bij dien krubbe neer

Johann Sebastian Bach 1736

1 Ik buug mij bij dien krubbe neer,

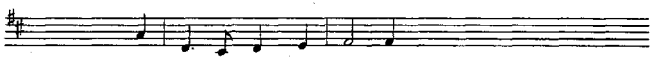

Do, Jezus bis mien leven!

Ik kom bij Dij en breng Dij, Heer,

wat's Do an mij hes geven.

O nim mien leven, giest en hart,

en laot mien ziel in vreugd' en smart

toch bij Dij bör - gen wezen.

2 Veurda'k as kind geboren weur,
bis Do veur mij geboren.
Veurda'k een woord van Dij heb heurd,
hes Do mij oetverkeuren.
Veurdat dien haand mij hef formeerd,
weurs Do een kindtien, arm en teer,
hes Do Dij an mij geven.

3 In 't midden van de nacht vol kwaod
bis Do, mien zun, verrezen.
O zunlocht, zaacht en zunder maot,
dien gloed hef mij genezen.
O, zun die's deur het duuster breks
en 't waore locht in mij ontsteks,
hoe prachtig bint dien straolen!

(Naor Paul Gerhardt 1607-1676)

143 Stille nacht, hillige nacht

Franz Gruber 1818

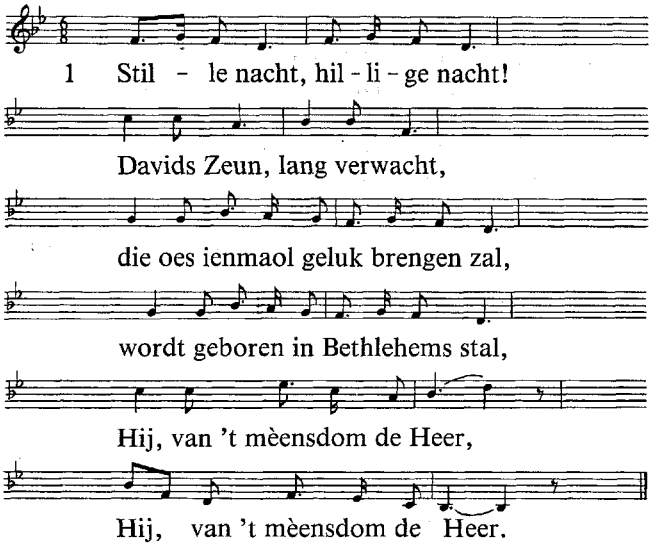

2 Hulp'loos kind, hillig kind,
dat's zo trouw zundaors mins,
ok veur mij hez' Dij riekdom ontzegd,
words in doeken op stro delelegd.
Lèer mij daanken daorveur,
lèer mij daanken daorveur.

3 Stille nacht, hillige nacht!
Vreed' en heil wordt nou bracht
an een wèreld, verleuren in schuld;
Gods belofte wordt hèerlijk vervuld.
Amen, God alle èer!
Amen, God alle èer!

(Johannes IJserinkhuysen 1858-1935,
vrij naor Joseph Mohr 1792-1848)

145 Jezus, Do bis welkom, oeze lieve Heer

Theodotus' Paradys
der Gheestelycke en Kerkelycke Lofsangen 1627

1 Jezus, Do bis wel - kom, oe - ze lie - ve Heer,

Do koms jao van zo ho - ge, van o - ver vèer.

Do bis bij oes welkom van de ho - ge hemel deel,

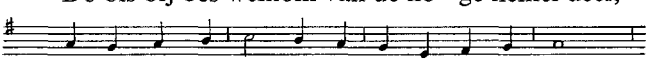

hier op diz - ze wèreld, die Do wils maken hiel.

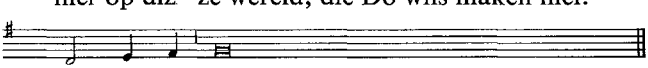

Ky - ri - e - leis.

2 Schepers wied in 't veld die heurden een nei lied,
dat Jezus was geboren, zij wussen 't niet.
'Gaot de wegen langes en ie zult Hum vinden, daor
in het stadtien Bethlem, daor is 't gebeurd
veurwaor.'
Kyrieleis.

3 Wiezen oet het oosten, oet een hiel wied laand,
zie zöchten oeze Here met offeraand.
Z'offerden vol èerbied mirre, wierook en ok gold
ter-ère van dat kindtien dat oes almaol beholdt.
Kyrieleis.

(Aold Nederlaands lied)

146 Dit is de dag, die God oes langt

Martin Luther; Geistliche Lieder,
Leipzig 1539

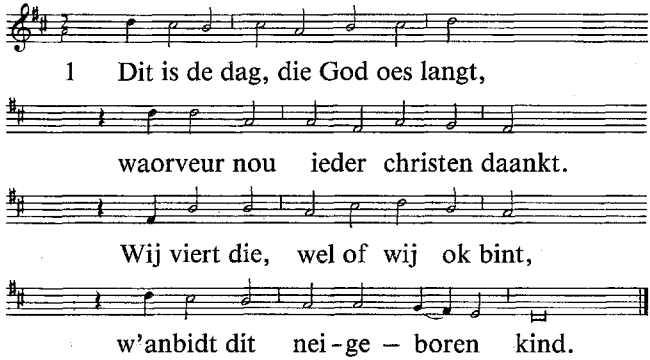

2 Elk zag Hum lang al in de muut;
en op de tied van zien besluut,
doe zund God oes tot heil en steun
de mèensenredder toe, zien Zeun.

3 Oes groot geluk, wat bin wij riek:
Hie weur een mèens an oes geliek,
wol wezen as een breur zo nao;
deur Hum biw kinder van ien Vao.

4 As ik dit wonder vatten wil,
dan wordt het binnen in mij stil.
'k Anbid het, maor verstao het niet
dat hieroet God zien heil bestiet.

5 Hum, die veur oes geboren weur,
Hum geew oes lied, oes hart wordt reur.
Wij sluut oes an met oeze stem
bij 't engelnhèer van Bethlehem.

6 Heil Hum, die komp van God de Heer!
Het volk van God wacht nou niet mèer;
vervuld is hier de diepste wèens:
Do zaligmaker, God en mèens.

7 Pries hemel, die geboortedag,
de mooiste, die de wèreld zag.
Zing èerde, aj de Keuning ziet,
veur Hum een nog niet zungen lied.

8 Dit is de dag, die God oes langt,
waorveur nou ieder christen daankt.
Wij viert die, wel of wij ok bint,
w'anbidt dit neigeboren kind.

(Christian Fürchtegott Gellert 1715-1769; Ned.vert. Pieter Leonard van de Kasteele 1748-1810)*

149 O God die's met oes bis

Willem Retze Talsma

1 O God die's met oes bis,

heur oes verwarde bidden:

al bis Do in oes midden,

toch vuul wij een ge - mis.

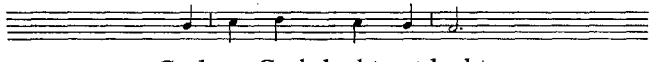

God oet God, locht oet locht,

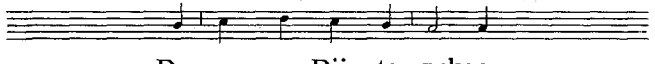

Do vrags oes Dij te zuken,

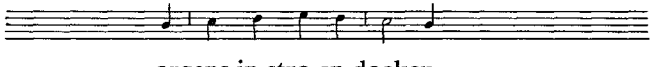

argens in stro en doeken,

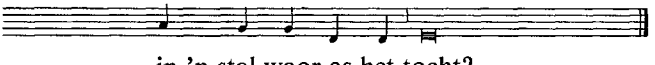

in 'n stal waor as het tocht?

2 Waorum hes Do dien macht,
Heer, oet de haanden geven?
Dat lieden weur dien leven,
zwakheid dien ien'ge kracht.
Waorum dien hèerlijkheid
verbörgen in de schaande,
zodat's Do Dij niet van de
geringsten underscheids?

3 Do blifs oez' lotgenoot
as wij de slag verleuren,
aw kriegt de wind van veuren.
Do blifs bij oes in nood.
Wij mugt veur Dij bestaon,
al dweel wij deur de straoten,
van vao en moe verlaoten;
Do blifs aaid naost oes gaon.

4 Laot oeze ogen zien,
en maak oes hart genegen
tot wat hier allerwegen
leeft en toch smangs mot lien;
dat's Do, as oes de tied
duuster wordt van gevaoren,
oes aaltied wils bewaren.
Do, God, verlats oes niet.

(Ad den Besten 1923-)

150 In het begun doe was het woord

Loys Bourgeois 1551

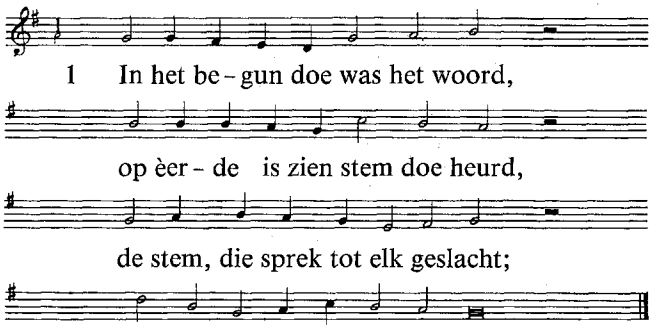

2 Hij weur geboren in de nacht,
Hij hef het locht te veurschien bracht,
de zun en maon scheuf Hij terecht;
Hij is de Heer, hij weur een knecht.

3 Hij is de Heer, Hij weur een knecht,
op Hum wordt alle lasten legd.
Hij woont nog middenmaank het kwaod,
Hij troont in oeze lege staot.

4 Hij troont in oeze lege staot,
waor all' wel leeft, verleuren gaot.
Hij kwamp, doe gienien um Hum reup,
dit locht, dat zoveul luuster scheup.

5 Dit locht, dat in het duuster sleup
is God, die oes bij name reup.
Hij rop een elk, Hij rop maor voort.
In het begun doe was het woord.

(Tom Naastepad 1921-)

EPIFANIENTIED

158 Christus, die's d'èrekroon dreugs

Enchiridion Oder eyn Handbuchlein, Erfurt 1524

2 Do bis as mèens geboren,
ienmaol de tied vervuld,
zodat gien mèens verleuren
zul gaon in zund' en schuld.
Do hes 't de dood ofwunnen
de hemel veur oes wunnen,
het leven oes onthuld.

3 Geef, dat wij in genaode
aal mèerdert, mèer en mèer
en met Dij gaot te raode
en holdt van Dij aal wèer,
zodat wij hier mugt smaken
wat wij nooit kwiet zult raken:
het heil van Dij, o Heer.

4 Do, schepper van de wèreld,
Do, vaoderlijke kracht,
hes al wat wij hier oetstukt,
ja alles in dien macht.
Wil dan tot Dij bekeren
oes hart en zien begèren,
God, die's aaid op oes wachts.

(Elisabeth Kreuziger ± 1500-1535)

161 Oet dien hemel zunder grèenzen

Jaap Geraedts

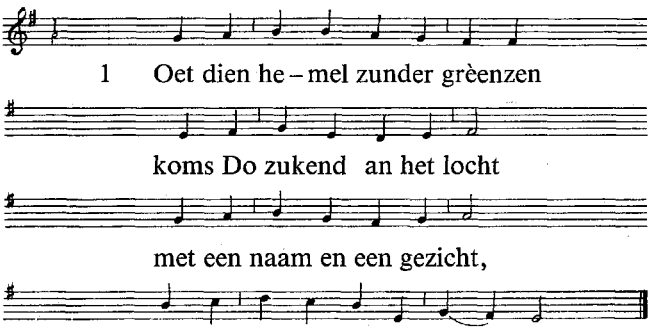

2 As een kindtien bis Do kommen,
as een schaduw die verblindt,
net zo reurig as de wind
die veurbij giet in de bommen.

3 As een vuur bis Do verschenen,
as een stèern gies Do oes veur,
waor wij vrömd bint, wis dien speur;
in de dood bis Do verdwenen.

4 As een wel bis Do begraven,
as een mèens in de woestijn;
zul wij ooit een aander zien,
die op èerde vree kan maken?

5 As een woord bis Do oes geven
as een nacht vol hoop en vrees,
as een zèerte die genes,
as een nei begun van leven.

(Huub Oosterhuis 1933-)

170 Mister, men zöch Dij dag en nacht

L.M. Lindeman

1 Mister, men zöch Dij dag en nacht,

men komp van al - lerhaand we – gen.

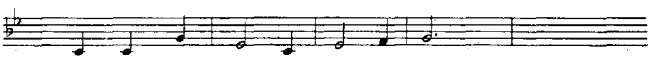

Aolden zuukt rus - tig, walbedacht,

't jongvolk giet schuchter Dij te – gen.

Maor vrog of laat, zölfs in de nacht,

ienmaol vinds Do oes zun - der kracht

longerend Heer, naor dien ze – gen.

2 Dokter veur oeze zielenood,
Do wils oes blieven bescharmen.
Genees de wond, die 't leven sleug,
nim oes toch op in dien narmen.
Spreek maor ien woord, ien woord met macht,
dan krig oes leven neie kracht;
spreek, dan verdwient ok oes karmen.

3 Heiland, Do wes, hoe vaak de zörg,
twiefel en vrees oes doet beven.
Van dien belofte zölf de börg,
bis Do de steun in oes leven.
Licht wordt het leven hier veur oes,
as wij op weg bint hen dien hoes,
waor wij dien heil mugt beleven.

4 Heer, oeze mond hef Dij bespot,
toch hef oes hart Dij anbeden.
'Groten der èerde' hebt in 't lest
stillijk dien drumpel betreden.
Hoogmoed, die zuk niet bugen wil,
die holdt zuk deur dien ootmoed stil,
hef Dij as Here beleden.

5 Opperste Leidsman, geef oes raod,
want deur de tweedracht biw scheiden.
Wij kunt deur twiefel en deur haot
nooit zunder stried oes bevrijden.
Straolende held, breng oes wèer saam,
gao veur oes oet; dien grote naam
zal hen de zege oes leiden.

6 Keuning, vol bliedschup g'leuve wij
wat dien getugen oes zeden.
Allien toch deur dien hèerschappij
kwam in oes harte de vrede.
Daorum zöch Dij elk mèensenkind;
zuuk, Scheper, mij, zodat ik vin;
red mij toch, dat is mien bede.

(Emil Liedgren 1879-1963)

TIED VEUR DE PAOSEN

182 Jezus, leven van oes leven

Wolfgang Wessnitzer 1667

2 Do, die's alles hes verdragen,
al die haot en al die spot,
weurs beschimpt, bespeid en slagen,
Do, rechtvèerdig, Zeun van God;
as een slaaf hebt zie Dij bunden,
anklaagd um oez' veule zunden.
Doezend, doezendmaol, o Heer,
geef wij Dij oez' daank en èer.

3 Die's de dood vrij in de muut gungs,
in het duuster van de pien,
en Dij veur oes gafs as offer,
bis verlaoten en allien,
troosteloos an 't kruusholt höngen,
zodat wij zult troost ontvangen.
Doezend, doezendmaol, o Heer,
geef wij Dij oez' daank en èer.

4 Al het leed, dat's Do hes leden,
dat dreugs Do met veul geduld.
As de pest hebt zie Dij meden,
zunder schuld, um oeze schuld,
zodat wij, deur Dij verheven,
as verlösten zulden leven.
Doezend, doezendmaol, o Heer,
geef wij Dij oez' daank en èer.

5 Keuning, as een spotprent tiekend
met een stok en dorenskroon,
tot de moordenaars bis rekend,
undergaon in spot en hoon,
zodat naor dien welbehagen
wij de èrekroon zult dragen.
Doezend, doezendmaol, o Heer,
geef wij Dij oez' daank en èer.

6 Daank Dij, Here van oes leven,
die's de dood hes undergaon,
die's Dijzölf veur oes hes geven
um oes aaltied bij te staon,
daank veur al wat's Do hes leden;
in dien kruus is oeze vrede.
Deur dien last en grote smart
kriew een ieuwig daankbaor hart.

(Ernst Christoph Homburg 1605-1681)

183 O heufd, vol bloed en schrammen

Hans Leo Hassler 1601

1 O heufd, vol bloed en schrammen,

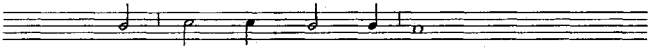

be – dekt met smaod en hoon,

dien pien döt oes verlammen;

dien kroon een stiekelkroon.

O heufd, dat was zo vrundelk,

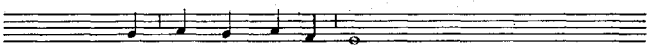

zo straolend as de dag,

nou mos Do bitter lieden.

Ik groet Dij vol ontzag.

2 O heufd, zo hoog verheven,
o goddelijk gezicht,
waor 't mèensdom veur zal beven
in 't allerlest gericht,
Do, die's met locht umgeven
oes leven hes verneid,
wel hef Dij toch zo slagen,
belasterd en bespeid?

3 O Heer, dien smaod en wonden
en al dien pien en smart,
um mij is het, mien zunden,
mien kwaod en schuldig hart.
O God, ik gao verleuren
um wat ik heb misdaon,
as Do mij niet wils heuren.
Laot mij toch met Dij gaon.

4 God, wil toch um mij dèenken,
geef troost veur 't bange hart.
Wil mij genaode schèenken
ondaanks dien grote smart.
Dan zal ik vol vertrouwen,
geleuvig en bewust,
dien angezicht anschouwen.
Wel zo starft, starft gerust.

(Naor Paul Gerhardt 1607-1676)

189 Mien Verlösser hangt an 't kruus

Christian Friedrich Witt 1715 / latere vörm

1 Mien Verlös - ser hangt an 't kruus,

hangt tot spot van wel Hum lastert.

Mèensen-Keuning,

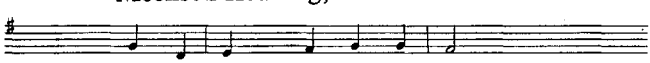

al dien macht gunk op de vlocht;

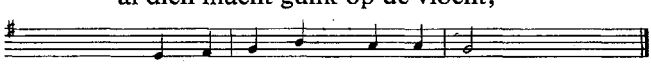

waor blif nou dien godd'lijk locht?

2 Mien Verlösser hangt an 't kruus.
Zie hebt Hum an 't kruusholt bunden
veur mien zunden.
Van de dood mak Hij mij vrij
en zien hengang zuvert mij.

3 Mien Verlösser hangt an 't kruus.
Zul ik dan in droeve dagen
aal maor klagen?
As ik naor zien kruus mij richt,
valt mien zwaore last mij licht.

4 Mien Verlösser hangt an 't kruus!
'k Heb mij, Heer, veur dood en leven
an Dij geven.
Blief bij mij in vreugd' en pien,
ondaanks dat ik 't niet verdien.

naor Benjamin Schmolck 1672-1737)
(Ahasverus van den Berg 1733-1807;

190 Wie hangt er zoe lillijk, bebloed en ebreuken

Sweerts' Innerlycke ziel-tochten... nevens eenige Stichtelycke zede-zangen 1683

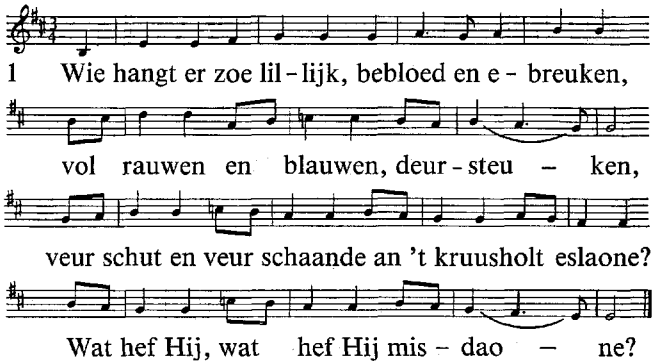

2 Dat is jao het slachtlaom, zoe heilig ontvöngen,
as löspries verdaone, verhöngen.
Zien misdaod is liefde, Hum dielen en geven,
dat kost Hum, dat kost Hum zien leven.

3 Kost dat Hum zien leven, dat locht aller tieden,
wat bracht Hum dat duustere lieden?
Of is het uut liefde en heilig beminnen,
wat zal Hij daormit dan nog winnen?

4 Wat aans as veur starven het eeuwige leven
van zielen die zunden bedreven?
Umdat Hij die schulden voldoen wol en boeten,
drupt bloed uut zien haanden en voeten.

5 Ach Jezus, vertrooster bij mèenselijk falen,
wie zal Oe, wie zal Oe betalen?
Oen weldaod is meer as wij hebt te verliezen,
wij wilt Oe lofzingen en priezen.

(Jan Luyken 1649-1712)

PAOSTIED

202 En nou de Heer wèer opstaon is

12e ieuw / haandschrift Saint Victor begun 13e ieuw

1 En nou de Heer wèer opstaon is,

lop in 't veld het le – ven oet.

Mei – tied teunt zuk stark en fris,

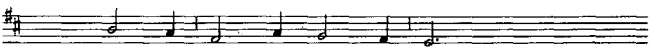

win-ter is veurbij, veurgoed.

Al - les broest tot d'èerde oet.

Looft Hum, die dit wossen leut,

met een joechterend geluud.

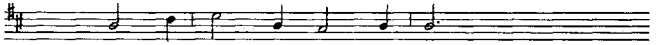

2 Helder wordt het nei' begun,

straolend, blinkend o – ver-al,

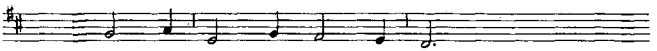

en een meitied-zaachte zun

zöt nou deel op bos en wal,

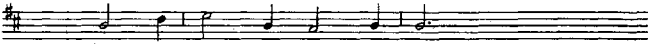

die in bloemen weelde blinkt.

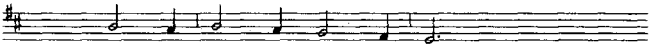

O - ver-al in 't ronde klinkt

vo - gellied en lof - geschal.

3 Keuning van de kaol - de dood,

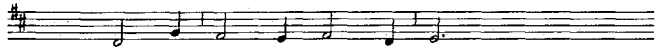

grootse heerser, was aleer

je geweld ok nog zo groot,

al waar ie ok al - mans heer,

nou is 't oet met je beleid.

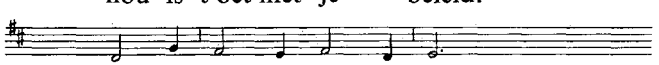

En je on - gerech - tigheid

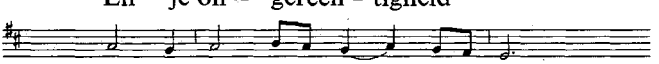

is oes nou de baos niet mèer.

4 Nou de dood ver-sla – gen is

en veurgoed ok of hef daon,

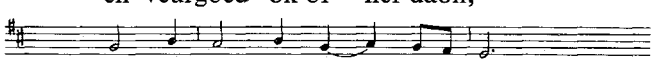

wordt vergoed het aold ge- mis,

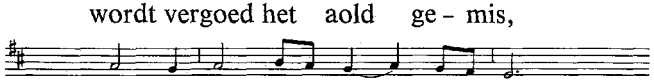

kuw in 't vol- le le – ven staon.

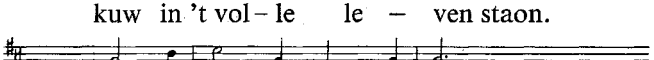

En de mèens mag, God zij daank,

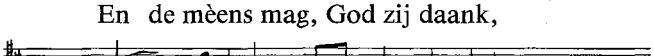

in 't verleu – ren para – dies

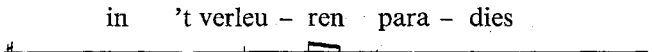

zun- der vre – zen binnengaon.

5 Jezus Christus giet veuran

in zien ho - ge hèerschappij;

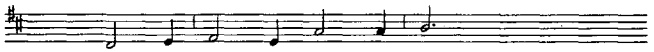

die 't de dood ofwin – nen kun,

mak oes almaol wark'lijk vrij.

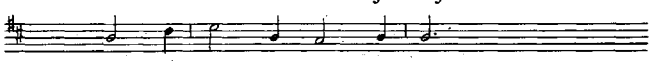

An de Vaoder, Zeun en Giest

is de ze – ge. Het is feest;

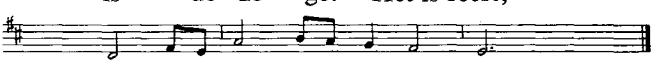

van die ze – ge zinge wij.

(Adam van St. Victor ± 1112- ± 1192)

205 Nou triomfeert de Zeun van God

Bartholomäus Gesius 1601

2 Hij hef de duvel alle macht
ofnummen en te val hum bracht.
Halleluja, halleluja.
Hij hef, zoas een echte held,
de saotan zo maor dele-veld.
Halleluja, halleluja.

3 Nou kan gien vijaand oes mèer baos,
al dreigt e ok met veul geraos.
Halleluja, halleluja.
Hij bit in 't zaand, komp oes niet nao;
hij wet toch: God is oeze Vao!
Halleluja, halleluja.

4 O God, die oeze noden zös,
die zundaors oet de nood verlös,
halleluja, halleluja,
oet dien genaod' en liefde leid
oes in dien hoge hèerlijkheid.
Halleluja, halleluja.

5 Wel vast vertrouwt aaid op dien woord
maks Do zölf lös de donk're poort.
Halleluja, halleluja.
Zo laot oes dan oet alle macht
lofzingen Hum, die 't hef volbracht.
Halleluja, halleluja.

6 Dat an de Vaoder op zien troon,
an Christus, zien beminde Zeun,
halleluja, halleluja,
en an de Hill'ge Giest wordt bracht
lof, daank en èer deur elk geslacht.
Halleluja, halleluja.

(Kasper Stolzhagen 1550-1594)

217 Jezus leeft, en ik met Hum

Johann Crüger (?) 1653

2 Jezus leeft, Hum is 't bestel
over 't hiele èerdriek geven.
En ik zal, an Hum geliek,
ieuwig heersen, ieuwig leven.
God blif zien beloften trouw;
dat is 't al waor ik op bouw.

3 Jezus leeft, Hum is de kracht;
niks kan mij van Hum nog scheiden.
Hij zal, as de saotansmacht
mij te nao komp, mij bevrijden;
mij verlössen oet het nauw;
dat is 't al waor ik op bouw.

4 Jezus leeft, nou is de dood
mij de deurgang naor het leven.
Troost en kracht in starvensnood
zal Hij, die nou leeft, mij geven,
as ik stil Hum toevertrouw:
Do bis 't al waor ik op bouw.

(Christian Fürchtegott Gellert 1715-1769)

HEMELVAORT

234 Al hef hij oes verlaoten

Johann Crüger 1653

2 Al is Hij van oes hengaon,
ien ding dat weet wij wis:
dat Hij bij oes wèerumkomp,
zoas Hij hengaon is.
Wij leeft van het vertrouwen,
dat wij zien majesteit
van vlakbij zult anschouwen
in tied en ieuwigheid.

(J.W. Schulte Nordholt 1920-)

PINKSTERN

237 Kom Schepper, Giest, komp op oes deel

9e ieuw, vrogste overlevering umendebij 1000

2 Do bis de gaove Gods, Do bis
de grote troost van 't Pinksterfeest,
de wel waoroet het leven springt,
het liefdevuur, dat oes deurdringt.

3 Do gefs dien gaoven zeuvenvold,
o haand, die's Do ten zegen holds,
o taol, waorin wij Dij verstaot:
want Do, Do bis oes toeverlaot.

4 Verlocht oes duustere verstaand,
geef dat oes hart van liefde braandt.
Wat bin wij zwak! O Heer, vernei
oez' kleine kracht en stao oes bij.

5 Verlös oes as de vijaand raost.
Geef, Heer, de vrede oes met haost.
Leid Do oes in het rechte speur
en geef an oes gebed geheur.

6 Lèer mij de Vaoder en de Zeun
zien as een kracht waorop ik steun.
O Giest, die van heur oetgaon is,
wark in oes hart beliedenis.

(Naor de hymnus 'Veni Creator Spiritus' Hrabanus Maurus ca. 776-856 (?))

242 Laot oes de Pinksterdag

Johann Sebastian Bach 1736

2 O Giest van d'ieuwigheid,
Trooster van alle tieden,
diel nou dien zegen oet,
richt Dij naor alle zieden.
O heldere fontein,
die oet Gods hoes opwelt;
word maor een briede stroom
die deur de ieuwen snelt.

3 Het aovondmaol brengt oes
vandaag bijien in vrede;
diel Christus' lichem oet,
dat is oez' hartebede.
Vul an wat oes ontbrek,
gao met dien locht oes veur,
dat elk as levend lid
bij dien gemiente heur'.

4 Do, liefdevuur van God,
kom oes hielmaol deurdringen.
Voeg hart en ziel bijien
en hillig alle dingen.
Het liefdemaol van God
hef zunder Dij gien zin.
Vörm oes naor Christus' beeld
deur woord en brood en wien.

5 Wel van Gods Giest bezield
het woord van d'Heer wil zingen,
wel met oes vieren wil
het feest van d'eerstelingen,
stemt bliede met oes in
en zingt van Gods verbond,
dat Hij vandaag verneit
en elke mörgenstond.

(Valentin Ernst Löscher 1673-1749)

249 Wij leeft hier van de wind

Johann Crüger 1648

2 Wij dielt nou in het vuur
dat deelstrik op de heufden,
de vonk, die overspringt
op elk die wil geleuven.
Vuurvogel van de stroom,
doev' boven de Jordaan,
maak oeze harten vroom,
en buut het feestvuur an.

3 Wij tèert nou op het woord,
het brood deur God oes geven,
dat wij geleuven mugt,
dat kracht gef en nei leven.
Dus zegt en zingt maor deur,
geeft oet met reie haand
dit manna veur elk hart,
dit eten veur elk laand.

(Jaap Zijlstra 1933-)

254 Allennig oeze Here God

Geistliche lieder auffs new gebessert und gemehrt, Leipzig 1539

2 Tot Dij, o Vaoder, bidde wij,
Dij geef wij oeze ère;
onwrikber stiet dien hèerschappij,
veurgoed zals Do regeren.
Do hes 't veur 't zeggen, hes de macht:
ien woord van Dij, en 't wordt volbracht.
De Heer is oeze keuning!

3 O, Jezus, die's de Christus bis
en Zeun van God de Vaoder,
Do meuks oes vrij van kommernis
en brachts tot God oes naoder.
O, Laom van God, weurs veur oes slacht,
verheur oes roepen in de nacht,
laot oes niet redd'loos starven.

4 O, Hill'ge Giest, wark in oes hart,
bis jao tot troost oes geven.
Heb daank, dat's Do oes dielen lats
in Jezus' dood en leven.
Bescharm oes dan in alle nood,
blief bij oes, Heer, in zörg en dood:
op Dij steunt oes vertrouwen.

(Allein Gott in der Höh sei Ehr, naor 'Gloria in excelsis', Duutse bewarking van Nikolaus Decius ± 1485-1546)

257 Halleluja, ieuwig daank en ère

Volkslied / Herrnhut 1748

(Abraham Rutgers 1751-1809)*

KEUNINKRIEK VAN GOD

273 Heer, Do dèenks toch an de namen

Herman Strategier

2 Heer, Do dèenks toch an heur lustern
lange uren in de nacht,
naor de stilte in het duuster,
naor het mindern van heur kracht.
Heer, wil dan met andacht lezen
in de rimpels van heur haand
de benauwdheid van heur wezen,
schruwwend um een beter laand.

3 Die's Maria hes vergeven
en de rover an het kruus,
laot dien kinder ieuwig leven
bij Dij in het Vaoderhoes.
Heer, Do dèenks toch an heur namen,
handel niet te hard met heur,
maor bedek heur schuld en schaande
en schrap al heur zunden deur.

4 Waorhen zal de mèens zuk keren
op die grote oordielsdag,
as hij veur dien troon, o Here,
gien genaode vinden mag?
Heer, words Do dan niet beweugen
deur het vallen van zien stem,
deur het breken van zien ogen:
nargens aans is heil veur hum.

(Mattheus Verdaasdonk 1918-1966)

285 Geef vrede, Heer, geef vrede

Een devoot ende profitelyck boecxken 1539

1 Geef vrede, Heer, geef vrede:

de wèreld wil verscheel.

Al wordt het recht be - le - den,

niet elkien krig zien diel.

Het onrecht wint op èer - de,

de leugen triomfeert,

antast wordt el - ke wèerde,

waorheid niet respecteerd.

2 Geef vrede, Heer, geef vrede:
de wèreld wacht zo lang,
der wordt al zoveul leden,
de mèensen bint zo bang.
De toekomst is zo duuster
en oes geleuf zo klein.
O, Here Jezus, luster
en laot oes niet allén.

3 Geef vrede, Heer, geef vrede:
Do bis de vrede zölf.
Do hes veur oes zo leden
en stunds doe veur oes börg,
dat wij maor zulden leven,
bevrijd van zörg en zèert',
en aandern bliedschup geven,
tot liefd' en vree bekeerd.

4 Geef vrede, Heer, geef vrede,
keer um oez' minne aord.
Laot in oes deel dien liefde,
die oes verlöst van 't kwaod,
die oeze mond lèert proten
en oeze haanden leidt.
Geef, dat wij zien zult laoten:
dien vrede wint het pleit.

(Jan Nooter 1922-)

287 Waorveur al dat gesloof

Neu Ordentlich Gesangbuch, Brunswijk 1648

1 Waorveur al dat gesloof

as 't zaod gien vruchten levert?

O God, as Do blifs doof,

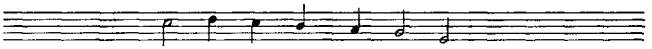

as Do oes wark niet zegens?

Met roet en minne grond

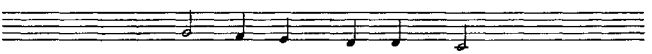

knooi wij tot 's aovonds laat

en wat gef al oes wark,

het hef gien re - sul-taot.

2 Wij bouwt oes laand en streeft
oes hiele lange leven;
wij warkt en knooit en beeft,
maor Here, is dit leven?
In muiten en verdriet
giet zo oes leven hen.
Maor wij kunt hier toch niet
bestaon bij brood allén?

3 Heer, as der dan gien zin
lig in oes wark, oez' wegen,
leg Do dan zin daorin,
veraander vluuk in zegen,
zodat wij as aleer
dan zunder zörg bewoont
een èerde, waor wij wèer
wark doet, dat wark'lijk loont.

4 Betrek oes iens veural
op Hum, die alle dingen
ienmaol nei maken zal;
zodat wij blied' kunt zingen
van wat oez' oog'n niet ziet,
en dat wij keer op keer
markt dat oes warken niet
vergees is in de Heer.

(Ad den Besten 1923-)

288 Stond komp de grote zommer

Rhau's Bicinia gallica, latina, germanica 1545

1 Stond komp de gro - te zommer

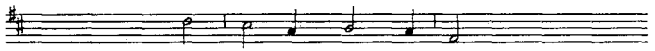

waor - in zuk 't hart verneit.

God zal op èer - de kommen

met grune ieuwigheid.

De hemel en de èerde

zij kriegt een nei - e glaans.

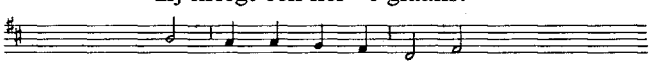

God zal an oes verschienen,

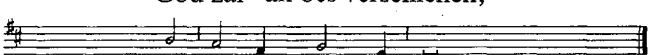

en al - les wordt nou aans.

2 Wij kunt het niet bekieken,
het is an niks geliek,
met niks te vergelieken,
dat neie keuninkriek.
Giet God zuk openbaren
stond op de jongste dag,
dan zul wij nog ervaren
wat Hij met oes vermag.

3 Dan zie wij daankbaor, bliede,
Hum, die oes 't hart bereurt,
de Heer, die deur zien lieden
de hemel oes ontsleut,
en alle patriarchen
met de profeten saam,
apostels, martelaren,
verlösten in zien naam.

4 De Heer zal oes bevrijden
van alle zörg en nood.
Gien kwaod zal oes verleiden;
gien vrees mèer veur de dood.
En God dreugt oeze traonen,
gef steun in oeze stried,
en Hij zal oes verlössen
van 't lieden an de tied.

5 Hij zal zien volk veurangaon
op weg hen 't paradies.
Het wasschupsmaol zal klaor staon:
Hij neugt oes an zien dis.
Het lied daw dan zult zingen,
is zuver in zien taol.
't Zal oet de wel opspringen
waoroet wij waorheid haalt.

6 Dan brek muziek van snaren
an alle kaanten oet:
een niet te evenaoren,
een goddelijk geluud.
De engeln, zij umringt nou
met hilligen tezaam
de troon van God en zingt van
zien glorievolle naam.

7 Wij mugt het zeker weten:
in die verheven zaal
zul wij met Hum gaon eten
het ieuwig aovondmaol.
Dan gef de levensboom oes
zien vrucht in overvloed,
en an het levenswater
doe wij oes dan tegoed.

8 Dan zal het loflied klinken
daor um de golden troon.
Dan gaow daor samen zingen;
de bliedschup spant de kroon.
Lof, glorie, èer en starkte
de Vaoder en de Zeun;
de Giest um al zien warken
komp toe oes èerbeteun.

(Johann Walter 1496-1570)

293 Wat de toekomst ok mag brengen

John Zundel 1870

2 Heer, ik mag dien liefde pruven,
al begrip mien ziel Dij niet.
Zalig hij, die duurt geleuven
ok as d'ogen het niet ziet.
Vaak liekt mij dien wegen duuster,
maor ik vraog Dij niet waorum.
Ienmaol zie ik al dien luuster
as ik in dien hemel kom.

3 Laot mij niet mien lot belissen.
't Is wal vast, da'k dat niet dus:
lichtkaans zul ik mij vergissen
as ik zölf een keus doen mus.
Wil mij as een kind behandeln,
dat allien niet wet de weg;
nim mien haand dan in dien haanden,
dan weet ik: het komp terecht.

4 Waorhen ik mij ok moet richten,
Vaoders haand, die leidt mij wal;
dat ik loop met d'ogen dichte
tot ik 't èenddoel vinden zal.

(Jacqueline van der Waals 1863-1922)

304 De Heer is trouw, zien plannen komt aaid oet

Christian Gregor 1784

1 De Heer is trouw, zien plannen komt aaid oet.

Hij kös die van Hum bint, Hij kent de na-men.

Hij die de toekomst zöt, kent 't heden goed,

Hij holdt zuk an zien woord, 't is ja en a-men.

Zien Giest umvaomt het wark dat ieuwig blif;

Hij is 't die gef.

2 De Heer regeert, zien keuninkriek is wis;
die ieuwig is, umvaomt de loop der tieden.
Zien starke haand die vast en zeker is,
blif met het waopen van de Giest aaid strieden.
Zien aodem van de vree trekt over 't laand,
brek tegenstaand.

3 De Hill'ge Giest, die gef de toekomst deur,
hef an Gods kerk een hoopvol oetzicht geven.
Hij holdt de leid' en Hij stelt nooit teleur;
bij Hum lig 't bouwsel vast van 't neie leven.
De kerk, zien ofgezaant, Hij giet met heur
de wèreld deur.

(Hendrik Pierson 1834-1923)

308 In Christus is gien west, gien oost

Alexander Robert Reinagle 1799-1877

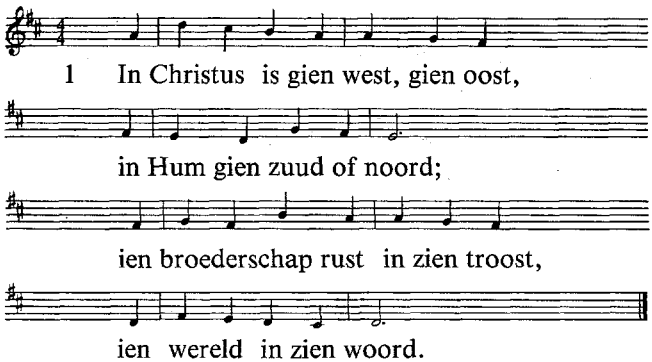

2 Veur elk hart, dat Hum toebeheurt,
met Hum gemienschup vindt,
geldt: dienst an Hum is 't golden koord,
dat almaol samenbindt.

3 Ien baand is 't die oes almaol bindt
vanwaor en wel wij bint.
Wel as een kind de Vaoder dient,
dat is een Christenkind.

4 Laot zuud en noord nou wezen blied',
Hum priezen west en oost.
An Christus heurt de wèreld-wied,
in Hum vindt elkien troost.

(John Oxenham 1852-1941)

312 Zörg veur dien kerk, zet oet, o God, heur paolen

Johannes Gijsbertus Bastiaans 1868

1 Zörg veur dien kerk, zet oet, o God, heur paolen:

verdan ken wij gien grèenzen mèer!

Dat in de naam van oe-ze Heer,

de wè - reldtaolen, Dij zult lof be - tu - gen,

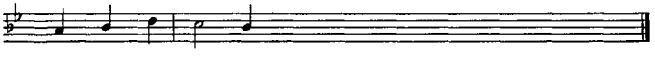

en elk zuk bu-gen.

2 Hij hef oes koft, wil oes de vrijheid geven.
As breurs en zusters bin wij ien,
in liefde warkend - elk mot 't zien -
zodat de muur die scheiding brengt, zal vallen
veur doezendtallen.

3 Blief deur dien trouw oes zwak geleuf beschamen.
Ontfarm Dij, Vaoder, d'èerd wordt ien
deur 't Kind van Dij, deur Hum allien!
Breng in dien hoes ienmaol dien kinder samen
veur ieuwig. Amen.

(Karel Godfried Withuys 1794-1865)

325 Niet as een störm in de nacht

B.M. Huijbers

1 Niet as een störm in de nacht,

niet as een biel an de wortel

treft oes de woorden van God,

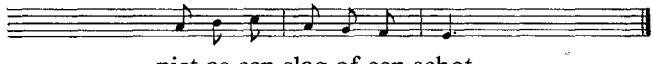

niet as een slag of een schot.

2 Maor as een straoltien van locht,
een grune twieg in de winter;
lochtig en licht as een vèer,
zo is het riek van de Heer.

3 Stem die de stilte niet brek,
woord as een knecht in de wèreld,
naam zunder klaank, zunder macht,
een vrömde zunder geslacht.

4 Kinder, die arm bint van giest,
mèensen, die vol zit van vrede,
die heurt de naam in heur hart,
die draagt het woord en volhardt.

5 Blinden herkent wal de haand,
doven die zult naor Hum heuren;
zalig de man die geleuft,
zalig de boom an de stroom.

6 Niet in het graf van aleer,
niet in een tempel van dreumen:
hier midden maank oes is Hij,
hier in het scheemsel van d'hoop.

7 Hier in dit starvend bestaon
wordt Hij veur oes geleufwèerdig,
worde wij mèensen van God,
liefde op leven en dood.

(Huub Oosterhuis 1933-)

329 Grote God, Do hes het zwiegen

Genève 1542 / Pseaumes octante trois de David,
mis en rime Francoise, Genève 1551

1 Gro-te God, Do hes het zwie-gen

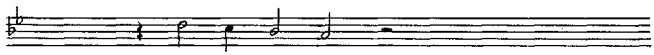

met dien ie-gen,

met dien ie-gen stem versteurd.

Maak de weg naor Dij begaonbaor,

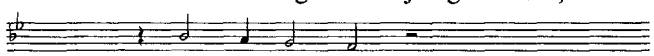

wees verstaonbaor;

spreek Heer, dien gemien-te heurt.

2 Heer, dien bosschup stiet beschreven,
't woord is geven;
maak dat 't oes hen 't leven veurt.
Zie het boek van dien behagen
openslagen;
spreek Heer, dien gemiente heurt.

3 Roep oes oet de zore heide,
hold de leide;
wij verdweelt as wij niet heurt.
Wil oes wèer dien vrede geven.
Lèer oes leven.
Spreek Heer, dien gemiente heurt.

(Jan Wit 1914-1980)

330 Wij daankt Dij, Heer van alle leven

Johannes Gijsbertus Bastiaans 1868

2 Een zundaor, al hoe diep verleuren,
die wied van Dij ofdweulen is,
wordt deur dien giest vanneis geboren,
't gemoed wordt hum wèer vrij en fris.
Dien woord, in doezend taolen spreuken,
hef oet het graf oes op doen staon.
Nou bint de wriede baanden breuken:
wij kunt, ontlast, wèer wieder gaon.

3 Gemiente, oet zien groot erbarmen
hef God dit woord je toevertrouwd.
Draag het dan oet an riek' en arme,
an elkenien, deur zörg benauwd.
Zet ien je an um te vertrouwen
op mèensenguunst of -hèerlijkheid:
dat is niet wat um op te bouwen, -
allien Gods woord hef ieuwigheid!

(Fedde Schurer 1898-1968)

334 Here Jezus, hier bin wij

Johann Rudolf Ahle 1664 / later wiezigd

2 Laot dit woord dan 't allermiest
helder klinken in oez' oren:
wel deur water en deur giest
niet as kind wordt nei geboren,
kan niet in dien hoes verschienen
um Dij in dien riek te dienen.

3 Wel is 't die oes helpen kan,
gienien kan oes kind bescharmen.
Wel bin wij? Nim Do het dan,
draag het in dien groot erbarmen,
dat het vrog Dij in dit leven,
ja, veurgoed zien hart mag geven.

4 Heer, nim Do dit kind dan an,
dat 't hiel dicht bij Dij mag wezen.
Wies het pad, waor 't lopen kan.
Wees de weg, geef het dien vrede.
Wiendroef, laot dit rankien bluien,
dat er ienmaol vrucht mag gruien.

5 Toevertrouwd hes oes dit paand.
Daankbaor gao wij d'haanden volden
en wij legt 't wèer in dien haand,
want bij Dij is het beholden.
Schrief de naam deur oes hier geven
in het levensboek ten leven.

(Benjamin Schmolck 1672-1737)

341 Do hes dien woord oes geven

Vier und zwainzig Geystliche Lieder,
Augsburg 1609

2 Daorum mag ik Dij geven
mien woord op dizze dag.
Geef, da'k met hiel mien leven
daor ok veur instaon mag,
dat ik het waor maak, Vaoder,
en met de daod laot zien.
Wil teunen dien genaode
deur mij an elkenien.

3 Do hes dien woord oes geven;
dien Zeun meuk alles waor.
Veur wel Dij kent, weur 't leven
naor 't beeld van Hum wèer klaor.
Wees met die 't jawoord zeden;
het fundament weur legd.
Hol staonde die beleden,
maak Do oes trouw en echt.

(Ad den Besten 1923-)

347 Rop God een mèens tot leven

Jaap Geraedts

1 Rop God een mèens tot le - ven,

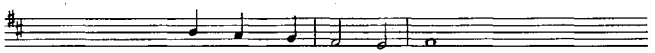

wel wet waorum en hoe,

hij mot zukzölf priesge-ven,

leeft met de dood in 't lief.

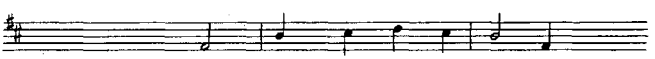

2 Gods woord rop deur de tie-den

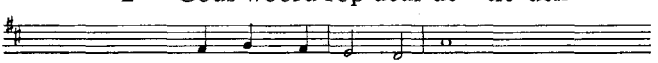

zien volk en grip het an.

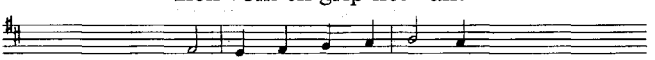

Hij döt het oet-ge-lei-de,

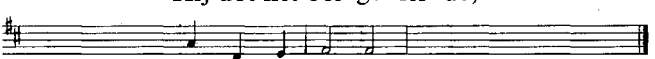

het mot de zee deurgaon.

3 Iens roepen en verzameld
oet dood en slavernij,
iens deupt in wolk en water,
dat volk van God bin wij.

4 Wij weuren nei geboren,
doe de mèens Jezus kwam,
die as een slaaf de zunde
van elkien op zuk nam.

5 Met Hum in giest en water
as kinder van God wijd,
bin wij met Hum begraven,
deur Hum de dood oetleid.

6 Wij störven veur de zunde,
in Jezus' bloed biw ien,
en met mekaar verbunden
leev' wij veur God allien.

7 Wel Jezus' kelk wil drinken,
zien deup wil undergaon,
zal in de nood verzinken
en oet die dood opstaon.

8 Hij zal zien leven geven,
Hij mak zukzölf tot brood,
Hij starft, döt aandern leven,
Hij overleeft de dood.

9 Wel wèerloos in de èerde
as zeizaod störven is,
wordt tot het brood verzameld
dat elk zien leeftocht is.

10 O Heer, Do zals oes breken
en geven an mekaar;
dien taofel is het tieken,
dien vrijmacht mak het klaor.

(Huub Oosterhuis 1933-)

348 Wij brengt nou oeze gaoven

Wim ter Burg

2 De dagen alle zeuven,
die staot in Mozes' wet.
Maor ien, stiet er beschreven,
die wordt bijziede zet
um wille van dien liefde -
tot èer van Dij, o God en Heer,
halleluja.

3 De vogels en de dieven,
die leeft wal van de wind,
maor wel der niet kan vliegen
en wel de garven bindt,
mot warken en geleuven -
tot èer van Dij, o God en Heer,
halleluja.

4 Wij draagt Dij op de garven,
wij draagt Dij op het brood.
Want brood komp jao van boven,
van bij de Here God,
veur wel het koorn wil bugen -
tot èer van Dij, o God en Heer,
halleluja.

5 Wij brengt an Dij de droeven,
wij plengt veur Dij de wien;
die zal van Dij getugen
en elkien mag dat zien,
dat brood en ok die droeven -
tot èer van Dij, o God en Heer,
halleluja.

6 Het is en mot zo blieven
de gaove van dien haand:
wat wij van Dij mugt kriegen,
de vruchten in de maand,
de broden op de taofel -
tot èer van Dij, o God en Heer,
halleluja.

7 Do hes Dijzölf oes geven
as zaod, veur oes ontkiemd,
dien hart en ziel en zegen,
Do bis het, die oes diens
met vleis en bloed en leven -
o God en Heer, groot is dien èer,
halleluja!

(W. Barnard 1920-)

361 De Heer zeg woorden van leven

Adriaan Cornelis Schuurman

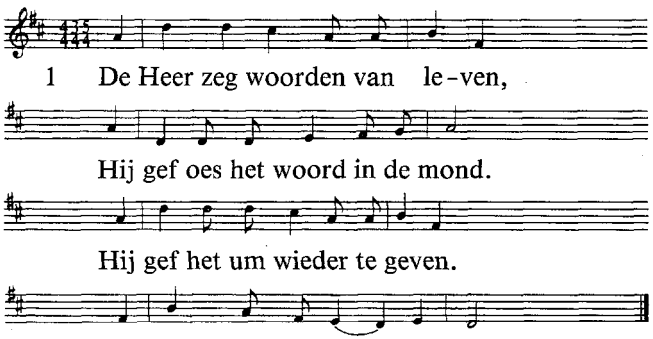

2 Wij brengt dan het brood hen de mèensen,
de Heer gef het oes in de haand.
Wij kriegt het niet um te bewaren;
het brood giet van haand tot haand.

(Henk Aalbers 1910-)

365 De zunden bint vergeven

Heinrich Isaak, in Forster's Teutsche liedlein 1539 / Bartholomäus Gesius 1605

2 't Is wis ok veur mij schreven:
ok ik mag oet Hum leven
die oes wèer beter meuk.
Zien liefde tot an 't èende
brengt oes met Hum in 't reine,
met Hum die oes in 't harte reuk.

(Philipp Friedrich Hiller 1699-1769)

TROUWERIJ

367 Wij bidt je God zien zegen toe

Loys Bourgeois 1551

2 Ie hebt mekaar nou trouw beloofd;
een mèenslijk feilbaar woord,
wij hebt het van je heurd.
Dit woord, beholdt het in geleuf.
Mèer huuf ie niet te vraogen:
God blif je jawoord dragen.

(E.L. Smelik 1900-1985)

369 De God, die iens oet grond

B.M. Huijbers

2 Zoas van meet of an
een mèens gien vrede vindt
as hij niet echt en diep
deur 'n aander wordt bemind,
zo zul ie nou verdan,
in bliedschup en in zörg,
gaon as een zuver span,
mekaar aaltied tot börg.

3 Zoas hiel heur bestaon
de mèensen twee an twee
heur lange weg mugt gaon,
en God gef heur zien vree,
zo zal Hij met je tiên
in leven en in dood;
Hij wordt je brood en wien -
en dit geheim is groot.

(Huub Oosterhuis 1933-)

MÖRGEN EN AOVOND

375 De trouw en goedheid van de Heer

Walter's Wittenbergisch Gsangbüchli 1537

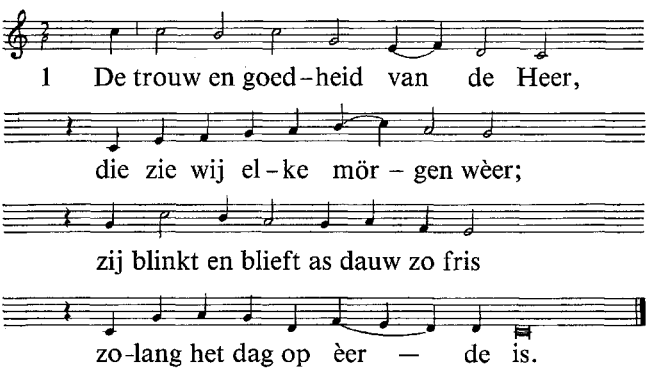

2 Maor ie, die zegt in overmoed:
'As God zo trouw is en zo goed,
dan doe ik wat ik 't liefste mag',
weet, dat Hij rekenschup je vrag.

3 Hij siert zien hemel niet um niet
met stèrens, maor daj het goed ziet,
hoe vol van örder, mooi en stil
Hij hiel zien schepping hebben wil.

4 Daorveur mak God je 't zien zo licht,
dat ie je naor zien örder richt
en daankbaor in zien wark herkent
zien liefde, die zuk naor je wendt.

5 O Christus, held're mörgenstèern,
teun oes dien guunst, dat wiw zo gèern.
Stik in oes an dien lochten rei,
dan giet dien heil oes niet veurbij.

6 Drief oet, o locht, wat duuster is,
bewaar oes hart veur argernis,
veur blindheid en veur schaand' en schuld,
hol niet dien glaans veur oes verhuld.

7 Daw wieder reist as overdag,
daw, wat er dan ok kommen mag,
staon blieft in het geleuf, o Heer,
want Do verlats oes nooit een keer.

(Johannes Zwick ± 1496-1542)

380 Word wakker, mèens, daor is de dag

Samuel Webbe 1782

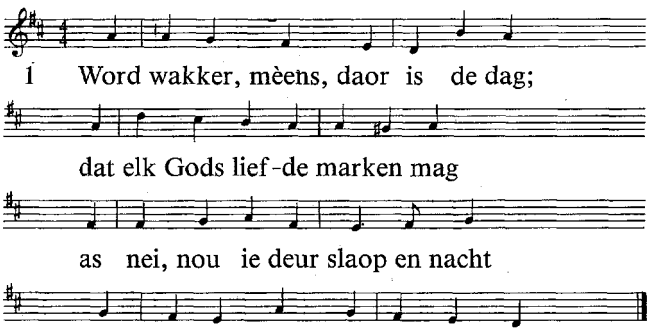

2 Rondum wel bidt op elke dag
bint wond'ren, die gienien ooit zag;
een nei geleuf, dat eerst nog sleup,
een neie kracht deur Giestesdeup.

3 Al wat oes iegen is, vertrouwd,
het wordt veur wel Gods locht anschouwt
met glaans en hèerlijkheid verguld
want het bestiet in Gods geduld.

4 Wel maor het oog richt op de Heer
die lop in 't locht oet hoger sfeer.
De lochten oet de hemel gaot
over de dag van vrog tot laat.

5 Hol dan de hemel in het oog
maor draag je hart niet al te hoog;
op èerde, hier of argens aans,
ziej dan een bovenèerdse glaans.

6 De kalme gang, de kleine daod,
bint groot genog naor God zien maot.
Oes zölf verliezen in 't gebod
brengt daaglijks naoder oes bij God.

7 Maak in dien liefde oes bereid
veur locht en vree in ieuwigheid.
Dat dan oes leven elke dag
as een gebed Dij priezen mag.

(John Keble 1792-1866)

390 'k Wil Dij, o God, mien daank betugen

Freylinghausen's Geistreiches Gesang-Buch 1704

2 Dien trouwe zörg wol mij bewaren,
dien haand die hef mij voord en leid.
Do was mij nao in mien bezwaoren,
naobij in elke muilijkheid.
Dizz' aovond rop mij nao mien zörgen
tot rust veur lichem en veur giest.
Heb daank; al van de eerste mörgen
bis Do mien heil en hulpe west.

3 Ik weet an wel ik mij vertrouwe,
al wisselden ok dag en nacht.
Ik ken de rots, waorop ik bouwe,
hij mist niet, die dien heil verwacht.
Stond, an de aovond van mien leven,
breng ik, de zörg en 't knooien zat,
veur elke dag, die mij weur geven,
Dij daank, dat's mij bij d'haand hes vat.

(Herman Adriaan Bruining 1738-1811)*

392 Blief bij mij Heer, want d'aovond komp mij nao

William Henry Monk 1823-1889

1 Blief bij mij Heer, want d'aovond komp mij nao.

't Twiedonkert al – lerweegns, blief bij mij, Vao!

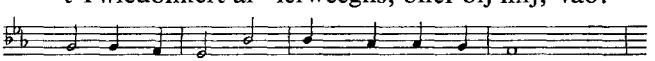

As al 't geluk be – zwik, all' hulp is wied,

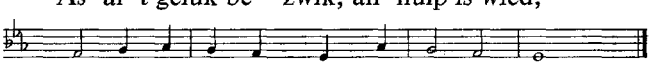

ver-lats Do mij in 't dichtste duuster niet.

2 De blui van 't levent is zo kört van tied.
Geluk en glorie, alles wordt men kwiet;
niks is bestendig, nargens vindt men steun.
Blief bij mij, Heer, da'k an dien scholder leun.

3 Dij heb ik neudig, aaltied, dag en nacht,
want Do allén gefs mij veur 't leven kracht,
starkt' um dien weg deur hoog en leeg te gaon.
Blief bij mij Heer, laot mij achter Dij staon.

4 Gien vijand vrees ik, as Do veur mij sties,
all' nood duur'k an, as Do maor met mij gies.
De dood zölfs mist dan alle schrik en plaog';
blief bij mij Heer, da's alles wa'k Dij vraog.

5 Hol Do dien kruus mij hoog veur 't donkernd oog,
mien locht op 't duuster pad dat leidt umhoog.
Nevel en nacht trekt op, de dag wordt nei...
In dood en leven, Heer, blief Do bij mij!

(Henry Francis Lyte 1793-1847)

393 De dag, die deur dien guunst weur schunken

C.C. Scholefield 1839-1904

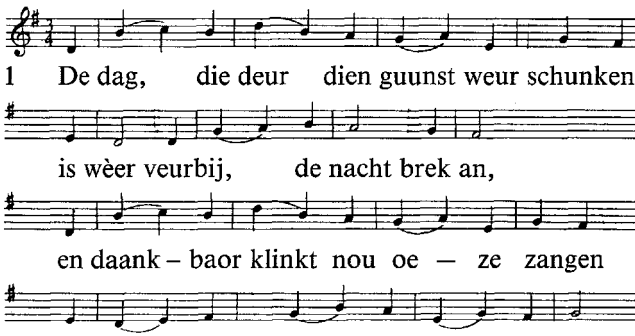

2 Die's dan, as oeze bee blif zwiegen,
as hier het daglocht undergiet,
wèer neie zangen op dös stiegen
daor, waor de neie dag ontstiet.

3 Zodat de daank, diew tot Dij zunden,
op èerd' nooit underbreuken wordt,
maor aal vanneis deur mèensenmonden
wèer zungen en wèer spreuken wordt.

4 Ja waor, de èerde zal getugen
van Dij, zo groot, zo goed, zo rei,
tot alle mèensen zuk wilt bugen
veur dien genaodig' hèerschappij.

(Naor John Ellerton 1826-1893)

JAORWISSELING

397 O God, die's dreugs oes veurgeslacht

Supplement to the New Version 1708

1 O God, die's dreugs oes veurgeslacht

in nacht en störm en stried,

be-wies ok oes dien trouw en macht,

blief ieuwig an oez' zied!

2 Het scheemsel van dien troon hef aaid
dien hilligen umvat,
en dien bescharming is veur oes
de allergrootste schat.

3 Do bis, van veur Do zee en èerd'
hes insteld deur dien woord,
dezölfde God nog van aleer,
die's ieuwig oes bewaars.

4 En doezend jaor gaot as de dag
van gistern veur Dij hen.
Zoas de wind het kaf opjag,
zo giet de tied verdan.

5 De tied, die drif de mèensen voort
aal in een staor'ge stroom.
Zij bint as gres, dat stond verzoort,
as bladen van een boom.

6 O God, die's dreugs oes veurgeslacht
bij tegenslag en kruus,
wees oes naobij in störm en nacht,
blief ieuwig oes tehoes!

(Isaac Watts 1674-1748)

AANDERE LIEDEN

401 Een vaste börg is oeze God

Martin Luther / Geistliche lieder auffs new gebessert, Wittenberg 1533

2 Al oeze macht is wèerdeloos:
wij almaol gaot verleuren,
as oeze held niet vecht veur oes,
die God hef oetverkeuren.
Dat wij het toch niet mist:
Jezus Christus is 't,
de Heer van 't hielal,
die overwinnen zal.
God zölf zal veur oes strieden.

3 Al wordt de wèreld ok een hel
en 't leven niks as lieden,
wij bint niet bang: Immanuël
zal aaltied veur oes strieden.
Hoe saotan dan ok warkt,
en wij daorvan markt,
't is machtloos geweld:
zien vonnis is al veld.
Ien woord, en hij mot vallen.

4 Gods hillig woord holdt ieuwig staand,
Gods waorheid zal oes starken.
Hij leidt oes en met reie haand,
schèenkt Hij zien giesteswarken.
Al rooft ok de tiran
van oes wat hij kan,
oes goed en oes bloed, -
laot hum zien overmoed!
Gods riek blif oes beholden.

(Martin Luther 1483-1546)

409 Wilt dan de Heer lofzingen

16e ieuw / lezing E.K.G.

2 God zölf hef je verkeuzen
en je geleuf opbouwd.
Hij hef doe vast besleuten
um elk, wel op Hum bouwt,
met liefde te umgeven,
met starkte as een wal,
dat, wel met Hum wil leven
de zege winnen zal.

3 Zal ooit een vrouw vergeten
't kind, dat zij in zuk dreug,
der niet van willen weten
wanneer het naor heur vreug?
Al zul je ok begeven
je moeder vrog of laat,
de Heer zwèert bij zien leven,
dat Hij je nooit verlat.

4 Weest daorum niet verslagen,
maor dapper wieder gaon!
De Heer döt redding dagen,
Hij lat je zo niet staon.
Wel lidt, God zal het marken,
't is alles Hum bekend;
Hij zal zien kinder starken
met woord en sacrament.

5 Daorum lof veur de Here,
in wel oes heil bestiet,
die 't kwaod van oes wil keren
aw 't zölf niet recht mèer ziet.
Dat Hij oes mag bescharmen
met kracht en vastigheid,
oes met zien liefd' umarmen
nou en in ieuwigheid.

(Böhmische Brüder 1544)

412 O Heer, dien hemel is veur oes een tent

Valerius' Neder-landtsche gedenck-clanck 1626

2 Zoas ie, vrome, markt hebt al zo vaak,
vuul je zo bliede, dat 't je harte raakt!
Looft God de Heer met speulen en met zingen
en jubelt samen van zien zegeningen:
'Had oeze Heer
- an Hum de èer -
niet striedend naost oes staon,
wij waren lang
- oes was 't zo bang -
al in de druk vergaon!'

(Adriaan Valerius † 1625)

414 Komt laot wij nou hengaon, naor God oez' Here

Valerius' Neder-landtsche gedenck-clanck 1626

1 Komt laot wij nou hengaon, naor God oez' Here,

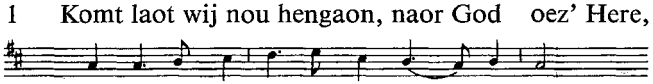

Hum lo-ven en priezen met hiel oes hart

en ma – ken groot, zien lie-ve naam ter è – re,

die oes bevrijdt en oe – ze vij-and slat.

2 Ter ère van d'Here wil dan al je dagen
dit wonder bezunder gedèenken toch.
Maakt mèensen, dat de Heer je kan verdragen,
geeft elk zien recht en waart je veur bedrog.

3 Bidt, waakt dan en zörgt daj niet in verzuking
en niet in het kwaode met schade vervalt.
Je flinkheid brengt de vijand tot versteuring
al was zien riek nog iens zo stark umwald.

(Adriaan Valerius † 1625)

415 Komt nou met zang van bliede klaanken

Valerius' Neder-landtsche gedenck-clanck 1626

2 In Israël was het gewoonte:
knielt ok met heur veur God de Heer;
dat elk an Hum, die oes zo goed döt,
gef alle lof en alle èer.
Roept overal
met hoorngeschal:
'Lof, èer en daank allien
veur God en aans gienien!'

3 De Heer hef in oeraolde tieden
zien volk bevrijd van vrees en pien.
Mangs moet wij wal in 't duuster lieden,
maor daornao komp wèer zunneschien.
Lof veur de Heer,
die oes ok wèer
gef, nao veul zörg en druk,
veul zegen en geluk.

(Adriaan Valerius † 1625)

423 Blief Do met dien genaode

Melchior Vulpius 1609

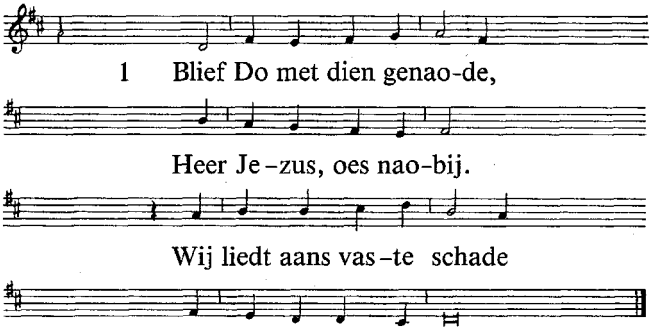

2 Locht Do oes met dien straolen
toch in het duuster veur.
Wij kunt aans licht verdwelen.
O, geef oes toch geheur.

3 Wees bij oes met dien zegen
in oeze armoe, Heer,
en stuur op oeze wegen
dien kracht en goedheid wèer.

4 Bescharm oes met dien krachten,
nooit overwunnen held.
Bedwing de kwaoie machten
van 't wèreldlijk geweld.

5 Och blief dan met dien trouwe
bij oes, mien Heer en God.
'k Wil aalgedurig bouwen
op Dij in hiel mien lot.

(Naor Josua Stegmann 1588-1632)

427 Vertrouw maor op de Vaoder

Johannes Gijsbertus Bastiaans 1868

2 Is 't leven seins ok donker,
vertrouw op God de Heer.
Hij wil je aaltied helpen;
geef Hum dan alle èer.
Niet deur ellende, zörgen,
deur zèerte of verzet
lat God zuk deur je dwingen:
Hij vrag allien gebed.

3 Zien hulp kan wal vertraogen,
ja, 't liekt seins in de nacht
of der gien hulp komp dagen,
of der gien troost je wacht,
aj bang bint dat de Vaoder
je hiel'ndal niet mèer kent,
dat Hij je niet mèer naodert
maor zuk van je hef wend.

4 Blief dan toch met vertrouwen
op God zien in de nacht!
Dan döt Hij je anschouwen
wat ie het minst verwacht.
Hij zal je zeker steunen,
ok bij de zwaorste last;
blief dus maor op Hum leunen
en hol zien woorden vast.

5 Heur oeze smeekgebeden,
red oes oet alle nood.
Verstark oez' wank'le treden
en lèer oes tot de dood
vertrouwen op dien zegen
en vaoderlijk beleid.
Dan loopt al oeze wegen
hen 't riek van d'ieuwigheid.

(Paul Gerhardt 1607-1676)

429 Wel God de Heer veur zuk lat zörgen

Georg Neumark 1657

2 Blief dan èerbiedig God verwachten,
longer in ootmoed naor zien raod.
Hij zal in oeze zwaorste nachten
oes aaltied bijstaon metterdaod.
God die oes oetverkeuzen hef,
kent alle zörg die oes umgef.

3 Vol bliedschup gao wij 's Heren wegen.
Nim zien geboden goed in acht.
In 't lest komp 't alles oes tot zegen
as wij maor bidt en warkt en wacht.
En wel geleuvig hen Hum giet,
wet zeker: Hij verlat oes niet!

(Georg Neumark 1621-1681)*

432 Wat God döt, dat wordt wis goed daon

Severus Gastorius? 1681 /
Nürnbergisches Gesang-Buch 1690

2 Wat God döt, dat wordt wis goed daon.
Hij is mien locht, mien leven.
Ik wil nou niet mèer truggestaon,
maor ok an Hum mij geven.
Umdat ik weet
in nood en leed:
zien vaoderlijk' ontfarming
blif ieuwig mien bescharming.

3 Wat God döt, dat wordt wis goed daon;
daor mag ik het op holden.
Lat Hij oes mangs deur diepten gaon,
toch blief wij vast beholden.
Met Hum veuran
duur ik het an;
het duuster dat kan'k dragen.
Ik zie het locht al dagen.

(Samuel Rodigast 1649-1708)

434 Lof veur de Heer, de almachtige Keuning van d'ère

Freylinghausen's Geistreiches Gesangbuch 1741

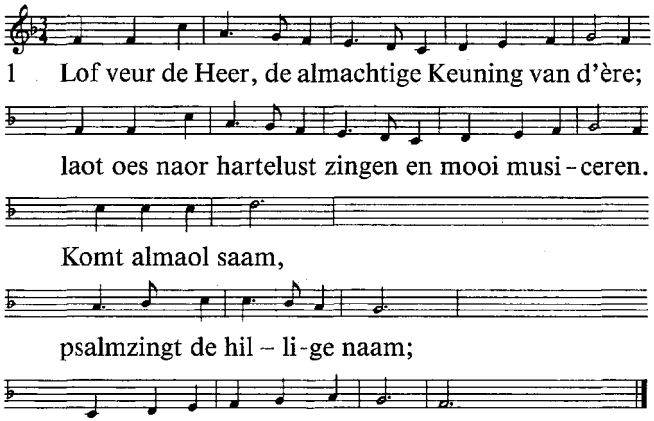

2 Lof veur de Heer: Hij bescharmt met zien liefde je leven,
boven de bargen hef Hij oes op vleugels verheven.
Hij die je leidt,
zodat je hart zuk verneit,
Hij hef zien woord an je geven.

3 Lof veur de Heer, die je lichem zo kuunstig hef weven;
dagelijks hef Hij gezondheid en krachten oes geven.
Hij is je nao,
is toch veur alles je Vao!
Hij is de God van het leven.

4 Lof veur de Heer, die je hoes en je hèerdstee hef zegend.
Lof veur de hemelse liefde, die over oes regent.
Holdt dit goed vast:
ie bint gedurig zien gast,
wordt met zien liefde bejegend.

5 Lof veur de Heer met de hèerlijkste van al zien namen;
christenen, priest Hum, met kinder van Aobraham samen.
Hart, wees gerust,
Hij is je locht en je lust.
Alles wat aodemt, zeg: Amen.

(Joachim Neander 1650-1680)

442 Jezus, gao oes veur

Adam Drese 1698

1 Jezus, gao oes veur,

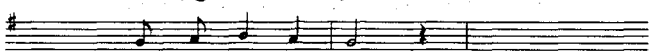

wies oes toch het speur,

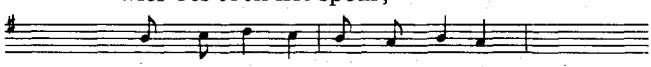

waor wij wis niet zult verdwe-len,

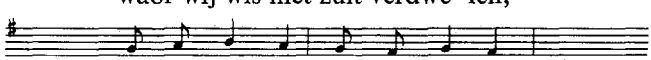

en gien zörg oes mèer kan schelen.

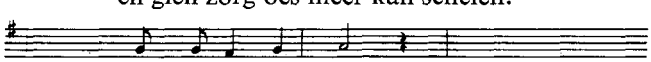

Leid oes an dien haand

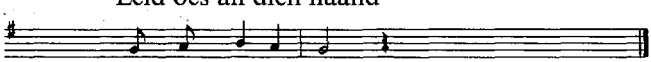

hen het Vaoderlaand.

2 Valt de weg oes lang,
bin wij klein en bang,
stark oes, Heer, um zunder klagen
achter Dij oes kruus te dragen.
Gies Do veur oes an,
dan gao wij verdan.

3 Krimpt oes bange hart
under iegen smart,
mot het lieden met de aander,
stark oes dan, Heer, met 'nkaander.
Wees Do zölf het locht
op oez' èerdse tocht.

4 In de wildernis,
Heer, dat's daor toch bis
met dien troost en met dien zegen
tot an 't èend van oeze wegen.
Leid oes op dien stond
hen de vaste grond.

(Nikolaus Ludwig von Zinzendorf 1700-1760)

444 Grote God, wij zingt van Dij

Duutse melodie èende 18e ieuw

2 Alman wel Dij priezen kan,
Dij, die's blifs in het verbörgen,
looft dien liefd' en zingt daorvan.
Do blifs aaltied veur oes zörgen.
Wij zingt van dien grote macht:
Hillig, hillig! dag en nacht.

3 Heer, ontfarm Dij over oes,
sluut oes in dien Vaodernarmen.
Laot dien zegen over oes
stromen deur dien groot erbarmen.
Ieuwig blif dien trouw bestaon, -
laot oes niet verleuren gaon.

(Ignaz Franz 1719-1790)

445 God hef mij zien Zeune geven

Christoph Anton ca. 1640 / Das grosse Cantional, Darmstadt 1687

2 Jezus Christus is doe störven
en verrezen, ok veur mij,
hef de èrepalm verwörven
en het leven, ok veur mij.
Naost Gods troon, waor Hij mag wonen,
wil Hij al mien schuld verschonen
en oet meeliên met mien lot
tredt Hij veur mij in bij God.

3 As de störmwind wild tekeergiet,
al is alles duust're nacht,
God, die aaltied veur mij instiet,
Hij holdt veur mien heil de wacht.
Moet ik op zien hulp lang wachten,
naor zien liefde blief ik smachten.
Deur een duuster-zwarte nacht
veurt Hij mij naor lochte pracht.

(Johann Adolf Schlegel 1721-1793)*

449 God enkel locht

Cantiques pour le culte public 1803

2 De sterrenpracht
is veur Hum nacht,
hoe helder zij mugt schienen;
en wij, bevlekt,
met schuld bedekt,
hoe kun wij Hum nog dienen?

3 Heer, waor dan hen?
Naor Dij allén!
Do zals oes niet verstoten.
Dien iegen zeun
hef hen dien troon
de weg veur oes ontsleuten.

4 Ja, amen, ja,
op Golgotha
störf Hij veur oeze zunden.
Zien schuldloos bloed
mak 't al wèer goed
en mak oes vrij van zunden.

5 God oeze Heer,
wil tot dien èer
oes klein geleuf verstarken.
Dan zulle wij
Hum, hielmaol vrij,
volgen in goeie warken.

(Christian Friedrich Daniel Schubart 1739-1791)*

453 Ik weet in wel mien g'leuven

Heinrich Schütz 1628

1 Ik weet in wel mien g'leuven

vast en onwrik-ber stiet,

as al – les wordt versteuven,

tot stof en as vergiet.

Ik weet wel nooit zal missen

en staon blif in zien kracht:

't is God, die nooit huuft gis – sen

en um oes schrippen lacht.

2 Ik weet wat ieuwig duren
en staon zal in zien staand,
want God hef Isrels muren
zölf bouwd met iegen haand.
In 't hart van al zien kinder
leg hij de zekerheid,
dat niks heur zal verhindern
tot ieuw'ge zaligheid.

3 Rotsvast stiet oes vertrouwen,
de hoekstien die is legd.
Wij zult Hum stond anschouwen,
dat hef God zölf oes zegd.
Oes hart blif op Hum hopen,
die oes zo lief hef had.
Anstond zal Hij oes roepen
naor d'ieuwig hill'ge stad.

4 Ik weet in wel mien g'leuven
vast en onwrikber stiet,
as alles wordt versteuven,
tot stof en as vergiet;
wat staand holdt, as tot scharven
de wèreld zal vergaon,
wat glaans holdt in het starven
en ieuwig zal bestaon.

(Ernst Moritz Arndt 1769-1860)

454 Wat zul ik zunder Dij betieken

Freylinghausen's Geistreiches Gesang-Buch 1704

2 Een donk're nacht zul mij bevangen,
waoroet aj kwaolijk wakker wordt.
'k Weur dan vertèerd deur wild verlangen
naor zekerheid van 's levens lot.
Dit leven ha jao gil gien wèerde,
de toekomst was zo ongewis;
en wel kan aorden op dizz' èerde
as der veur hum gien hemel is?

3 Maor Christus gaf mij taol en tieken,
en ik bin zeker van zien stem.
De nacht mus veur het daglocht wieken,
het duuster lot kreeg zin deur Hum.
Nou word ik mèens, nou kan ik leven
bij water, woord en wien en brood;
waor twee of dree bint, gef Hij zegen
want zien naobijheid is zo groot.

4 Gaot oet in velden en in wegen
en brengt verdweelden wèer hen hoes.
Langt heur de haand en laot heur weten:
de Keuning neugt je in zien hoes.
Deur het geleuf zie wij het waore:
de ieuwigheid, die vult de tied.
En elkenien die mag het weten:
de Heer spreidt oet zien narms zo wied.

(Friedrich von Hardenberg (Novalis) 1772-1801)

460 Pries, mien ziel, de Hemelkeuning

John Goss 1800-1880

2 Pries Hum as je volk aaid daon hef,
nim zien liefde in ontvang.
't Stiet vast dat zien vrede staon blif;
wees veur kwaoie macht niet bang.
Pries je Vaoder, pries je Vaoder
met een hartelijk gezang.

3 Ja, Hij spaart oes en Hij redt oes,
Hij kent oeze zwakke kracht.
Hij bewaart oes en bevrijdt oes
van de duvel en zien macht.
Pries je Heiland, pries je Heiland,
die het locht is in de nacht.

4 Rap vergaot de mèensenkinder
liek as bloemen op het veld.
God allien die wordt nooit minder,
aaid dezölfde starke held.
Pries de Heer van dood en leven,
die al oeze dagen telt.

(Henry Francis Lyte 1793-1847)

463 O Heer, die's oeze Vaoder bis

Frederick Charles Maker 1887

2 Geef, dat dien roepen nog wordt heurd,
as ienmaol bij de zee;
dat wij dien tieding nog vernimt
en daw de neudiging annimt,
met Dij gaot, stil gedwee.

3 O vrede van Tiberias,
o bargen, umhèer rond,
waor Jezus zunder underzuuk
de zieken hölp en beter meuk,
vol liefde maank heur stund.

4 Leg, Heer, dien stille dauw van rust
op oeze onrust deel.
Nim van oes of de kwaoie lust
en maak oes in oes hart bewust
hoe goed dien vrede is.

5 Dat mij gien drift of zèert' verblindt,
dat wrok noch haat mij plag.
Maak Do mij rein en goed gezind,
proot tegen mij in vuur en wind,
zeg dat ik metdoen mag.

(John Greenleaf Whittier 1807-1892)

465 Van Dij bint alle dingen

Johannes Gijsbertus Bastiaans 1868

2 Nog veur wij Dij wat vraogd hebt,
verheurs Do oes gebed.
Do hes, veurdat wij klaagd hebt,
op oeze zörgen let.
Do helps de last oes dragen,
schraogs oes bij elke tree,
ja, bij de zwaorste plaogen
stels Do Dij in oez' stee.

3 Hoe kens toch al mien zörgen
die's Do veur mij opvangs.
Do wils mij aaltied börgen,
naor Dij he'k aal verlangst.
Wel zul der hen Dij vluchten
die dan gien redding kreeg?
Do lats gien zundaor zuchten,
wat ok zien misdaôn weegt.

4 'k Wol dat ik van Dij hölle
zoas Do van mij holds.
Ik zul zo gèerne willen
dat's Do mij leiden wols!
O much'k die riekdom winnen
die roest noch wörm anvret,
dan weuren nooit mien zinnen
deur valse schien verzet.

5 Dij zal ik aaltied èren,
die's ieuw'ge goedheid bis!
Do blifs, o hoogste Here,
d'ien'ge die hillig is.
Wat kan ik aal niet missen
as maor dien haand mij leidt,
ik kan mij niet vergissen
in dien verhevenheid.

(Jan de Liefde 1814-1869)*

468 Heer, ik vuul mij slecht en schuldig

Adriaan Engels 1938

(Guido Gezelle 1830-1899)

473 Nim mien leven, laot het Heer

Justin Heinrich Knecht 1799

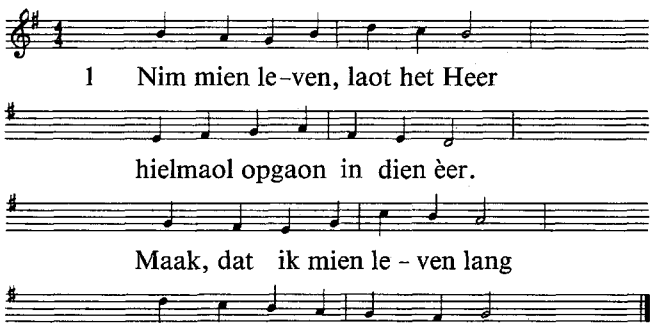

2 Nim mien haanden, maak ze stark
deur dien liefde, tot dien wark.
Maak dat ik mien voeten zet
op de wegen van dien wet.

3 Nim mien stem en laot de klaank
wezen Dij tot èer en daank.
Maak mien lippen Dij gezind,
dat zij dien getugen bint.

4 Nim mien zulver en mien gold,
dat ik Dij niks achterhol.
Maak mien kracht en mien verstaand
tot een warktuug in dien haand.

5 Nim mien wil, van dwang bevrijd,
opgaond in dien hilligheid.
Maak mien hart deur Dij bemind,
dat dien Giest daor woonstee vindt.

6 Nim mien zunden en mien schuld
in 't bestel van dien geduld.
Maak dat ik, opstaandig kind,
aal de weg hen Dij wèer vin.

7 Nim, o Trooster, mien verdriet;
Do verachts mien traonen niet.
Maak, dat ok in mij dien kracht
aal in zwakheid wordt volbracht.

8 Nim en weeg mien staot en staand
in de weegschaol van dien haand.
Maak dat ik geheurzaom lèer
knecht te wezen as Do, Heer.

9 Nim en zegen al 't geluk
dat mij vrij en bliede meuk.
Maak dat ik mij nooit mèer schaam
mèens te wezen in dien naam.

10 Nim in 't lest mien liefde, Heer;
alles geef ik Dij tot èer.
Nim mijzölf en maak mij nei;
ieuwig bin ik dan van Dij.

(Frances Ridley Havergal 1836-1879;
C.B. Burger 1897-1983 vars 6, 7, 8 en 9)

474 God rop oes, breurs, tot wark en daod

Würtemburg Gesangbuch 1784?

2 God rop en in Hum is de kracht,
die oeze zwakheid staolt.
Dit is de vreugd', dat Hij het doel
en oeze vaort bepaolt.
Hij lat oes over grèenzen hen
de neie wèreld zien,
waorin de naost' is as een breur,
in God all' mèensen ien.

3 God rop en wat de wèreld scheidt
verlieze scheidingskracht;
Gods liefde bind' oes stark en strak
met mèens en met Gods macht.
Want wat de wèreld wuult en warkt,
God is 't allén, die wint,
en die al wat zien wegen wil,
tot zien riek samenbindt.

(Jan Jacob Thomson 1882-1961)

479 An Dij komp toe, Heer, hiel de wèreld

Musicalisch Hand-Buch der Geistlichen Melodien, Hamburg 1690

2 Do rops het jonge leven wakker,
de hof bluit um het lege graf.
Het koren stiet hoog op de akker,
waorveur het zaod zien leven gaf.
Een macht van körrels vörmt anstond
het kost'lijk brood, drieg en gezond.

3 Do hes de bloemen op de velden
beklied met keuninklijke pracht.
En alle vogels komt oes melden:
Do gefs op hiel dien schepping acht.
't Is alles een geliekenis
van hemelse geheimenis.

4 Laot dan mien hart an Dij toeheuren
en laot mij deur de wèreld gaon,
met lös de ogen en de oren
um al dien tiekens te verstaon.
Dan wordt het leven geef en goed,
de hemel komp mij an 't gemoed.

(Jan Wit 1914-1980)

481 O grote God, die's liefde bis

Johann Schop 1641 / wiezigd

2 Maak oes volbrengers van dien wet,
getugen van dien vrede;
dan giet wel ofdweul met oes met
op weg, op oeze bede.
En laot oes trouw dan gaon de weg
hen 'n aander, die oes gil niet lig;
ja, laot oes zunder vrezen
de minste willen wezen.

3 Lèer oes het goddelijk bestel
dat liefde is, beamen,
zodat wij niet deur oes verscheel
dien trouw zuldèn beschamen.
Leg oes de woorden in de mond,
die wèer herstelt dien trouwverbond.
Spreek zölf deur oeze daoden
van vrede en genaode.

4 Wij daankt Dij, Heer, in liefde groot,
dat Christus oes wol börgen.
Wij vunden in zien starvensnood
dien diepste woord verbörgen.
Nog klinkt dat woord, het sprek met macht
en het wordt overal volbracht
waor liefd' an ien wordt geven;
dien liefde döt oes leven.

(Jan Wit 1914-1980)

488A Zolang der mèensen bint op èerde

1543 / La forme des prieres et chantz ecclesiastiques, Straatsburg 1545

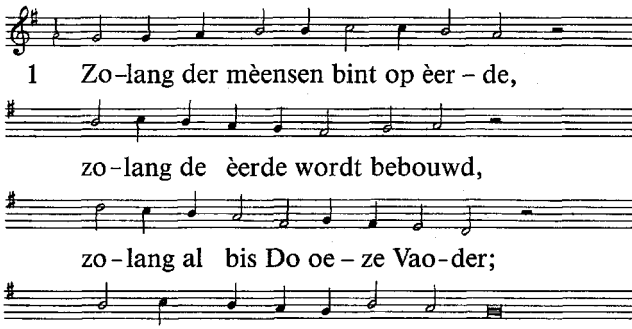

2 Zolang wij met mekaar wilt proten,
zolang wij veur mekaar bestaot,
zolang zals Do oes niet verlaoten;
wij daankt Dij oet oez' lege staot.

3 Do voors de vogels in de bommen,
do varfs de bloemen in het veld,
dan zal 't met oes toch ok goed kommen,
want al mien dagen die bint teld.

4 Do bis het locht, het ieuwig leven,
Do reds de wèreld van de dood.
Daorveur hes Do dien Zeun oes geven,
zien lichem is het leev'ndig brood.

5 Laot nou dan elk Dij daank beteunen;
dien liefde bracht het veur mekaar,
Vaoder, Do wils zölf maank oes wonen,
Do maaks al dien beloften waor.

(Huub Oosterhuis 1933-)

488B Zolang der mèensen bint op èerde

Tera de Marez Oyens

1 Zo-lang der mèensen bint op èer-de,

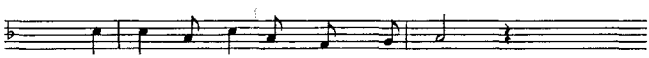

zo-lang de èer-de wordt bebouwd,

zo-lang al bis Do oeze Vaoder;

wij daankt Dij, He-re veur dien trouw.

2 Zolang wij met mekaar wilt proten,
zolang wij veur mekaar bestaot,
zolang zals Do oes niet verlaoten;
wij daankt Dij oet oez' lege staot.

3 Do voors de vogels in de bommen,
do varfs de bloemen in het veld,
dan zal 't met oes toch ok goed kommen,
want al mien dagen die bint teld.

4 Do bis het locht, het ieuwig leven,
Do reds de wèreld van de dood.
Daorveur hes Do dien Zeun oes geven,
zien lichem is het leev'ndig brood.

5 Laot nou dan elk Dij daank beteunen;
dien liefde bracht het veur mekaar,
Vaoder, Do wils zölf maank oes wonen,
Do maaks al dien beloften waor.

(Huub Oosterhuis 1933-)

Apostolische geleufsbeliedenis

Ik geleuf in God, de Vaoder, de Almachtige, Schepper
van de hemel en van de èerde;
en in Jezus Christus, zien ienigste Zeun, oeze Here,
die ontvöngen is van de Hillige Giest,
geboren oet de maagd Maria,
die leen hef,
under Pontius Pilatus krusigd is,
die störven is en begraven,
umdeelvaren in de hel,
die op de daarde dag wèer opstaon is van de doden,
die opvaren is hen de hemel,
die an God zien rechterhaand zit, de almachtige Vaoder,
die daorvort kommen zal um te oordielen de levenden en
de doden.
Ik geleuf in de Hillige Giest.
Ik geleuf een hillige, algemiene, christelijke kerk,
de gemienschup van de hilligen;
vergeving van zunde;
het wèer opstaon van het lichem en een ieuwig leven.
Amen.

Oeze Vaoder

Vaoder in de hemel!
Laot dien naam hilligd worden,
laot dien keuninkriek kommen,
laot dien wil gebeuren op de èerde net as in de hemel.
Geef oes vandaag oes daaglijks brood
en vergeef oes oeze schulde,
zoas wij vergeeft wel bij oes in de schuld staot.
En breng oes niet in verleiding,
maor verlös oes van de kwaoie macht.
Want dienende is het keuninkriek
en de kracht en de hèerlijkheid
in der ieuwigheid.
Amen.

(Mattheüs 6:9-13)

Woordverklaring

aanderwoorns	argens aans
atmet	meschien, soms
bam	vrijplaos, honk
berekken	derbij kunnen
bescheid	[hier:] oordiel
betoezeld	in de war
dale, deel, dele	neer
dommetties	dolkies, strakkies
dus	[van: duren] duurde
gaon, op en dale ~ (mit)	verslag hebben (met), optrekken (met)
gerak	behuuften
gil niet	agil niet, hielmaol niet
hichten	hijgen
hiemen	piepend en benauwd aosemen
joechtern	juichen, in jubelstemming wezen
klip	harde grondlaog
kunde	kennissen
liedzem	lieds, niet stark
longern (naor)	langhalzen (naor), jank hebben (naor)
maank	te midden van, tussen, under
mangs	smangs, soms
mishebben, zuk ~	[hier:] fout wezen
muut, in de ~	integen, tegemoet
noods	verschrikkelijk, geweldig
opdroesten (tegen)	opdoen (tegen), opbien (tegen)

opgaon	[hier:] plannenmakerij
opriegeln	opnumen, opsommen
paartie	sommige
peul	(under)kussen; beddezak
plèren	smieten, smakken
pork	hummel, prugel
redde	[hier:] klaor
rei	rejaal, gul
reur	in beweging, op glee, lös
schade, schare	schaduw
slicht	[hier:] ienvoldig, gewoon
slichte	simpele, wat onneuzele persoon
smangs	mangs, soms
stiele	gebintpaol
stond	anstond, dolkies
temteren	kwellen
tiên	tugen, togen
twèren	hikhakken, harrewarren
umvamen, umvaomen	de narms slaon um
umsuuns	veur niks, nutteloos
verdan	[hier:] in 't vervolg
verdangaon	wiedergaon
vertoesd	bedwelmd, in de war
veuren	varen, brengen
waode	sluier
wèren	drokte maken, hikhakken
wèren (op)	(goed) wèer wezen (veur)
wetern	drenken
wiem	wiemel, hoge veurraodstee
wuunst	wèens, heimwee
zet	[van: zien] zöt
zoor	doods, dor

Nummering volgens Liedboek voor de Kerken van de lieden die hier in Drèents overzet bint

Psalms

1	25	67	98	121	139
6	27	72	100	122	145
8	32	81	103	130	147
17	42	84	111	131	149
19	43	85	113	133	150
23	63	87	116	137	
24	65	90	118	138	

Gezangen

1	54	78	117	135	158
3	62	87	118	138	161
7	63	102	119	139	170
9	64	104	120	141	182
14	66	106	124	143	183
26	67	107	126	145	189
44	68	109	127	146	190
47	70	112	132	149	202
48	72	114	134	150	205

217 288 347 393 432 465
234 293 348 397 434 468
237 304 361 401 442 473
242 308 365 409 444 474
249 312 367 412 445 479
254 325 369 414 449 481
257 329 375 415 453 488A
273 330 380 423 454 488B
285 334 390 427 460
287 341 392 429 463

Dichters van de Drèentse liedtekst

J. Alberts-Hofman
Psalm 23.
Gezang 7, 72, 87, 146, 304, 312, 329, 334, 341.

Ds. J. Jeuring
Psalm 1, 8, 17, 81, 85, 130, 131 ged., 133, 137, 138, 145, 149, 150 ged.
Gezang 1, 9.

K. Kleine
Psalm 43, 118.
Gezang 190.

J. Kuik
Psalm 6, 24, 27, 42, 65, 72, 84, 90, 98, 100, 103, 116, 122, 131 ged., 147, 150 ged.
Gezang 3, 14, 47, 48, 54, 62, 63, 64, 66, 67, 68, 70, 119, 120, 124, 127, 150, 202, 205, 217, 234, 237, 242, 249, 254, 257, 273, 285, 287, 288, 293, 325, 330, 347, 348, 361, 365, 369, 375, 380, 390, 393, 397, 409, 423, 427, 429 ged., 432, 434, 442, 444, 453, 454, 460, 463, 465, 468, 479, 481, 488.

G. Kuipers
Psalm 19, 25, 32, 121.
Gezang 26, 44, 78, 102, 104, 106, 107, 109, 112, 114, 117, 118, 126, 132, 134, 135, 138, 139, 141, 143, 145, 149, 158, 161, 170, 182, 183, 189, 308, 367, 401, 412, 414, 415, 429 ged., 445, 449, 473.

Dr. J. Naarding
Gezang 392, 474.

Ds. W. Wagter
Psalm 63, 67, 87, 111, 113, 139.